

העולם הזה

גליון כפול — תוספת ענק מיוחדת

האבנים של

ציון

כתבה מצולמת מיוחדת בת 16 עמודים על
המבצע המזהיד ביותר של הסיבוב השני

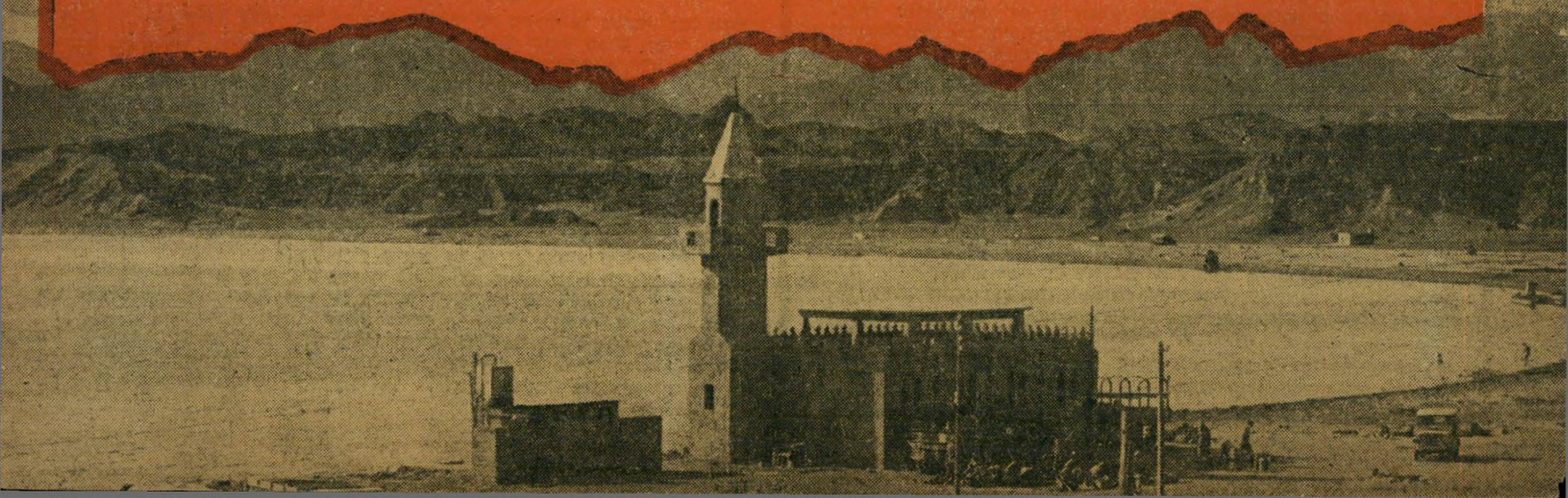
המחיר 500 פרי

שנה 20

14.11.1956

י" כסלו תשי"ז

מס' 996

הסרן גם היה בטוח שנפגש לא פעם עם שלום כהן, כששניהם היו בדרכם לבית ספרם בחשמלית.

★ ★ ★

שלום השתתף באופן פעיל בשלב ההכרעה של הקרב. בגיפ שלו העביר פצועים מהקו הראשון לנקודות האיסוף. אולם הזחלה העיקרית היתה, לדבריו, פגישתו עם סגן-אלוף חנא נגיב, מפקד הגדוד המצרי, שנלחם בעקשנות על שארם אל-שייך. נגיב, שאינו קרוב של הנגדל המודח בעל אותו השם, מסר לו פרטים על כמה מחבריו ללימודים, המשרתים כיום בצבא המצרי בדרגות קצינות שונות. בין השאר סיפר על ליווא (רביאלוף) עוסמאן אל-מאהדי, מי שהיה ראש המטה הכללי המצרי עד פרוץ ההפיכה. בנו של הליווא, איברההים, היה ידידו המקורב ביותר של שלום, וחברו לכיתה הלימודים. נגיב סיפר כי איברההים משרת עתה בחיל-הרגלים באזור תעלת-סואץ, הנהגו נשוי ואב לשני ילדים. לשלום, שעודנו רב-טוראי, נשוי ורק מצפה לילדו הראשון, היתה כל הסיבה לקנא בחברו המצליח יותר.

נגיב סיפר כי חבורות קצינים מצריים היו נוסעים מדי פעם לטויל בהרסיני ובמזור קטרינה-הקדושה הסמוך לו. במקרה נמצא במקום הגליון האחרון של אותי שבוע (העונם הזה 1994), בו הופיעו הצלומים הנהדרים של שני המקומות. נגיב התפעל מהם ורטן שה עצמו לא ביקר שם, מתוך אמונה שההר לא יכרה לו. "טעיתי", נאנח הסגן-אלוף המנוח, "ההר ברח". הוא ביקש לצרפו לטויל ישראלי הראשון למקום.

שם העונם הזה לא היה זר לנגיב. הוא שמע עליו, לדבריו, בשידורי קול קאהיר בערבית, ובקטעים שהועתקו בעתונות המצרית. לפי בקשתו, תירגם לו שלום באותו ערב את המאמר הראשי של הגליון, שניתן את בעיות המלחמה והשלום עם ארצות ערב.

שלום עצמו טוען שעמד במצוקה נפשית מתמדת. כח-קר שבוים, הגיעו לידו ידיעות ומיסמכים, שייגדו את אצבעותיו העתונאיות. לרוץ המזל, לא יכול היה להשתמש בהם — וכך לא יגיעו גם לידיו, אם אינך איש מודיעין בתפקיד.

לפי שפיין

מכתבים

נראה לי שלא רק הנעתם בנימים שלכם כלל מקום, אלא שגם מצאתם את הפרשנים המכונים בעניינים. מי הם?

רפי גלילי, אישם בטיני רכב ישראלי ופרשניו.

... בימי שלום מלא העולם הזה לא פעם תפקיד חשוב, במסדרו נגד נחשול השחיתות. אולם זה היה כאין וכאפס לעומת התפקיד החשוב שמילאתם עתה בימי מלחמה. אני רוצה שתדעו את זה.

בהתריעכם נגד מעשייוועה והתעללות ב- אייב, בראיתכם לסוחר הנשק העברי, במאי מצרים, לצבא דמות של לוחם עברי שהעם יכול להתנאות בו. מילאתם לדעתי שליחות קדושה שאיש מלבדכם לא עשה בה. אל תתי- יאצו אם נראה לכם שהמלאכה קשה. דעו לכם שהרברים מגיעים, וכיום שורש.

אברהם ברוך, בדרום

שיר גבורים

מרביר סיני נכבס בסער
זעם רעם ובזק
בדם ואש נפרץ חשער
חומת זומם נסרק.

תגר קרא על עם נבחר
רורן הנלווה והיאור
אכזר מכל הוא בו הנר
אל נצור, אל מנורו

בלב פרעה לבו הזר
וחרבו שלומה אל על
על פתחו רובע האיר
ועליו נסתם גולל

אם תוכלו למסור את זה לאחר המלחמה ב-קול ישראל, תבוא אליכם הברכה.

שלמה קמול, אישם

הדרך לעזה

בגליון ישן של העולם הזה (960), סלמס קרוב לשנת, מצאתי את הספור הבא תחת הכותרת, "הדרך לעזה":

"מקרה-הישוב בתל-אביב נירר את מפתחו. לפניו עמדה צעירה עברית שביקשה פנקס זיהוי. פרסיה היו רגילים, מלבד אחד: היא נולדה בעזה. איפה נמצאת עזה? הפקיד נז' כר שאינה בישראל. המושג ארץ-ישראל שוב אינו קיים. אולם הפקיד גם לא רצה לרשום כארץ-הלידה "מצרים". אחרי ההורו על רשם הפקיד: מקום חי- לידה — עזה". אחרי הכל, כשהטנגנון פועל, זה ישראל! קורא תל-אביב

שלום כהן (במרכז) עם הסרן המצרי ו"העולם הזה"

אין לי מושג. חוז ממה שראיתי בספר עיני לא ידעתי כלום. וכל מה שראיתי רק בלי כל אותי.

תארו לכם את בושתי, כאשר החלו עכבריי עורף אלה להסביר לי במפורסם את כל שלבי המיבצע בסני. נסתבר שהם קראו את חי- גליון האחרון של העולם הזה (965) ושם מצאו את הניתוח הרציני של כל העסק.

לחקות את העתון אתי וקראתי אותו כאו. אני מוכרת להודות לכם שלמרות שלא הייתי אז פעם אוהד מושבע של העתון שלכם (ואולי להיפך) סיבלתי בפעם הרא- שונה תמונה ברורה ממה שנעשה מסביבי.

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשה

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

ישראל ביבר, ניצה גבי, שייע גלור, לילי גלילי, רויט חורוביץ, רותי ורד, רוגי זוהר, אברהם חרסון, אוסקר מאובר, משה לשם, אביבה ססו, עמוס סינו, שלמה סרו.

הצייר הראשי:
שמואל ברתור

עורך רפוס:
אריה אריאל

מנהל מערכת:
נתן רוז

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 101090726785.
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
יפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
המערכת איננה אחראית עבור תוכן חי- צועות, כולל מידעות הסתפרססות תחת הכותרת "רוח לצרכי", ר"ח לנוסע יכו! הסוכנות ונערכות עלידי המערכת. והפסד: רוד סוסל ובניו, תל-אביב, יחוב אחרי-העם 24, טלפון מס' 5673.

העתון הנקרא ביותר במדינה

אני יכול לפתוח השבוע במדור, מבלי לברך אותך, איש המילואים. מדברים על סייסם וטקטיסטים, ינאים ותותחנים. אולם הגיבור האמיתי של המלחמה היה אתה.

אנשיהקבע קראו לך, בנימה של אירוניה, בשם "גופילסע", לאמור: דג ממולא, או דג מילואים. כמו כן ייבזו רבים בהיסטוריה, הפך השבוע למלתי-כבוד.

אתה יצאת מביתך, כאשר קראו לך, מבלי להתמהמה, מבלי לרטון. סידרת את ענייניך בשקט, נסדרת בשקט מאשתך (אם הספקת), ויצאת למלחמה שלא ידעת באותו רגע בתי תתחיל, נגד מי תתחיל ואיך תתחיל.

הופעת, במדריך המוורים והבלתי-מתאימים, בכל מקום נידת. הסתערת על מוצב אומי- גאתך, עלית על רפיח, נכנסת לרחובות העזובים של עזה. בלי התלהב, בלי צע- קות היד, בלי קלל, בלי רטינה. כאשר פגשת באויב שבו נחת לו לש- תות ושלחת אותו לעורף.

כאשר ראתה אויב הרוג, והיתה לך שהות לכך, קברת אותו, כנאה לאדם ש- נכרא בצלם, והצבת על קברו מוסי-עץ וק בעפלה.

כאשר שלחוך לתפקיד בעזה, התנהגת ככובש תרבותי ואנשי.

אתה לא הרגת שבויים חסרי-ישע, ולא התפארת במעשי-אכזריות.

אתה לא הורקת את כיסיו של שבוי, ואם נטלת משהו לידך כמזכרת, היה זה חפץ חסר-ערך.

אתה לא נהנית למראה מצרי צמא, ולא שלחת אותו מעליך. כמו הסתם ניקרה בלבך המחשבה שגם לו, כמו לך, מחכה אשה אתה ידעת שפריסת משפחתך מק פחת. בשעה שחברך לעבודה, שנשאר בתל-אביב, מקבל את משכורתו המלאה.

אתה הובלת את נשקך ממוצב למוצב, וכאשר סימנת את תפקידך, החזרת אותו ליחידתך — סהור.

אתה הנציג האמיתי של עמך. ביציבותך הנפשית, בהכרת חובתך, הנחלת לעמך דבר יותר חשוב מאשר נצחן — את הבטחון הפנימי בעתידו.

★ ★ ★

כאשר כתבתי לך בשבוע שעבר על תנועות חברי המערכת, חסרו הפרטים על איש אחד, שעמו לא היה לי כל קשר במשך שבוע וחצי. היה זה שלום כהן. ידעתי, בערך, ובסוד כמס, היכן הוא נמצא — אישם בין אילת לבין האי טיראן. אולם מה קרה עמו, ומה מעשיו, לא ידעתי.

בגליון זה תוכל למצוא תיאור מפורט על מעשיו של הסור, אשר שלום כהן נמנה עם אנשיו. על מעשיו של שלום כהן עצמו, שמעתי רק עתה.

שלום כהן הוא טיפוס שאינו יכול להסתפק בתפקיד של משקיף או מסתכל. בכל מקום בו הוא נמצא, נדמה כעבור זמן קצר לכל הנוגעים בדבר שהוא ממלא תפקיד מרכזי ומכריע, אם כי לא תמיד ברור בדיק מה. לא פעם, כשיצא לכסות כינוסים ציבוריים, החלו אנשים פונים אליו בבקשה לסדר סידורים, כאילו היה אחראי על המעמד.

כך קרה גם בסור הממונע של חטיבה 9. לכאורה היה תפקידו צדדי: תפקיד של כתב צבאי, שעליו רק לראות, לשמוע ולשמוע. אולם במשך המסע גילה פיקוד החטיבה כי שלום משר לזכרים אחרים, וכי הוא מוכן לבצעם.

תחילה נתנו לו גימיקשור, כדי שישגיח על הסדר בהתקדמות השיירה ויעביר את הוראות מסקדיהחטיבה לנקודות שונות. כנהג גיפ גם כימי שלום, וכבוגר הגייסם של שוטני מששון. היה זה תפקיד כל כך טבעי, שכעבור יומי-מים שכחו הכל שבצעם שוגר למסע למטרה אחרת.

כולם ידעו, כמובן, כי שלום כהן יודע ערבית על בוריה, ושהוא בוגר מוסד חינוכי מפורסם באלכסנדריה. מאחר שרבים ממפקדי האויב הם חניכיו של אתו מוסד, לא היה דבר טבעי יותר מאשר להטיל עליו את התפקיד לחקור את שבויי האויב.

כשחקר כהן את הסרן המצרי שנכנע במבואות שארם אל-שייך, החברר ששניהם מכירים מקומות ואנשים רבים הכרה אישית הדוקה. כך סיפר לו הסרן כי בתחנת רמלה המרכזית, בלב אלכסנדריה, משתנה הנוף לחלוטין, וכי עתה אין צורך שאורחים יתר-צצו בין גלגלי החשמליות, אלא עוברים מקצה אחד של הכיכר למשנהו במעברים התקרקעים, המצויים במדרגות חשמליות נידות.

הכל וזהו

עבריים הרגו בקאחור את הלורד מוין, ש סימל את השלטון האימפריאליסטי במרחב כולו. ידענו כי כל סיכונו נהנה שושים במרחב, ונהניו יסוד לשלום של אמת, תגיו ומתנה ביכולתנו להנחיל אמת זו לעמי ערב.

עתה השגנו את ההיפך. תהיה האמת ההיסטורית כאשר תהיה, בעיני המוני הערבים, וגם בעיני העולם הגדול, לבש הסיבוב השני צורה של קנוניה בין ישראל לבין בריטניה וצרפת.

★ ★ ★

סיפור המזמר ביותר של מיכצ סיני הוא סיפורו של הטאנק המצרי, מי תוצרת סובייטית, שטעה בליה במרחב, בר אותו שירת שריון ישראלי שנה בכביש לעבר מצריים, היו אנשי הטאנק בטוחים שי זו שירה מצרית, והצטרפו אליה. רק כעבור כמה שעות גילו הטאנקים הישראליים כי טאנק אייב נמצא בקרבם וירו בו.

המדיניות הישראלית מזכירה כי מקצת טאנק אומלל זה. היא נכנסה כמעט לשיירה, שהאינטרסים שלה מוגדרים ניגוד מוחלט לאינטרסים של ישראל.

לבריטים ולצרפתים אין מה להפסיד. עמי דותיהם במרחב אכזרות ממילא. הם מבקשים להציל את אשר ניתן להציל, לדחוק את הקץ. אולם אם יסלקו מעיראק ומאגרייה, לא יבוא הקץ על בריטניה וצרפת. הם ימשיכו להתקיים. יש להן ממה להיסוג.

לישראל אין ממה להיסוג. עמדתה הראשונה היא גם עמדתה האחרונה. היא לא תוכל לנטוש את נוף המרחב, ולעבור לגדות הסיינה או הטמזה. היא תצטרך לחיות כאן, בין הפרת והיאור, בי שכנות עם עמי ערב. היא תצטרך, במוקדם או במאוחר, לפתור את בעיית יחסיה עם עמי ערב בצורה שתאפשר חיים משותפים.

זהו ההבדל העקרוני, התהומי, בין ישראל לבין שתי מעצמות המערב. על כן היה זה משגה היסטורי להצטרף לשיירה זו, כי הצטרפות תשאיר אחריה זרע של שנאה ואי-אמון שלא יחולל בנקל.

★ ★ ★

יויד בג'ורדן אמר בנאומו, בו הודיע שחיילי צה"ל שהלכו לסואץ יצטרכו לחזור משם, כי ישראל אחרי מיכצ-סיני אינה דומה לישראל לפני מיכצ-סיני. במידה שהמדובר ברצוני לפ וברגשי גאווה, אין ספק שהדבר נכון. במידה שהמדובר במציאות פוליטית, אין הדבר נכון כל עיקר.

הבעיות העיקריות לא השתנו במלוא הנימה: ישראל נשארה מבודדת. העולם הערבי נשאר מלוכד בגדה. המצור הערבי לא נשבר.

מבחינה צבאית השתפר המצב: הפלישה המצרית נדחתה. אך מבחינה פוליטית הורע המצב: עבר אל-נאצר התבסס עוד יותר בי עולם הערבי, אייזנהאואר הפך למתנגד מובק ובברית המועצות הפכה לאויבת מושבעת. הפדיאין פועלים מכל הכיוונים, והשלום רחוק יותר מאשר היה אי פעם.

רק דבר אחד השתנה באמת: נמוגה האשליה שאפשר לפתור את בעיית הקיום של ישראל בכוח הזרוע הצבאית בלבד. מעולם לא היו התנאים החיצוניים כל כך נזר חים לפתרון צבאי מובהק כמו חי חודש. אם לא הצליח הנשק לפי תור את הבעיה הפעם, לא יצליח בכך לעולם.

לפצות את צבאה על אובדן ציורו. אפשר לחשוב כי תוך שנה אחת יוכל הצבא המצרי להשלים ש.ב את תקן הנשק שלו, וכי צבא זה יוצב שוב בחצי-האי סיני, על כן אנו נאלצים לרשום בטור החובה של המאן: אמנם הרחחנו שנה או שנתיים של בטחון מפני התקפה מצרית כוללת, אך למ לא סילקנו את האיום עצמו. הוא נשאר.

★ ★ ★

דוש מדינות התקופה את מצריים בחודש האחרון: בריטניה, צרפת וישראל.

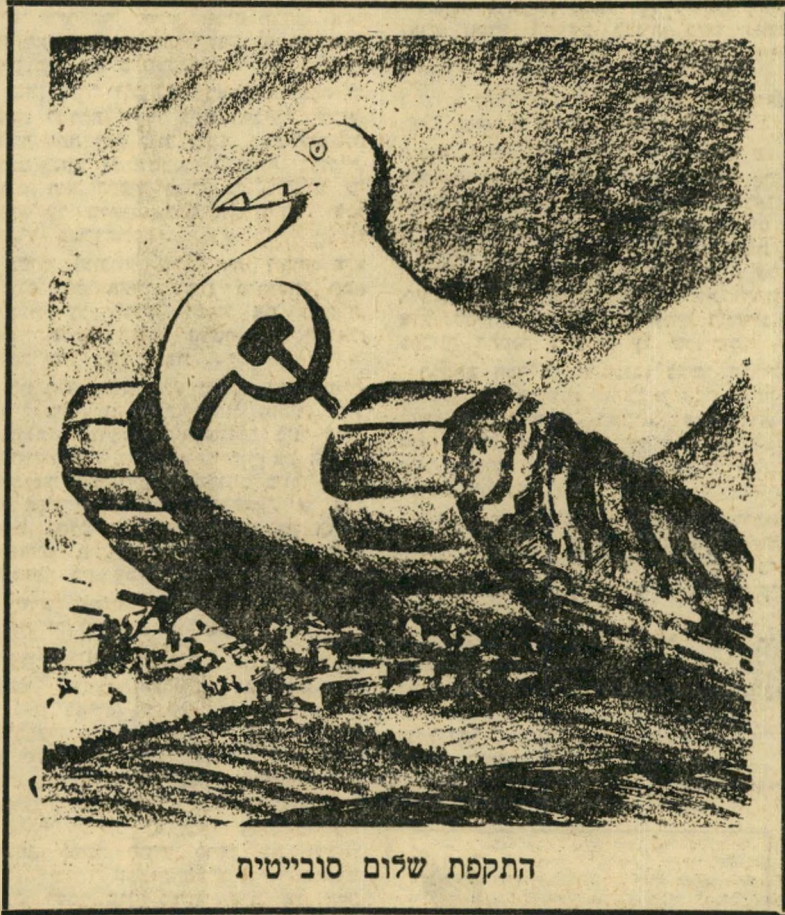
האנגלים והצרפתים שנואים כי יום במרחב הערבי, ובכל רחבי

בות ישירה של חיילים סובייטים. להתגבר על צה"ל.

כל עוד גורלה של עזה מומל כי ספק, אלה הם שני ההישגים חי בטוחים היחידים של הסיבוב הי שני. אין זה מקרה ששניהם הי שנים צבאיים מובהקים. הם היו מתנת הלוחם העברי למדינתו.

★ ★ ★

רוע המזל, אין אף הישג פוליטי אחד לסור הזכות של מאון הסיבוב השני. כל התוצאות הפוליטיות, בלי יוצאת מן הי כלל, מפיעות בטור החובה של המאון.

התקפת שלום סובייטית

אסיה ואפריקה, יותר מן השטן. הם מסמלים את כל הרע, את כל המשפיל, את כל המרדא, אשר עמי אסיה ואפריקה, והעמים הי ערביים בכללם, מרדו בו בדור חי אחרון.

אנגליה וצרפת לוחמת עתה על שרידי פירותיהן הק לוניאליות, על הנפט הבריטי בעיראק, כחיות, בחריין וקאסאר, ועל הי שלטון הצרפתי באגרייה. אין אנשים נארי רים רבים בעולם הרחשים אהדה למלחמה זו. ברור לכל כי לאורך ימים זוהי מלחמה אבודה.

במשך דור שלם טענו מנהיגי התנועה הי לאומית הערבית כי ישראל והציונות אינם אלא זנב של העולם האימפריאליסטי. הם טענו כי הצהרת בלפור ניתנה עלידי הי בריטים אך ורק כדי שיהיה להם תירוץ לי השתלט על ארץ-ישראל, וכי ישראל הקמה עלידי האימפריאליזם המערבי כמשקל נגד תנועת-השיחור הערבית.

אנחנו ידענו שאין זו אמת: ישראל היא פרי תנועת-שיחור אומית ומקורית של העם העברי. היא קמה על ברכיה של מל-חמת-שיחור נגד הבריטים. אנשי-מחורת

הרכבת הצבאית זקוקה לפסים פליטיים. אחרת לא תרחיק לכת, ולא תגיע לשום תחנה רצינית. רכבת בלי פסים עלולה להסד תובב במעגל, לחזור בעל כורחה לקו הי ציאה.

הרכבת הצבאית של הסיבוב הי שני היתה נהדרת. היא דהרה כי עוצמה ובמהירות, דרסה כל מבי שול בדרכה. אולם הפסים הפולרי טיים שמופקו לה היו רעועים מאד. ארבעים-ושמונה שעות אחרי שהחיל הי אחרון הגיע ליעד האחרון בדרום הציאה סיני, נכנעה ממשלת-ישראל לאולטימטום אמריקא-סובייטי, והודיעה ללא הסתיגת שחייליה יחזרו כלעומת שבאו. פירוש הי דבר כי האיום המצרי בדרום לא סולק לי צמיתות, אלא אך לזמן מוגבל.

מה יהיה אורכו של זמן זה? משטרו של גמאל עבד אל-נאצר לא נפל. בריתו עם ארץ הסובייטי טיים לא נותקה, אלא להיפך, נתי הדקה באופן מכריע. פירוש הדבר כי ברית-המועצות תספק למצריים את כל-הנשק הדרושים לח כדי

יצחנו נצחון מזהיר במערכה הי צבאית. נחלנו כשלון חרוץ במערכה המדינית.

הוכחנו שיש לנו מכונה לוחמת נהדרת, שהיא אולי הטובה ביותר בעולם כולו. הוכחנו שיש לנו מי כונה פוליטית כושלת, שאינה מי סוגלת לתרגם את הנצחון הצבאי לשפת ההישגים המדיניים לטווח ארוך.

כל העולם מקנא בנו ברגע זה על טיב חיילינו וקצינינו. מעטים מאד האנשים כי עולם המקנאים בנו עתה על טיב מדיאנו. **הצבא פרץ חיות ויצא למרחב.** המדיניות נכנסה למבוי סתום.

שרהבטחון הצליח מאד. ראש-הממשלה נכשל לחלוטין.

זהו, בקיצור נמרץ, לקח הסיבוב השני.

★ ★ ★

יכרנו על סיבוב זה במשך שנה תמימה. ניסינו לנחש את יתרונותיו וי מגרעותיו, את סיכוייו וסכנותיו. קראנו לו -מלומה מונעת- או -מיכצע שיחורר- או -ביעור קני מרצחים- או סתם -הכרעה צבאית-. עתה שוב אין צורך בניחושים וב-נבואות.

הסיבוב השני כבר שיך להיסטוריה. כל מעלותיו ומגרעותיו בלויות לעין, אם אין העין עצמה מוכת-סנוורים. ואף כי גואים בלב רגשות חמים - תודה נרגשת ללוי חמים, אבל עמוק על הנוסלים, התלהבות שוטעת מן הנצחון הצבאי - הרי שומה עלינו ליטול לידנו את האיומל הקר של היות חסר-הרגש, ולערוך את המאון הי צונן של הסיבוב.

מה הרווחנו - ומה הפסדנו? מה השגנו - ומה החמיר שנאי לצנו לשלם?

במלים חותכות: האם זה היה כדאי?

★ ★ ★

טור הזכות של המאון נרשום באות יות גדולות: גדל בטחוננו העצמי. הנצחון בשדה-הקרב היה מוחלט ובטוח. התערבותם של הצרפתים והבריטים, שאיימו על העורף המצרי והשמידו את מטוסי של עבד אל-נאצר, עלולים להסתיר את עוצמת הנצחון הזה בעיני העולם, וגם בעיני המר חב. אולם אנו היודעים: היה זה נצחון של אמת, נצחון של צבא-ההגנה.

המלחמה היא בחינה לזהרה האנושית. איכות הצבא אינה תלושה מאיכות החבי רה שהוא חלק ממנה. בשדה-הקרב הוכחה עליונותו של האדם העברי, הוכחה יציבותה של החברה העברית. למשך שנים רבות לא תהיה עליונות זו מוטלת בספק.

שום מדינה עויינת, ושום אגודה של מדינות עויינות, לא תוכל להי לום בשנים הקרובות על שבירת המדינה הזאת והצבא הזה בשדה הקרב הפתוח. שום התקפה צבי אית לא תוכל לאיים על קיומנו, אלא אם כן תעמוד לרשות האויב עדיפות אדירה בכדיי-נשק, ותגבר רת אדירה של חיילים זרים, סוכי ייטיים או בריטיים, שיוכלו להשי תמש בכלי-נשק אלה.

★ ★ ★

סעיף השני לזכות הוא שבירת חלי-המחץ של הצבא המצרי, לכידת נשקו והריסת חיל-האוויר שלו. צבא זה היווה איום מתמיד על קיומה של ישראל. אף שלחמתו היתה הפעם חלשה, יתכן כי במלחמת-התקפה, בברית עם ירדן וסוריה, יכול היה, בבוא העת, לפגוע ביש ראל בצורה הרבה יותר חמורה - אם כי ברור שגם אז לא היה מסוגל, בלי התער-

במדינה

העם

24 השעות הגורליות

מעולם לא ירד עם במהירות מסחרת כזאת ממרומי השמחה והגאווה למעמקי האכזבה הצוננת, כפי שקרה השבוע לעם ישראל. התהליך כולו ארך בקושי 24 שעות גורליות.

ביום השלישי נערך מיסדר חגיגי בשרם אל-שייך ("מספר הוקן") אשר בחדר הדרומי של חציהאי סיני. חיילי החטיבה התשיעית, שהסלימו זה עתה את האפוס של סיראן, המיבצע הרומנטי והמפואר ביותר של כל הסיבוב השני (ראה רפורטג'ה), עמדו בשורות מ ל הרמטכ"ל ומפקדם. ואז הושמעו, מול צוקי סיני הדרומית, דבריו המוקראים של ראש-הממשלה ושר-הבטחון: "יוטבת, המכור נה טראן, שהיתה, עד לפני אלף וארבע מאות שנה, מדינה עברית עצמאית — תשוב להיות חלק ממלכות ישראל הישלישית!"

היו אלה מלים אשר אין מהן נסיגה. יוטבת כחלק מן המדינה, המדינה שהפכה למלכות ישראל — אלה היו תמונות ברורות לעיני החיילים, ולעיני העם כולו. הצטיירה משה חדשה — מפת מלכות-ישראל, מהרי הגליל העליון ועד להרי סיני הדרומית, גוש אדיר של אדמה, גבוה ורחב, אשר כל האזור מצפון לבאר-שבע לא היה אלא חלק קטן ועלוב ממנו.

מזן ועד יוטבת. כאשר התכנסה הכנסת למחרת היום, ביום הרביעי בשבוע, עמדה מפה זאת לנגד עיניה. ראש-הממשלה אמנם נוהר מלהשמיע הבטחות ברורות. אולם הוא הקפיד לציין כי "המקום ש נקרא עד שלשום שרם אל שייך.. שמו עכשיו מספר-שלמה".

בסיום הויכוח, שלא היה ויכוח אלא הפגנה של אחדות-דעות מוחלטת, קמה הכנסת על רגליה ושרה את חתקתה. אחרי שנתנה הגדרה חדשה לעם ישראל: "העם מן ועד יוטבת..."

היו אלה מלים שלא נשמעו לשתי פנים. צה"ל ניצח זה עתה נצחון מהיר, גידי בגדולתו. רצועת-עזה ותחיהאי סיני כולו, שוחררו. איש לא חלם להחזיר את האדמה שנכבשה בדם וזיעה. המתונים ביותר סברו כי אפשר להחזיר את חציהאי, או חלק ממנו, כחלק מהסכם-שלום ישיר בין ישראל ומצרים. בתנאי שישם קץ אחת ולתמיד למלחמה בין עמי המרחב.

ישראל ניצחה. לא נשאר אלא לתרגם נצחון זה למציאות של קבע.

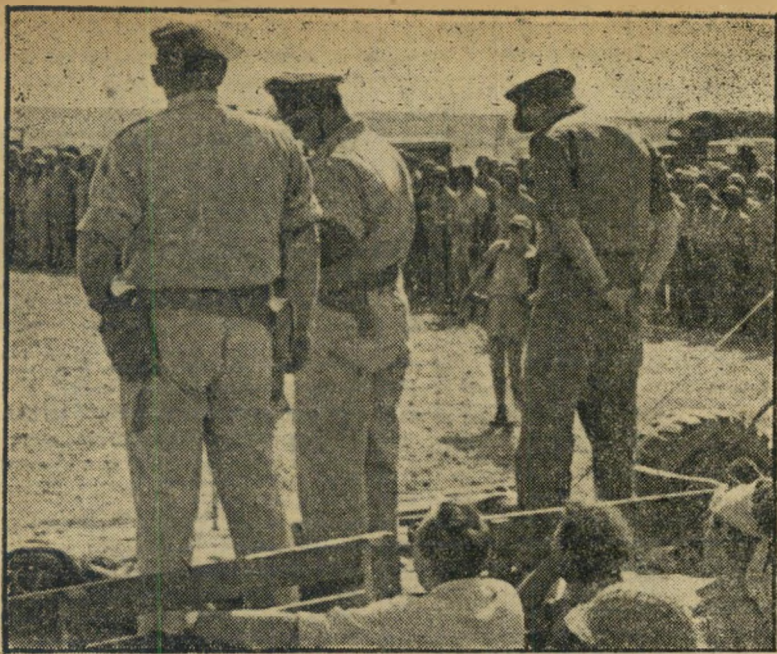
לחץ חרם חלאומי. זה היה המצב כאשר נשמעו הצלילים האחרונים של חתקתה באלום הכנסת, ביום הרביעי, 7 בנובמבר, בשעה 5.18 אחרי הצהריים. תוך 31 שעות 13 דקות התהפכה הקערה על פיה. כשהיה לחי הנצחון הוחלפה בכוכי התרעלה של הנסיבה.

אזרחי ישראל לא ידעו עדיין כי קרה משהו. כאשר הודיע קריין קול ישראל, בשעת שידור חדשות הערב, כי ראש-הממ"ד שלה יסדר עוד באותו ערב אל העם, גברה המתחנות. כמעט הכל ציפו כי דויד בן-גוריון יכריז כי נוכח ההתגרות החדשה של התקפת הפיגאדין מירדן, וכניסת צבא עיראק, סוריה וסעודיה למלחמת-הבנות, נאלצו כוחות-ישראל לכבוש את המושל. לחק-הדם הלאומי עלה מדקה לדקה. ב שעה 11 הודיעה הקריינית כי ביגי יסדר תוך חצי שעה. ב-11.30 הודיעה כי ראש-הממשלה יסדר "הליכה". בחצות נקבע ש ידבר ב-12.30 אחר-חצות.

בחוף טיפס הגשם, שהתאחר כאילו כדי לאפשר את מיבצע-סיני. העורך הבלתי-מגויס, וגם חלק רב מן החיילים המגויסים, ישבו צמודים למקלטי-הרדיו. האזינה, כך חשבו, תלוי בתוצאות צה"ל לקראת הפלישה לירדן. איש מהם לא העלה על דעתו מה צפוי לו בשעה הקרובה.

"בוגרנית", "נפשנית". הרדיו תיק תק את אות-הזמן. בלי הקדמות מפוארות, ללא מארשים מלהיבים, החל דויד בן-גוריון מדבר. מן הרגע הראשון היה ברור שקרה משהו. לא היה זה קולו של ביגי מאתמול. זה היה קול חדש, נמוך, שטוח, ללא הדגשת ההברות האחרונות בכוח נפק, כפי שאופייני לנאומי ביגי.

ראש-הממשלה לא בישר בשורות. הוא הצטרף.

אסף שמחוני (ימין), שעות מעטות לפני מותו * מסרומי השמחה למעמקי האכזבה

אכזרי של מלחמת-החופש ההונגרית, ש נערך באותו רגע עצמו עלידי ממשלתו של בולגאנין. לא נאמרה מילה על מחסני הנשק הסובייטיים העצומים, שנתגלו בחצר האי סיני, ושלפי כל הסימנים לא היו מיועדים אפילו לצבא המצריי. דברי ההתר נצלות, שהגיעו עד כדי השפלה עצמית, כללו את הבקשה הנכונת שהממשלה הסובייטית תשתדל במצריים למען השלום עם ישראל.

תדמיר בפני מורת. אחרי הקדמה נכונת זו, שוב לא היה אפתעה בהמשך השידור. דויד בן-גוריון התנצל בפני הנשיא דוידס אייזנהואר כחלמיד בפני המורה.

אחרי שקרא את מכתב הנשיא האמריקאי, שנבחר זה עתה מחדש, ביקש בן-גוריון סליחה על האיחור בתשובה, הסביר ארוכות שאיחור זה לא בא באשמתו. אחר-כך הכחיש בהחלט שהוא או משהו אחר הביע אי שפע את הרצון לספח את חציהאי סיני לישראל, הבטיח חגיגות כי "נחזיר ברצון (את) כוחותינו, כשרק ייעשו הסידורים הי ראויים עם האויים".

החזון של מלכות ישראל השלישית, מדן ועד יוטבת, נמוג כאילו לא היה. כך גוריון לא הבטיח אפילו להחזיק ברצועת עזה, קבע בפירוש שלמי שעה לא הושג לא חופש-שייט בסואץ ולא "שיחרור שטח המולדת שנחפס בידי הפולש". היה זה ניסוח הרה-סכנות לגבי עזה. מכל מס רות הסיבוב השני הושגה, לדברי ביגי, רק אחת: "השגדת הכוחות שארבו כל הזמן להכחדתנו".

משנסתיים הנאום וגדם קולו הרצוף של האיש אשר רק ימים מעטים לפני כן סקר על המיבצע המפואר שהוביל את חיילי צה"ל לתעלה, היה ברור למאזינים כי בשעות האחרונות קרה משהו גדול ונורא. משהו ששינה את כל החשבונות. הסיבוב השני, שנראה עד כה כמיבצע גאוני כדי לצאת מן הסבך, לא המרחב, נראה עתה כאילו הכניס את ישראל לסבך מסובך עוד הרבה יותר. השאלה הגדולה, שלא מצאה שום מענה בעליפה ובכתב, היתה: מה קרת?

התשובה היתה נעוצה בעצם התיכנון. הוא היכיה מחדש כי הורע הפוליטית של ישראל חלשה עד אין שיעור מן הורע הצבאית. כי בעוד שהתכנון הצבאי הנחיל לישראל את הנצחון המזהיר ביותר בשורה הקרב, הרי התכנון הפוליטי גרם לתבוסה אשר איים, השבוע, לשלול מן החייל את מרבית פירות נצחונם.

היה מן הסמליות הטראגית בעובדה כי מסקד מיבצע סיני, אלוף פיקוד הדרום (המשך בעמוד 8)

* ליד: הרמטכ"ל ואלוף-משנה אברהם יפת, מסקד חטיבה 9.

** השערה מתקבלת-על-הדעת הושמעה ב בריטניה בפי קציני-מודיעין גבוה בדיסוס, שסען חשבו כי לפי הידיעות שבדידו (כנראה ממקורות שרות-המודיעין הבריטי) הוכנו מחסנים אדירים אלה לצורכי "מתנד בים" סובייטיים, שחיו צריכים לנחות ב מצריים ולפעול נגד ישראל ומעצמות-המערב ברגע שחיה פורץ סכסוך מזוין כלשהו במרחב.

תחילת קרא את מכתבו של ניקוליי בול-גאנין (אותו התעקש לכנות בשם "גון בולגאנין") אליו. היה זה מכתב משפיל מאין כמוהו, מן הסוג אשר ממשלות ריבוניות רגילות להחזירו לבעליו, תוך ציון שהוא אינו מאפשר את קבלתו.

הוא דיבר על "תוקפנות מזויינת של ישראל", על רוב המדינות אשר "גינה את מעשה התוקפנות". הוא קבע כי ישראל "פועלת כמכשיר בידי כוחות אימפריאליסטיים חיצוניים". ממשיכה בהרפתקה חסרת הגיון, אחרי שמסרה "הצהרות כוזבות על אהבת השלום" שלה, שמטרתה לא היתה אלא "להרדים את עירינות העמים האחרים, בהכינה התקפה בוגדנית על שכנותיה".

המכתב הפך לאלוטי-מסום, כאשר הכריז בולגאנין כי "ממשלת ישראל משתקת באופן נפשע ובבלתי-אחראי בגורל... עמה היא היא זורעת שנאה כזו למדינת ישראל... אשר מעמידה בסימן שאלה את עצם קיום ישראל כמדינה".

היה זה איום בלתי-מוססה וגם בהשמדתה של מדינת-ישראל, בעזרת כוחה המזוין של ברית-המועצות, אשר ממשלתה "נוקטת ב רגע זה באמצעים... כדי לרסן את הת קי טיים".

התנצלות ותחנונים. לתדהמת הי מאזינים, החל ראש-ממשלת ישראל להתנצל בפני האיש שכתב מכתב זה. הוא מנה שוב את השורה הארוכה של מעשי התוקפנות המצריים, והביע את החשש כי בול-גאנין "הוטעה".

לא נאמרה מילה אחת על הדיכוי הי

"מלכות ישראל השלישית" למשך 31 שעות 13 דקות

קפה ?

כן, אבל...

אני רגילה לשתות עם הקפה בסוף הסעודה גם כוסית של

ברנדי אקסטרה פיינ

נומל מזרחי

האשון לציון וזכרון-יעקב

בית ספר לנהגות "החץ"

בהדרגת אברהם כחן ת"א, רח' מנדלי 6, מעכשיו גם שעורים על וספה

אבל לאכול צריך, כדי לגדל דור מחר, גברים צעירים שיהיו לוחמי הפידאין, או אזרחי ישראל, או אחת מבעיות האו"ם, או כל מה שהמאה שלנו מסוגלת לייצר

עצרה כמות אהבה

— מאת עמוס קינן —

אחים, או חמש בנות וארבעה בנים, או חורים ועקים וניסות אלמוניות, הכל, מעוללות המלחמה.

★ ★ ★

פידאין או אזרחי ישראל

רב מכסים את הפלאזה היפה של עזה לכל מלוא העין. כמין מעברה, צריפים צריפים אין קץ בצבע החול, בהם הם מצטופפים מזה שמונה שנים באפס מעשה ועומדים בתור ללחם. המאס והגורא בתורים עלראדמות. את הגברים שלחו הביתה. לא להם המלאכה הזאת, לעמוד בתור לקמח. פה עומדות הנשים.

בשורות ארוכות הן עומדות דורכות, אלפים אלפים. יש שות קמח תיפנים וטרטות עיניים, בנות שלוש וחמש, נערות רכות. בנות תמנתה, ונחל שורק ואשקלון. מהן מיניקות עוללים, מהן נושאות אותם בכרסן, ומהן שקברו

מבבילה. אולם הוא יודע שהוא מיפן, ואולי לא ישכח זאת לעולם.

★ ★ ★

מפתחות העיר כנזוזסרה

בשווקים בוך דביק. יש מוכרים, ואין קונים. ככה זה תמיד. או שיש קונים ואין מוכרים. לפעמים יש גם מזה וגם מזה, קוראים לזה שלום. מהמין הזה ניתן להשיג במנות קטנות בכל מיני מוסדות בינלאומיים. כמה יוני שלום מחסות באשפה.

על גוזזרת בית המושל יושבים הנכבדים. לפי התרבוש ניכר בהם שהם נכבדים. ואם לא לפי התרבוש, הרי לפי הלבוש, הששם, הכרת הפנים או הצפיה, שמהולים בה הכנעה והכרת חשיבות. כמו נכבדים על גוזזרת בית המושל. מאז ומתמיד.

הם באים למסר את מפתחות העיר לידי המושל. מפתחות העיר הם הבנקים, העיריה, בית דין, מחסני המזון, ה משטרה והכל. יש סדר. המושל, איש מילואים בר דרגת רב סרן, נקרא ל תפקיד זה, הוא פנים מר כרות מאד. הוא יודע את אשר לפניו, והוכיח זאת גם בעבר. אני מכיר אותו ה מון שנים, ויודע שטיפל ב ארגון פועלים ערבים עוד שנים רבות לפני קום ה מדינה. הוא מתייחס אל ג תינו החתשים כאל נתיני מדינת ישראל, ובמידה רבה חלוי בו אם ייהפכו 250 אלף אבקאדם אלה לאזרחי מדינת ישראל.

★ ★ ★

פרשעים

מטילים בעיר

בא מנהל הבנק. ב יום הכיבוש עבר קצין בכיר של צה"ל על פני הבני קים ונעל אותם. הכל נשאר שלם. עכשיו פותחים את הבנקים, מוסרים את הרשימות והחשבוניות, מחליפים את המטבע. מאימה לא יחסר.

בא המפקח על המזון מסעם המושל המצרי, לשעבר. המצרים חילקו מנות סוכר לכמה חרשים מראש, כי התכוננו למלחמה. את התמורה לא גבו מהסוחרים, והסתפקו בהתחייבויות בכתב. גם זה טעון טיפול, ואיש לא ייהנה אפילו מהזדמנות קטנה של הפקר.

היו יום יומיים של הפקר. האסירים הפליליים שוחררו מבית הסוהר, ועתה הם מטילים את אימתם על העיר, אך הם נאספים כאסוף ביצים עוובות. מחסני אוגוריא נפרצו, וכמויות מזון נגנבו. לאחר שהועבר אולטימטום, הוחזרו ביום אחד 10 טון קמח. השאר יוחזר. הסדר יושב על כנו.

★ ★ ★

יפן, בית דאראס, זרנוגה

אני מרחיב את הדיבור על הממשל הצבאי, כי הוא הצליח באחת הגזרות החשובות ביותר של המלחמה. יחד עם הכח הפורץ נעו לעזה גם יחידות הממשל, עם נסיון ותכניות פעולה מפורטות, ולפחות כמה שתלוי בנו, שורר עתה השלום בעזה. השאר תלוי בעולם.

- מאיפה אתה?
- מיפן.
- ואתה ואתה?
- מזרנוגה, מבית דאראס, ממגרל, מרמלת, מכל מקום.
- איפה אביך?
- מת.
- יש לך משפחה?
- יש משפחה, אין משפחה, יש חמש אחיות וארבעה

עזר, חבת חסוררה, חורה הביתה. בעזה שורר סדר.

בפתח חנותו עומד הסוחר. הוא סוקר את החיילים העוברים ברחוב במבט עתיק מאד, מבט צידוני-כנעני פלשתי, מבט של סוחר. עיניו אומדות הכל ומתרגמות לשפת השקלים, הדינרים, האדרכמונים או הפרוטות גם אהבה, גם שגרה, גם סחר וגם חנופה — לכל יש מחיר. לאחר 4000 שנות תהפוכות על חוף הים, בלב השפלה, לומדים איתן לקבל הכל.

היה רגע של פחד, כאשר נכנסו החילות לעיר. אולם הפחד שכך מהר, היהודים לא רוצחים, לא בוזזים, לא מתעללים. הם נכנסו לעיר כלאחר יד, כמוכן מאליו, ומיד הרגישו כמו בבית. עזה לא נכבשה, כי אם שוחררה. כי היא חלק מהמולדת.

★ ★ ★

בוגד מלוכלך

רא כל חתוניות פתוחות. הסוחר יודע את שלו. הוא מחכה עד שתרגעה הרוחות, והמחירים יהיו יציבים. הא רוצה לדעת כמה זה עולה בתלאביב, ולהשוות את המחירים.

— כמה עולה קילו בשר בתלאביב? — שואל בעל האסליו.

— חמש לירות — אומרים לו.

— אצלנו זה עולה לירה אחת ישראלית — הוא אומר בתמימה, ומצחו מתקמט. הוא חושב מתי יוכל להתחיל למכור אף הוא בחמש לירות הקילו. זוועה כמה שהוא גורמלי.

ילדים מציעים למכירה סיגריות ערביות. אתמול עלה שליוג. הבוקר עשרים גרוש. עכשיו שלושים. אבל מה שמענין הוא דוכני הפיסחוקים החמים, עם ארובה עשנה, כמו שהיה פעם אצל הסוחרים שעמדו ברחובות ירושלים. שמונה שנים לא ראינו דבר כזה. שלא לדבר על הסומסום והפלאפל, שהם אמתיים ביותר. זהו ריח המולדת. ואם צריך בכח, ניקח בכח.

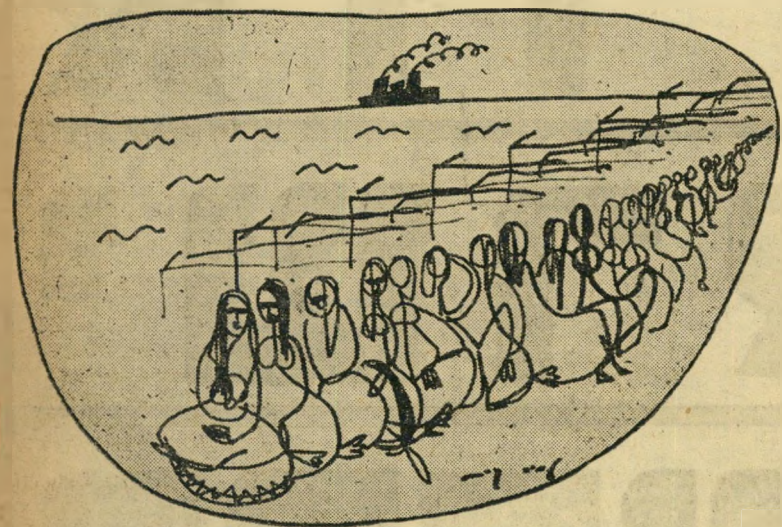
ילד קטן, ראש גזוז, פה בגיחוך אחילי חסר שיניים, מנשק את ידו של אחד העתונאים.

— לך מכאן, בוגד מלוכלך — מסנן מבין שיניו הסוחר, ועיניו חוזרות מיד לאמוד את קהל הלקוחות של העבר והעתיד. האצבעות נעות על חרוזי המסבחה.

הילד לוקח את השליוג שהעתונאי ניתן לו. שמו וותליד, והוא אומר שבא מיפן. גילו מגיע בקושי לשש שנים, ולא יתכן שהיה חי כשאביו ברח מעגאמי או

מבט צידוני-כנעני-פלשתי.

מהן מניקות עוללים. מהן נושאות אותן בכרסן...

זה מכבר את העוללים ואת אביהם. אבל לאכול צריך, כדי לגדל את דור המחר, גברים צעירים שיהיו לוחמי הפידאין או אזרחי ישראל, או אחת מבעיות האו"ם, או כל מה שהמאה שלנו מסוגלת לייצר מבשר ודם. או נשים שתהיינה אמהות לכל מכלול האפשרויות הלז. אבל מבטן אינו אומר מאומה מכל זה. הן מחכות בהכנעה לקמח. רק זה מותר להן. מעולם לא שאלו אותן מה יעשו בקמח זה ביום שידוכר בו.

★ ★ ★

ריח כניעה וסומסום

על חפזר משגיחים שוטרים ערביים. במקרה יש ראל. הנשים מרוכזות בקבוצות קבוצות, ומדי פעם ניתן האות להזיז עד קבוצה קרומה אל מקום החלוקה. ביד השוטרים אלות. עד לפני שבוע היו ניתנות ללאירחם על ראש הפליטים. היום דואגים שאיש לא ירמוס אשה הרה, היא הראשונה בתור. והאלות הן רק למען הרושם.

לא קונן להיזכר בתנאי לנזכ פני עזה. התנאי צועק פה לשמים. שלשת ושמשן ושושעליו ודלילה ודגון והחידות והמשלים והכל הכל חיים פה כאילו מאומה לא קרה בינתיים, ובסך הכל מה קרה בינתיים? רק את נתן העזתי. שהלך אחרי שבת צבי, תלו ברגליו עד שגפח את נשמתו. וגם זה לא עזר. ואם יקום בעזה סכון שמשון, בכלל יחזור הכל לקדמותו.

אלה שקיבלו את מנת חזירות, שקקמח כבד על ראשן. הן כורעות תחתיו לעיפה, וצועדות בדרך העולה אל המחנה. בשמלות פסים, בהליכה הכפרית, כמימים ימימה. אנו נוסעים. הרוח עוד מביאה עמה את ריח הכניעה הסומסום, אולתהיד והפלאפל, וזכר כבש יתם חלוי בוז על פתח האסליו. ומראה אחד: השלס מעל שולחן המושל, אלה — אלוטאני, אלהים והמולדת. נכון מאד, רק צריך עכשיו לתרגם.

לא זר חר י עו ר אל החד עים

זוהי תמונת מחנה הפליטים רימאל אל-באחר (חולות הים). השוכן על חוף ימה של עזה. מאופק עד אופק משתרעים הבלוקונים העלובים — במקום שמסתיים המחנה, מתחיל שני זוהי בעית-הבעיות של רצועת-עזה: 213 אלף הפליטים הרשומים, החיים על קיצבת אונר"א. הממלאים את הרצועה מקצה אל קצה. נוסף על 100 אלף תושבי הרצועה עצמה. 313 אלף איש ואשה, זקן ונער — 313 אלף בעיות בשעה שהקרוב הפו-ליטי על גורל הרצועה טרם נגמר. בשעה שמדינות העולם עודן דורשות את פינוי הרצועה מבלי שישראל הי-עזה להודיע בפירוש שהיא תחזיק בה — בשעה זו מהווים הפליטים לא רק סכנה גדולה, אלא גם סיכוי גדול. דווקא עתה הגיעה השעה לפנות אל העולם בתוכנית גדולה לשיקום הפליטים, בעזרת סיוע בינלאומי, תוכנית שתפגין לעיני העולם את זכותה המוסרית של ישראל להחזיק בעזה. מי הם הפליטים, העשויים להפוך מחר לאזרחי ישראל? בעמודים אלה מגיש „העולם הזה“ תריסר מתוך 313 אלף הבעיות.

„אני מוכן לחזור ליפו“, סומן נעם קאשקשן (19), מוכר פלאפל בשוק של עזה. נעם הוא ממוצא ארמני, מסי-פחתו נהרגה בזמן מלחמת-השיחור ביפו. הוא הצליח לברוח עם משפחת קרובים, גודל על ידיהם בעיר עזה, לא במחנה הפליטים, כפי שהוא מכריז בגאווה. „לא איכפת לי אצל מי להיות, אצל המצרים או היהודים. אבא שלי היה סוחר עם היהודים, והם היו מבקרים אצלנו בבית. לא הייתי חייל ולא עברתי שום אימונים בבנשק אצל המצרים. אני עובד, לא היה לי זמן ללמוד.“ מחיר הפלפל בעזה: 10 גרוש.

„אבא בא ממג'דל“, ידוע פאיו אל עמרי (7), יליד מחנה הפליטים. אביו עובד כמנהל-עבודה בין פועלי הרכבת בעזה. פאיו עצמו התחנך במשך כל השנים בסימסאות הצרות של מחנה הפליטים. לפני שנה החל ללמוד בבית-הספר המשוכלל שהקימה אונר"א במחנה. „לא טוב ללמוד“, אומר פאיו, „המורה מרביץ. בית-הספר סגור כבר שבועיים מאז התחילה המלחמה. אני אוהב לראות חיילים, לכן לא איכפת לי להיות כל חוסן ברחובות ולהסתכל על החיילים שלכם. הם טובים. אני לא מפחד מהם מה הם יעשו לי“.

„ששה ימים לא חלקו לנו אוכל“, אומרת אמה רמזאן סאלים (20). בעודה ילדה ברחה אמה עם הוריה ממג'דל, בתקופת מלחמת-השיחור. מאז היא מתגוררת במחנה הפליטים. לפני כשנה נקנתה על-ידי אחד הפליטים לאשה, עתה היא אם לילדה בת שלושה חדשים. בעלה פתח חנות שמנים במחנה. הספחה מתפרנסת מהחנות, ומהקצבת הסזון של אונר"א. ההקצבה כוללת 4 1/2 קילו קמח לשבוע וכמות קטנה של שומן. א מרת אמה: „כשנמסר האוכל, אכלנו ירקת מהשדות. טוב שיש עוד פנס חלקה“.

"צריכה לדאוג למשפחה" אומרת פסמה אחד מוקי בל (12). פליטה מבית ג'ירגיה. הדיה לא עובדים, אביה זקן מדי וחולה. היא הבת הבכורה במשפחה, ועליה מוטלת דאגת המשפחה. "לא למדתי בבית-ספר", אומרת היא. מפני שאף אחד לא שלח אותי לשם. אין גם במה לעבוד, מפני שיש הרבה אנשים שאין להם עבודה. אנחנו חיים רק ממה שאנחנו מקבלים מנות. עכשיו, מזמן שהתחילו הקרבות, לא קיבלנו אוכל. הבחורים החזקים גנבו בלילה את האכל מהמחסנים, ולנו לא נשאר כלום. אני עוד לא מתחנתת. יש הרבה בחורות כאן, ואף אחד לא חושב על זה עכשיו!"

"אני ממשיך בתפקודי" מודיע ג'ודאד אבו שארק (22), שומר אזרחי במשטרת עזה, הנושאת את הסמל "משטרת פלסטין". "נולדתי במגידל, למדתי שם בבית-הספר, ואני יודע אנגלית טוב מאוד. האבא והאמא שלי מתו אחרי המלחמה. אני מספל עכשיו במשפחה בת 14 אחים ואחיות. התגייסתי למשטרה לפני שלוש שנים. תפקידי היה לערוך פטרולים במחנות הפליטים ולשמר על הסדר. קיבלתי 10 לירות מצריות לחודש, מזה היו מורידים לנו שישים גרוש לקופת הפידאין. אני מוכן להמשיך להיות שומר וגם אצל היהודים, אני לא יודע שום מקצוע אחר."

"מתי יתחדשו הלימודים?" שואל פאדל מסר (21), אשר שימש עד לפני כביש עזה מורה בבית-הספר של אונר"א במחנה הפליטים. פאדל הוא יליד הכפר דירסניד. כ-1948, עם תחילת הקרבות, ברח משפחתו, שהיתה משפחת חקלאים, מהכפר. כשנכבש הכפר שוב על ידי המצרים, לא הרשו להם לחזור לשם. הוריו עובדים בתור חקלאים. "אני סיימתי בית-ספר עממי ובית-ספר תיכון", מזהיר פאדל, "כשגמרתי את בית-הספר קיבלו אותי בתור מורה. לימדתי לפי ספרי לימוד שסיפקו לנו המצרים. היה שם גם חומר על הציונות והיהודים. אני מוכן ללמד בספרים יהודיים."

"הרגו את אבא — אין דבר!" מחייך עלי מוחסן אל חלאד (12), ילד מפגז, מקבץ נדב. הוא יודע שנוכל ביפו ואביו עבד שם אצל האנגלים. כשברחו מיפו נשאר אביו שם. "אינני יודע מה קרה לו, אין דבר אם הרגו אותו". עלי פושט יד לכל אדם, גם לחיילים הישראליים, "אם לא נותנים לי כסף, אין דבר, אני סומך על אלוהים שיתן לי פרנסה". הוא נמצא בסיפול מיוחד של אונר"א, מאחר שהא יתום ומפגז בשכלו. "אני שמח שבאתם לעזה, אני אוהב את היהודים ואת החיילים היהודים, תנו לי בקשישו!"

"יש לנו קרובים בנצרת" מגלה מריאן נאור (14), ומיד בית-הספר התיכון פלסטין בעזה. אביו שימש כפקיד ממשלתי במשרדי המושל המצרי של העיר. הם באו ממגידל. גם שם היה אביו פקיד ממשלתי, בממשלת המנדט. "אמרו לנו שבבוא היהודים הם יהרגו את כלם", מודה נאור, "אני רוצה להגיד שהחיילים שלכם התנהגו די יפה. בהתחלה פחדתי לצאת מהבית, אבל כשראיתי שכולם יוצאים לרחות בות, יצאתי גם אני. אני חושב שהחיים בעיר כמעט כמו שהיו קודם, העוצר מפריע. יושבים בבתיים ולא עשים כלום."

"רק עכשיו התחתנתי" מספרת הכישר עזימה עסא שחיווי (17). היא ובעלה, כושי גס הוא, באו מכפר כאובה, ליד חלק. לפני חדשים נישאה לבעלה בן ה-18. "הוא לא שילם הרבה כסף, אין לאנשים כסף, מתחתנים בלי כסף. ההורים רוצים לתת את הילדים שלהם לאחרים, שידאגו להם". בעלה של עזימה השתכר די סב מהשכרת אופניים לרכיבה. מאז הכיבוש הוא לא יודע מה קרה להם, הם נשארו גרים במחסן בחלק של העיר שהוא מחץ לתחום לתושבים. "רצינו לברוח למצרים אבל לא נתנו לנו."

"גילוח עולה שני גרוש" אומר גלב הרחוב בעזה, עטיה נמר פלפל (20). "אני מזורגה. 48 כשהתקופו היהודים, הייתי אז בן 12, לקחנו את החפצים וברחנו ברגל, עד שהגענו לעזה. עכשיו אני גר בחדר עם עוד ארבעה בחורים, לא נשוי. לא היתה לי פרנסה אחרת, אז קניתי תער והעמדתיו כסא בשוק. בחנית עולה להתגלח חמישה גרוש, אצלי רק שניים, ברוך השם יש פרנסה. חתברים שלי מצהצחים נעליים. אם ירשו לי לא איכפת לי לחזור לזורגה אפילו להיות פלחה, חשקתי שיתנו לי לחיות בשקט."

"טוחנים עשבים ואופים מזה פיתות" מספרת מרים חוסיין אלימדהון (68). על תזונת מחנה הפליטים בשבוע בו לא חולק מזון. מרים באה ממגידל עם בנה ונכדה. בנה נכה, שנפצע בזמן הקרבות של מלחמת-העצמאות, וסאא איננו עובד. "זה לא חיים פה במחנה", היא מספרת, "במגידל היה לנו בית גדול, היינו עשירים, הייתי כמו מלכה. עכשיו אני לא אוכלת כמעט בכלל, נותנת את כל האוכל לילדים הקטנים שבמשפחה. אוכלים רק פיתות וירקות. בשר טוב היינו מקבלים לפעמים. פעם בחודש."

"חיילכם התנהגו למופת" מציין ג'מאל מוחמד האשם (38), בעל חנות בדים ברחוב המרכזי של עזה. ג'מאל הוא יליד עזה, והיה בה כל זמן הקרבות. "פתחתי את חנותי תיכף אחרי הכיבוש, כי ראיתי איך חיילכם מתנהגים, לא היה שום שוד או התפרצות לחנות", הוא מספר. "בזמן המצרים היינו מקבלים רשיונות יבוא ממצרים ומכל העולם. היינו שולחים להם חדרים. אני מקחה שזה יימשך גם עכשיו. הייתי כמה פעמים במצרים. נתנו לנו לנסוע רק בקרון המחלקה השלישית. זה היה עולה שמונים גרוש."

אותו הדבר קרה עתה לישראל. רצועת עזה, מרכז כנוספיות הפיזיקאיות, נחתכת. אולם עבד אל-נאצר, מארגן הפיזיקאיות, לא נשרף.

חרב אטומית. לו נפל עבד אל-נאצר היו המיבצעים של בריטניה, צרפת וישראל מסתיימים בנצחון. הממשלה החדשה, בראשיתו של מוחמד נגיב, חיתה מנתקת את יחסיה עם הרוסים. איש לא חתה מתלונן בפני האויבים. בריטניה הייתה נשארת בתעלה בכתביה של מצרים החדשה. יתכן כי הממשלה המצרית היתה, מן הסתם, פונה נגד ישראל בעזרת הבריטים, כדי לחזק שאינה בודדת. אולם כושרה להיוק היה מוגבל. מחוגי השעון המרחבי היו מוחזרים בכמה שנים אחורה.

אולם ברע שהוכיח עבד אל-נאצר שהיה מסוגל להחזיק מעמד, התהפכה כל הקערה על פיה. הוא הצליח להחזיר לעולם הערבי את ההכרה כי הנחיל לישראל מפלה צבאית, עד שהבריטים והצרפתים נעצו סכין בגבו ואילצו את הצבא המצרי לחשוש לדחל התעלה. בואת נעור באופן באוני על ידי הכשלות המזועזע של שרתי ההסברה של ישראל (ראה ירחון). האיש שעמד לבד מול בריטניה וצרפת, הפך עתה שוב לביור בעיני עמו ולגורם בינלאומי.

מכתהנגד הפוליטית היתה מהירה. תוך שעות מעטות השתנה המצב באופן מרעף לטובת מצרים. האויבים פעלו באופן נמרץ. הפלישה הבריטית-צרפתית, שאיחרה בכמה ימים, נחלקה בגינוי המוחלט של מדינות העולם ובהתנגדות צבאית מצרית. לא הצליחה להשתלט אלא על חלק מן התעלה. באירוקה נסתיימה תקופתהביניים של חד בחירת, נבחר מחדש הנשיא אייזנהואר. שהתנגד לפלישה אלא הרגע הראשון.

אולם גרוע מכל אלה היה דבר שאיש לא ציפה לו מראש: ברית-המועצות הסילה את חרבה האטומי על כפת-האטומי.

יצפנו נפתחה הרעה

ביום השני, יומיים לפני ישיבת הכנסת, כינסה גולדה מאיר את עורכיהעיתונים, מסד רה לגם סיכום של המצב המדיני. הבטיחה שרת-החץ, בסגנון חריף ביותר: ישראל לא תחיסוג מסיני, דיבורי איום אינם אלא דר בורים, ואין להיבהל מהם. הגבת האיום הובאה בחשבון מראש. יש לזכור הדומנויות קודמות שבהם לא הפקיעו איומי האיום למיבצעי ישראל.

ישראל, הבטיחה גולדה, מוכנה להפסקת כל המענקים, השילומים והמלחה, לכל לחץ כלכלי. ידידותה של צרפת אליה היא קבועה. ידידותה של בריטניה אמנם זמנית, אבל גם היא תימשך חודשים אחדים. בקיצורו יהיה טוב.

היו אלה מלים יפות. הן היו מבוססות על ההנחה כי ברית-המועצות עסוקה עד מעל לראשה בהגנה, לא תעז לאיים במלחמת-עולם בשעה שנאמנותם של מליון וחצי חיילי הדמוקרטיות העממיות מוטלת בספק חמור.

היה זה חשבון מוטעה.

משענת קנה רצוף. הנצחון הישראלי בסנייה הנחית מכה גוראה על הפרסטיגיה הסובייטית במרחב, ובכל רחבי אסיה ר אפריקה. הכמויות העצומות של נשק סבייטי, שנלקחו כשלה, הפכו לבדיחה. צה"ל הפגין לעיני כל כי ברית-המועצות היא משענת קנה רצוף, אשר כל האומץ עליה פוצע את ידו.

מנהיגי הסובייטים לא היו מוכנים ל השלים עם לקח זה. הם היו זקוקים להפגנה גדולה, שתבהיר לכל כי הם מוכנים להק על הישגיהם במרחב, אפילו במחיר של מלחמת-עולם מימנית. לכן הגיש ניקולאי בולגאנין את האולטימטום שלו לישראל (ראה לעיל).

אולם האיום המפחד ביותר לא היה האיום במלחמת-העולם. לעיני ממשלת ישראל הצ שירה סכנה הרבה יותר מיידית ומחשית. מטוסים וטיסים סובייטיים זרמו לשדות התעפה של סוריה. הם הגיעו את היסוד לחיל-תעופה שהיה מסוגל להפציץ את ערי ישראל, את שדות התעופה שלה, מתנות צבאה ואת נמליה.

פצצות בלוד ובחיפה. עוד לפני חודש היה זה דבר שלא היה מתקבל אף על הרמיון. אולם בינתיים קרה משהו בעולם הבריטים הצרפתים הפציצו את בסיסה (חמשד בעמוד 25)

(חמשד מעמוד 4)

אסף שמחני, נספה במטוסו ביום שהושלם המיבצע. הוא לא הספיק לראות את הת מיטטות הישגיו בהתקפת-הנגד הפוליטית. הגורל חסך לו את התפקיד לפקד על נסיגת כוחותיו.

המלחמה

האיש שלא נפל

המיבצע הבינלאומי הגדול נגד מצרים היה מכון כולו לקראת מטרה אחת ויחידה: להפיל את גמאל עבד אל-נאצר.

כל הצדדים הנוגעים בדבר הבינו כי מטרתו של השליט המצרי חסר בסיס המוני מצב. אפשר היה לכתת כי חיסולו של האיש שימס את הקרקע מתחת לכל התניעה הלאומית הערבית שהוא העמיד את עצמו בראשה. הפלת גמאל עבד אל-נאצר היתה יכולה לגרום לעיכוב מלחמת-השיחור רור האליגריה לשוים אחדות, לשים קץ לחדירה הסיביתית למרחב, לדחות את הלי אמת הנמש הבריטי והאמריקאי, להבטיח את תעלת-סואץ למערב — וגם להסיר לזמן מה את האיום על קיומה של ישראל.

בכל ארצות המערב, כמו בישראל, ישנם מימחים לעיני הערבים, שלמדו את מלא כתם לפני דור אחד או שניים, אנשים כמו גלאב באשא, חותיקי מאורכו וטוויסיה, סיכ ני אינטליגנס מימי המלך פואד ואיבך סידור, שיש להם דעה מנוכשת מאד על אפסותו של העולם הערבי.

בעיני מומחים אלה לא היה כל ספק שישנה דרך פשוטה להפיל את הביכבאשי המצרי: להנחיל לו מילה צבאית מוחצת, לחסל את צבאו, להפציץ את עריו מן האוויר, לפרוק ממנו את נשקו. כל זה היה צריך ליצור את האחריה המתאימה שתאפשר למתנגדיו הרבים של עבד אל נצר, בעם המצרי ובצבא, להתלכד לפעולה מכרעת ולהפיל את משטרן.

לא גנרל, לא נואף. ביום הרביעי או החמישי של הפעולה החל להסתדר כי משהו היה לקי בתוכנית. עבד אל-נאצר לא נפל.

הצבא המצרי היה בנסיגה, אנשיו נסו על נפשם. עמודי-השדרה של הצבא הקרבי נשבר. הנושק הסיבית היפקר או הישמד. חיל-האוויר חוסל. תחנות-השידור, שהפכו את עבד אל-נאצר למנהיג הממונים מבגדאד ועד מיאראש, השתתקו. אולם עבד אל נאצר לא נפל.

מה קרה? הסבר היה פשוט, ואפשר היה לצפותו מראש, לו ניתן רשות-הדיבור ל הניון, תחת למומחים מי שנים שהכירו את הערבים בימי שפלם לפני דור. שכבה דקה קובעת את גורלה המדיני של מצרים — קציני צבא, עורכדין, עתונאים, משכילים צעירים. יתכן שרבים מהם לא אהבו ביותר את הקצין הצעיר שנשל לידיו את כל השלטון.

אולם ברע שהופנו נגדם התותחים של בריטניה וצרפת, שתי המדינות השנואות ביותר במרחב, ואיימו להשמידם אם לא יפילו את עבד אל-נאצר. הפך עבד אל-נאצר למנהיגם. התותחים ליכדו אותם מסביבו.

הקצינים הבלתי-מרוצים, שביקשו להחזיר לשלטון את מוחמד נגיב, התנדבו בהמוניהם לחיל-השיחור שאירגן את ההתנגדות לצרפתים ולבריטים באזור התעלה. האחים המוסלמים, אשר מנהיגיהם נתלו במצרים, הדיעו רשמית על מכתם הבלתי-מסוייגת בתלינם. אנשי מפלגת ההאפד, שהגיעו עוד לפני 14 שנה לשלטון בעזרת טאנקים בריטיים, לא העזו אפילו להרים את ראשיהם. אפילו אותו נואף שמן, המלך פארוק, לא אמר מלה.

בדיחה יהודית נושנה סיפרה על תלמיד חזר, שהרב היה רגיל להענישם ברצועות. באחד הימים חברו התלמידים יחד, בהעדר הרב, ושרפו את רצועתו. אמר הרבי, בי חזרו: "היתם צריכים לשרוף אותי, לא את הרצועה. אני אשיג רצועה אחרת."

בימי האיום של המרשל רוסל על מצרים, חקיפו טאנקים בריטיים את ארמון המלך פארוק, תבעו ממנו לפטר מיד את ראש ממשלתו, שהיה חשוד כאוחד חגרמנים, ולמנות במקומו את נחאס באשא. תחת איום של גירוש לדרוס-אפריקה, נכנע המלך. עבד אל-נאצר טען בספרו שמאורע זה הוא שהפך אותו לשונא חברים נלצח.

רובינס קוסמטיקום

רח' פינסקו 2 תל-אביב טל 22120

המכון ליופי וטפול בגוף הגדול והמשוכלל ביותר בישראל

הפתיחה החגיגית חתקיים ביום רביעי 14 לנובמבר בשעה 4 אחרי הצהרים

רובינס קוסמטיקום בהנהלתו של מר א. רובין
BIOCOSMETICIEN ESTHETICIEN
ACADEMIE FRANCAISE DE COSMETIQUE
DEUTSCHE AKADEMIE FUR KOSMETIK
FEDERATION ROMANDE D'ESTHETIQUE ET DE COSMETOLOGIE

מעמיד לרשותך את המחלקות הבאות:

מחלקה לדיאגנוזה קוסמטית מדעית והתאמת תכשירים קוסמטיים לטפול עצמי.

מעבדה לתכשירים קוסמטיים מדעיים. בהנהלת הגב' ש. רובין. בוגרת בית הספר הגבוה לקוסמטיקה רפואית של וינה בהנהלתו של פרופ. אייטנר הידוע.

מחלקה לטפול Nemelectron המוסמך היחיד בישראל

מחלקה לטפול בחזה מחלקה לנתוחים פלסטיים

מחלקה לחידוש הנועורים — Body Regeneration

מחלקה לטפול הגזרה אחריות מלאה להורדת משקל

מחלקת ה Sauna אמבט זיעה יבש פיני יחיד בישראל

מחלקה ל- Hydro Therapie Hydro Massage

מחלקה להרחקת שערות מיותרות באחריות (Epilation)

מחלקה לטפול ברגלים עייפות (גם פדיקור)

מחלקה לטפול בגוף לאחר הלידה

מחלקה מיוחדת לכלות אפור, תסרוקות, חדר הלבשה מיוחד

ואחרון חביב

מחלקת התסרוקות בהנהלתו המעולה של שוליה (מקודם סלון גלי) ו ו י א ו י ט (מקודם מלון דר)

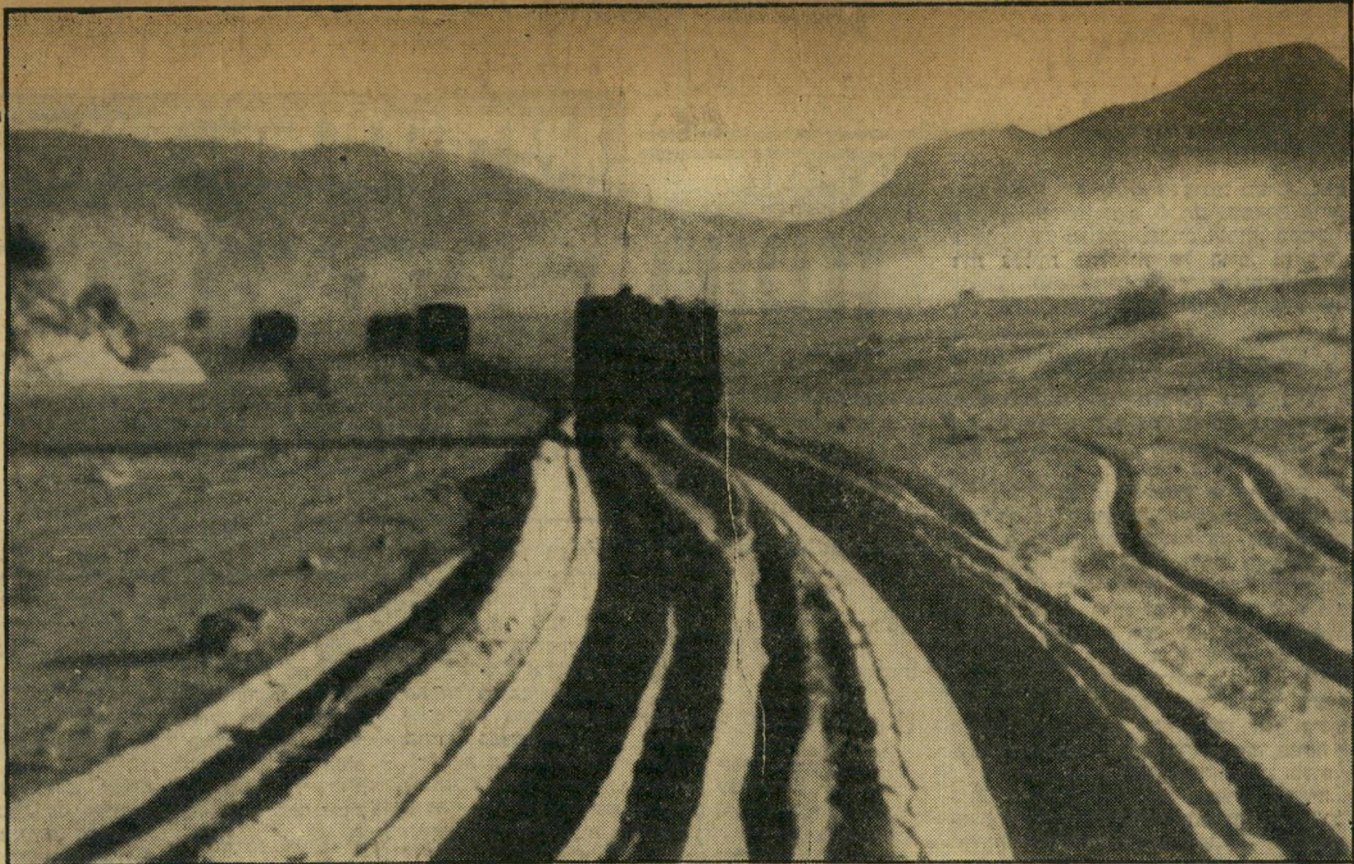
תסרוקות חדישות — צביעת שער — פרמנט — תספורות תאים נפרדים לטפול אינדובידואלי

כל המחלקות מצויידות במכשירים ובמכונות החדישות והמשוכללות ביותר מודל 1957 ובמתקני מזוג אויר מותאמים לצורך כל מחלקה

הנהלת המכון מעמידה את עצמה ואת צוות עובדיה המעולה לשרותן ובקורתן של קהל הנשים ומזמינן לפגישת היכרות. לסיור בכל מחלקות המכון ולהתייעצות חנם ללא כל התחייבות.

מחירים עממיים

קוסמטיקה וטפול בגוף זו אמנות שאנו שולמים בה

הלא פוּס שש בש"ד א"ו

מאת **שלוס כהן**

שעלו עליו במספרם, בציודם, באספקתם ובנשקם חזדיש, במקום שאיש לא האמין כי צבא מודרני מסוגל להופיע בו. שלום כהן, ראש מערכת „העולם הזה“, שליווה את הטור מיומו הראשון ועד להשגת מטרתו הסופית, מתאר בעמודים אלה את מסע הפלאות בארץ הפרא, בו התחבר הטבע עם האוייב כדי לעצור את המסע שמעטים כדוגמתו בתולדות הצבאות של כל העמים. הצילומים צולמו על-ידי הצלם עמנואל פרת, שצורף לטור כצלם צבאי.

שלוש מאות קילומטרים מדרום לאילת, הקים הצבא המצרי מיבצר אדיר, אשר כל מטרתו היתה לחסום את מיצרי ים-סוף בפני אוניות המיועדות לאילת. זהו הסיפור כיצד חוסל מיבצר זה, ונפרצה הדרך לאי-החלומות של הדרום: טיראן. בדרך-לא-דרך, בתוך נקיני גרנית שגלגלי מכונת לא ראו כדוגמתם, מעל להרים שגיאים של הוד בראשית, פילס לו הטור הממונע של חטיבה 9 את דרכו ההירואית, והופיע לעיני המצרים הנדהמים.

פצצה מצרית בחושך

השיירה יצאה למסעה עם שחר ולעת ערב חנתה לרגלי כונתילה. מטוס של האו"ב הטיג עליה פצצות. לאנשינו לא היו נפגעים...

קיים, מעשי ידיו של אופה'עוגות משוגע. החאדי הולך וצר, במקום החול מופיעים סלעים. השיירה צולה על חמארה: מישור ענקי, מכוסה אבנים חומות. מסביב, באופק, מוזק רות צלליות כחלחלות של הרים. בצהרים נותן המח"ט הנואה / חנות. תרכב מתפור קמצי'קמצי, על פני הישר מן הרחב. וותיקי הצבא הבריטי אומרים שזה מזכיר להם את מסעות המדבר המערבי.

התחנה הבאה שלנו היא כונתילה, תחנת הגבול המצרית, השומרת על דרך-האורות החוצה את מדבר סיני, למכה. המקום נכבש לפני יומיים; אנחנו נעלה שם על הדרך המצרית הנוחה, נרד אתה דרומה, עד לאס-אל-נאקב, שנקב בשא אף היא. בינינו לבין כונתילה מפריד הגבול המצרי, שהוא רק סימן דרך סמלי ברגע זה, וים של חולות. השיירה צוללת ממש אל תוך החולות. כל קומץ מכר ניות מפלס לו דרך בין הרינונות. השטח נראה חרוש לרד חב של קילומטרים. "נשאר רק לזרוע ולחכות לגשמים", מעיר קיבוצניק, למראה התלמים האינוסופיים.

ההאשך יורד עלינו לפני כונתילה. השיירה, שנסעה במהירות רבה, חייבת לעצור לחניית לילה ולהתארגן מחדש. טראקטור על שרשראות יוצא לחלק את אלה מבין המכר ניות ששקעו בהולות. הכוח מתפרס בבקצה החולית, האני שים מתחילים לבשל ארוחת-ערב על מדורות חול ובנוזין. כל מי שיש לו בגדים חמים מתעטף בהם, פורש שמיכה והולך לישון. ביום אחד עשינו 160 קילומטרים. לפנינו עוד למעלה מ-300 קילומטר נוספים. מנוחה קלה לא תזיק. לפתע קוללות האזניים זמזום של מטוס מתקרב. "לכי בות את האורות!" קורא האחראי לשיירה. אריזה, מפקד חולית המשטרה הצבאית המלחה אותנו כל הזמן, שורק שריקות מקוטעות במשרוקיתו — אות אזהרה. הזמזום מתקרב ומתחזק, ואז, לפתע, עולים השמיים באור צהבהב של שמש מלאכותית. ריקסה, שהוצנחה עליידי המטוס, מרחפת בשמים, גולשת לאיטה אל הקרקע ואל הסור התונה. זמזום המטוס מתרחק.

במקומו נשמעת יללה חדה: מטוס סילון. לפי האור של הריקסה, הוא צולל. טראכ-טראכ-טראכ! ארבע התפוצצויות שהן אחת מהדהדות בליל המדבר. אחר-כך שוב חוזר השקט. האלחוטאי מנסה לברר אם משהו נפגע;

כ. אן. בין גבעות הגב הנגב הישראלי, מרוכז כוח אדיר. חטיבה שלמה של חיל רגלים, על כל יחידות העזר, הסיוע והשירותים שלה. משאיות, גיפים, זחלמים, תותחים ומרגמות הבויים בחאדיות השטוחים, מכוסים רשתות הס' וואה. זוהי חטיבה 9 — הכוח שנבחר עליידי הרמטכ"ל לביצוע המשימה הנועזת ביותר של כל מערכת סיני. מעטות הן חטיבות צה"ל הדומות לחטיבה זו. עם כל רגע העובר, מתגבר הרושם כי קמו לתחיה לוחמי הפלמ"ח והחייש של מלחמת העצמאות. אותה הליכה בטוחה, אותה תכליתיות, אותו חוש הומור הבז לקטנות, אותם יחסים נפלאים בין איש לאיש, שאינם מתהשבים בעלי היות והתאנה שעל הכתף. רק הציוד השתנה: הוא כבד יותר, רציני יותר, מלא יותר.

זוהי חטיבת מילואים מיוחדת במינה. הם נקראו מקיבוציהם, ממושבותיהם, ממשיקהם הפרטיים או מערי הצפון. הם באו בכגדי העבר דה שלהם, בכובעי הטמבל ובכובעים האוסטרליים, שנעלמו מהאופק הישראלי יחד עם כיתות הפלמ"ח המרופטות. בכל הכוח האדיר הזה, ישנו רק קומץ של אנשי צבא הקבע. מפקד החטיבה, או המח"ט, אברהם יפה, הוא אחד מהם. זהו ענק רחב-גרם אשר שמו ידוע בכל שבילי

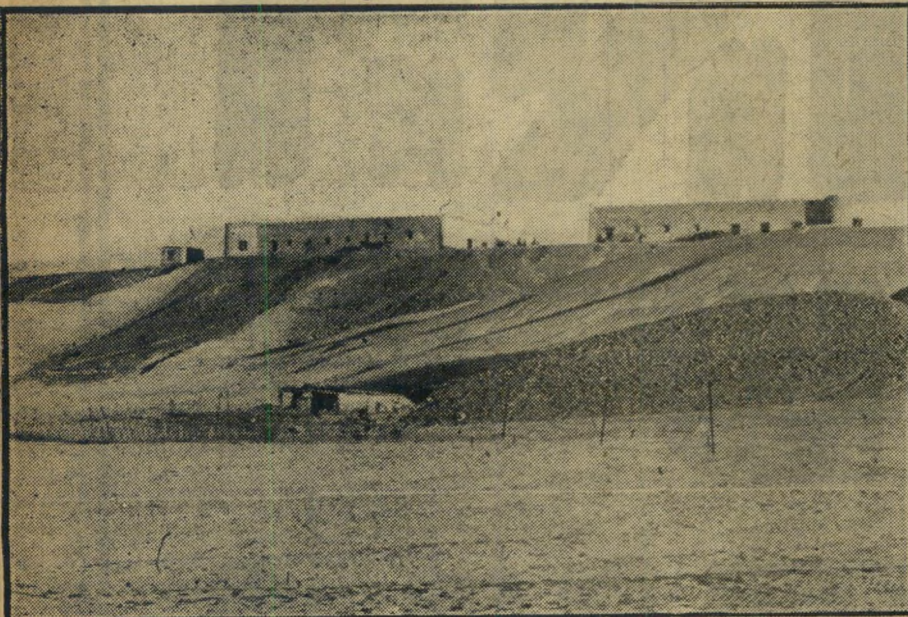
תמדנחל. בציר ניצנה-קסימה מתקדם טור שני לעבר התע' לה. כוח שלישי מתקדם בציר הצפוני, לאורך כביש החוף. איש אינו זע.

החטיבה שלנו נבחרה לביצוע המשימה הקשה ביותר במיצע כולו. המטרה שהוצבה לנו היא לחדור אל תוך חצי האי בכיוון דרומה, ולתפוס את המוצבים המצריים החוסמים את המעבר במיצר אילת.

מישהו שורק שריקת התפעלות ארוכה. היא חותכת את הדממה כפגיון.

"זאת היא יציאת מצרים בכיוון הפוך", מוסיף אברהם. "אנחנו נעבור את אותה הדרך בה עבר משה רבנו בדרכו ארצה — אבל לכיוון שני. לא נהיה נרדפים, אלא רודפים..." שלושים ושש שעות אחרי התדריך, זוהי החטיבה: שיירה ענקית, המתמשכת לאורך כביש האספלט עד מעבר לאופק. כל סוגי המכוניות — ובעיקר המכוניות הכבדות, בעלות ההנעה הקדמית — מיוצגות בה.

ביממה האחרונה ישבנו בחוסר סבלנות, כשקול ישראל מוסר על נצחונות צה"ל באוויר וביבשה. גם אנחנו צמאים לפעולה. מצב הרוח בשיירה הוא של דריכות נעימה. הנועם הוא בנטיעה המהירה, בנוף הנגבי המוכר, באוויר היבש והמרענן של בוקר נגבי. הדריכות היא בפני הפצצות מן

המפקד מסביר. אברהם יפה, מפקד החטיבה, מודיע לאנשיו על התחלת הקרבות בחצי האי סיני. בעזרת מפה, הוא מסביר את המשימה שהוטלה על החטיבה: פריצה דרומה וכיבוש מיצרי אילת מידי הצבא המצרי, שעה שיחידות אחרות של צה"ל פועלות בצפון.

המפקד מסביר. אברהם יפה, מפקד החטיבה, מודיע לאנשיו על התחלת הקרבות בחצי האי סיני. בעזרת מפה, הוא מסביר את המשימה שהוטלה על החטיבה: פריצה דרומה וכיבוש מיצרי אילת מידי הצבא המצרי, שעה שיחידות אחרות של צה"ל פועלות בצפון.

התשובה היא שלילית. הפצצות המצריות נפלו בישימון החולי. החטיבה הזוהר לשיתנה.

★ ★ ★
פאטא מורגנה

פני עזות השחר, מתארגנת השיירה לתווזה. בחשך כה, תופסת כל מכונית את מקומה ומתקדמת בחור לות. לאט לאט, מתבהרים השמיים והחשיכה מפנה מקום לאור אפור. משמאלנו מוזקרת גבעה תלולה, מוכתרת בניינים גמורים. כונתילה. אסור לסטות מהדרך: בין הגדרות המקיפות את התחנה, זרוע המצרים מוקשים שטרם פונו. מכאן מובילה דרומה דרך עפר מישורית, כבושה היטב. המכוניות דוהרות בה בנוחיות. מבלי להרים אבק כמעט יש לה כל היתרונות, ורק מלגעת אחת: היא מתמשכת על מישטח גלוי. שני מטוסים מצריים יכולים לעשות שמות בשיירה. ואם לדון לפי אתמול בלילה, עדיין יש למצרים מטוסים בשמי סיני.

שלוש שעות רצופות נסעה השיירה. לצד הדרך חלפו עמודי הטלפון המצריים, המקשרים את צפון סיני עם ראס אל-נאקב, המבצר הירומי החולש על אילת. בשעות הצהרים, אנו מתקרבים לסוף המישור. משני צדי הדרך סוגרות עלינו שרשרות הרים חומים. מכאן ועד להרי ראס אל-נאקב, מפריד רק מישור קטן.

אנו מגיעים לפרשת דרכים, על מישטח ישר והלק כמו לוח זכוכית. משמאלנו, במרחק לא רב, מבצבצים מימין הכחולים של אגם גדול. על גדותיו נושאים דקלים תמימים. את צמרותיהם, המתנופפות ברוח הקלילה, אנו מסתכלים במפה: לא מופיע בה שום אגם. "זהו סתם פאטא מורי" גאנה! קובע מישור.

האוויר. שמענו כי חיל האוויר המצרי תקף לא פעם את שיירותינו בשדה הקרב ואפילו שיירת אספקה, שעברה בכביש זה אתמול. הופצצה. לולא זה, היה דומה כל העסק לטיול מאורגן של תנועת נוער.

אנחנו עוזבים את הכביש ונכנסים לוואדי גיראפי, נתיב המים הרחב, המתחיל במעמקי הסיני ומסתיים בערבה. השיירה פונה מערבה, על פני שכבת הזיפוזף והאבנים הקטנות, בכיוון לגבול המצרי. סכנת ההפצצה מרחפת עדיין מעלינו, שעה שאנו מתקדמים בריחות אחד מהשני, גלויים למרחקים.

ג'יפ חמוש של הסיירים דוהר בצד השיירה. בפי יושביו חדשות משכרות: "הפלנו שלושה מיגים ושני וואמפיירים!" כעבור שעה קלה, מופיע ג'יפ שני, גם הוא נושא בשורות משה המערכה הרחוק: "תפסנו משחתת מצרית ליד חיפה!"

תפסנו משחתת? איך אפשר לתפוס משחתת? הרי לא קרה כדבר בכל ההיסטוריה הימית. המודרנית. מילא, אם קול ישראל אומר שתפסנו. תפסנו. מצב הרוח מונק למעלה.

★ ★ ★
עוברים את הגבול

דרך קשה. אבל לא נוראה. בכמה מקומות, אפשר אפילו לנסוע במהירות. אמנם אוכלים, נושמים ויורד קים אבק כל הזמן; צפרה, קצינת הח"ן של החטיבה, שדרשה בכל תוקף ללחת אותו, מכוסה כולה שכבה דקיקה של קמח לבן, ושערה הבלונדי נראה כשל זקנה בת 80. אבל כל זה אינו מפריע. העיקר שמתקדמים במהירות. משני צידינו חולפים הרי הנגב: קישוטי-שוקולד עז

איש קיבוץ השומר הצעיר שבוחר בצבא כדרך-חיים. ברוך, סגנו, גם הוא איש צבא הקבע, הוא היפוכו המוחלט של אברהם: בעל מיבמה בינוני, עדין מראה ועדין-דיבור.

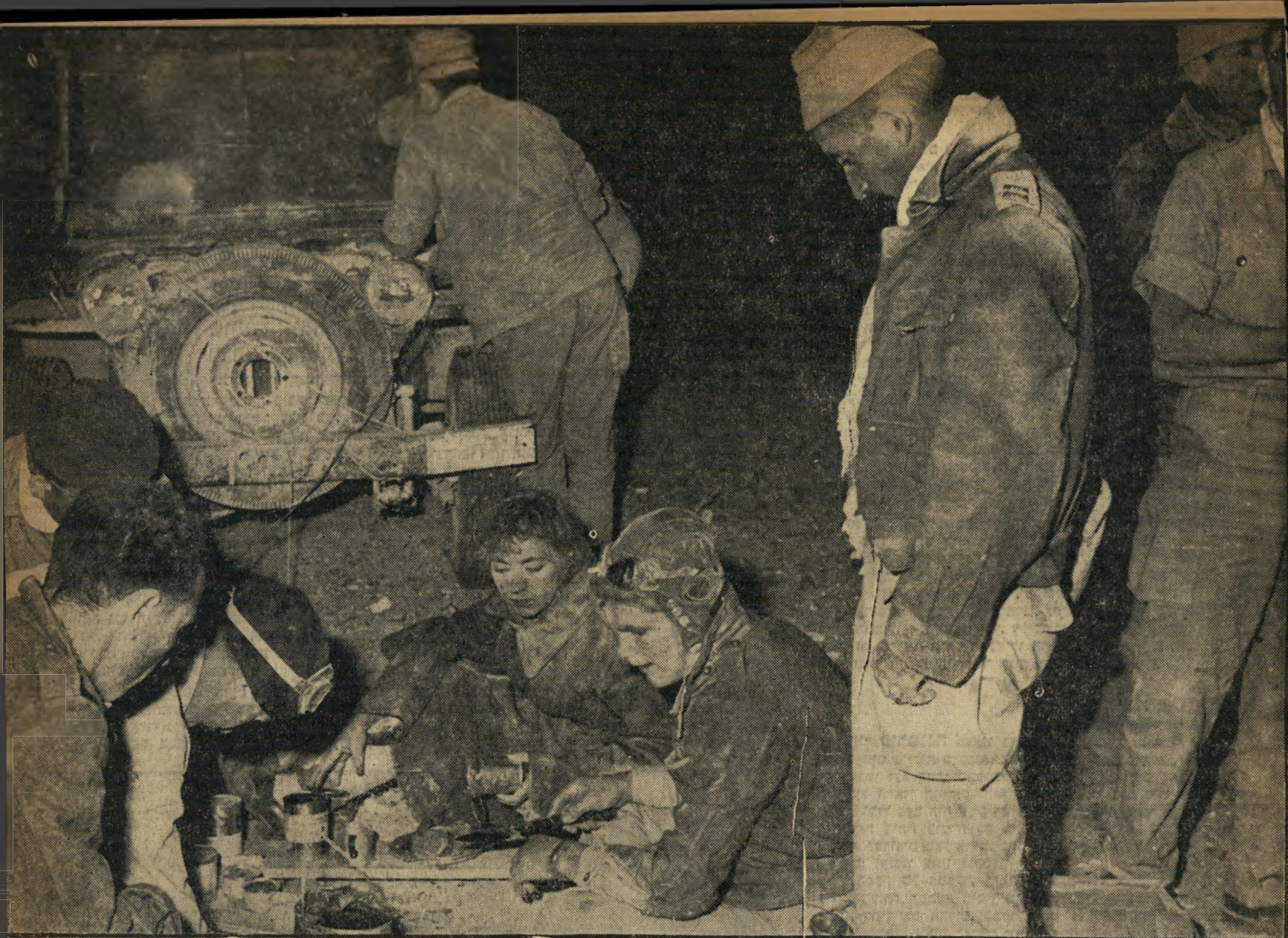
השלישי בחבורה הוא איתן, הבלונדי, בעל העבר הקרבי המשרת עתה כקצין שלישות חטיבתי. ממלכתו היא ממלכת הניירות, הרשימות והתקנים. בלעדיו ובלעדי עוזרו, אלכס, לא ייעשה דבר בכל החטיבה הגדולה הזאת. הודות לעבודת הנמלים שלהם, יכולים עתה לנוע גלגלי הכוח האדיר; זיעתם היא שמן המכונה הצבאית. הם אשר ניצחו על מלאכת הצחים, ששלחה את לוחמי החטיבה איש איש ממקום מגוריו והציבה אותם במקום המיועד לו, באחת השורות התאקיות האינוסופיות.

מזה יומיים חונה הכוח במקום זה. החיילים כבר קיבלו ציוד אישי, נשק, תחבושות, מנות קרב. הם רק מחכים לדעת לאן פניהם מועדות. עם רדת החשיכה, קורא המח"ט לכל בעלי התפקידים, לתדריך. שם, לאור פנסים משאיות, הוא מסיר את הלוח. לצדו עומדת מפה מאורכת: חצי האי סיני.

★ ★ ★
חדשות משמחות

יום, בשעה ארבע אחר-צהריים, אומר המפקד, "רעו כוחות צה"ל את הגבול המצרי, בכיוון לחצי האי-סיני". דממת מוות.

"ברגע זה מתקדמים שלושה טורים שלנו מעבר לגבול המצרי. יחידת צנחנים הוצנחה במרחק 30 קילומטר מתעלת סואץ. טור משריין מתקדם לקראתה, כבבש כונתילה-

אבק הדרך. כך נראו הלוחמים, כאשר חנו אחרי יום הנסיעה הראשון, במבואות כונתילה. בגיף ברק, מכינים הבחורים, והבחורה שבמרכז, את ארוחת הערב, על מדורת חול ובנוזין. האבק הלבן הדקיק של ערבות הנגב דבק לכל פינה מבגדיהם וגופם. שעה שמכונאי מטפל

מאד. יודקה הוא גבר בגיל העמידה, חבר קיבוץ, שלא הסכים להשאר בעורף, שעה שחטיבתו נעה קדימה. לאגתו היתה לבנו, חייל ביחידת צנחנים. יודקה ידע כי בנו נמצא בלב סערת הקרב והוא הילך במחנה צמא לכל פירור של ידעה על הצנחנים.

כך נמשך הדבר במשך שלושה ימים. היום הגיעה אליו הודעה, דרך מפקד החטיבה, כי בנו נפצע. לכן הוא יורד לאילת, לברר מה בדיוק מצבו של הבן. כל מי שהכיר אותו, ליווה אותו במבטים מאי התרגשות והשתתפות בדא"גתו. כאשר דור, עם רדת החשיכה, ומסר כי בנו נמצא בבית-חולים צבאי וכי מצבו אינו מסוכן, נשמנו לרוחה. כאשר נשכבנו לישון, ידענו כי למחרת תתחיל המלחמה ברצינות.

למחרת בבוקר, שבו למקום במכונית, על מנת לגרור את הלאנדרובר הנטוש. בדיוק ברגע זה, הגיעו שני גיפים של סיירינו. המצרים הסתלקו, החברה שלנו גררו את המכונית המצרית חזרה אתם.

★ ★ ★

בנו של יודקה נפצע

במטה החטיבה, נערכו ההכנות האחרונות לקראת המסע. כל הבחורות שנוכחותן לא היתה חיונית ממש, הועלו על קומנדקאר שיובילן לאילת. שני בחורים, שנפצו בתאונות עבודה תוך כדי נסיעה, צורפו לבנות. גם יודקה, קצין החינוך של החטיבה, עלה על המכוניות. מאז החלו הקרבות בצפון סיני, נראה יודקה מודאג

„לא ייתכן!“ מתעקשים כמה חברי. „אלה מי הגשמים שהתאספו מכל הוואדיות!“ הקומנדקאר שלנו דוהר קדימה, לכיוון האגם, כדי לשים קץ לחיכוך. אנחנו טסים ממש על המישור, המסוגל לשמש שדה תצפית נפלא למטוסים הכבדים והמהירים ביותר. אולם ככל שאנו מתקדמים, מתרחק האגם. אנחנו מגיעים עד למרגלות ההרים ממש — ואין מים. במקום הדקלים ניצבים דום עמודי הסלפון הנוקשים.

אני קופץ מהמכונית, משתטח על האדמה ועושה את כל התנועות המלחתי בדרך כלל אדם המתרחץ בים. יתר החברה יורדים, ממלאים כביכול את כובעיהם במים ושופכים אותם על ראשם. אני מסתכל אחורה, איפה שהאגרנו את הרכבה עומדים — ומשפשף את עיני בתמהון. מימין התכולים של האגם מבצבצות עתה שם, מוקפים דקלים. אנחנו חוזרים לחברה. „נו, יש אגם?“ הם שואלים.

„איפה“, אנחנו קוראים, „סתם פאטא מורגאנה!“ אבל ראינו אותם מתרחצים!“ משיבים קשי האמונה. אנחנו מצביעים על בגדינו היבשים. אך הוויכוח אינו מסתיים. עד עכשיו, אם תבקשו כמה מהחברה לתאר לכם את הגוף, בואבה ראס אל-נאקב, יספרו לכם על האגם האקוטי, המשתרע לרגלי ההרים החומים.

★ ★ ★

ביקור בראס אל-נאקב

בראס אל-נאקב חונה החטיבה את חנייתה האחרונה, לפני שתיכנס אל מעמקי המדבר. כאן נתדלק (מלה שיבושית מאד, תוצרת צה"ל) את המכוניות, נשלים את הציד והאספקה החסרים לנו ונתכונן למסע הארוך. אני מוצל את ההודמנות ותופס טרמפ למשרת ראס אל-נאקב, הניצבת בין הצוקים, בקצה המישור. תחנה זו היא בנין ישן, אחת מנקודות הקבע של משמר הגבול, שנבנו עוד בימי השלטון הבריטי, כדי ללחום במבריחים. כאשר עלו כוחותינו על המבצר, עזבו המצרים את עמדותיהם והסתלקו אל תוך המדבר, על מכוניותיהם. בהגיעי לשם, מצאתי את הכובשים מתחפרים להגנה היקפית. בפנים הבנין — זולמה של חודשים ארוכים. על הטיח המתקלף של החדרים, השאירו החיילים המצרים כתובות למוכרת: „אל-תשכחן את-חברכם לנשק, אבו סמיה חסיין אל-ויאד!“ „לזכר ימי השמירה הארוכים!“ חייל אדה, בעל יכולת אמנותית מפותחת יותר, השתמש בקיר הפנימי של החצר כיריעה לציורו: עלמה עגלגלה, שרק אי-אלה מחלקי חמוקה מכוסים בצעיפים שקופים, רוקדת ריקוד בטן מגרה. „זהי הפטמא מורגנה שלהם!“ מסביר אחד הכובשים. גיפ סיירים, שחור זה עתה מסיור לאורך הדרך שאנו עתידים לנוע בה, חורר ובפי אנשיו חדשות על גורל המצרים שברחו מראס אל-נאקב. אנשי המשמר הסתלקו, כנראה, בכמה מכוניות, בראותם את אורות המשוריינים שלנו מתקרבים. בדרך התקלקלה, אחת ממכוניותיהם, לאנדרובר אנגלי, אף בבתלת המנוסה, לא התעכבו הבורחים לתקנה.

כמו ערי באבא האגרי, מסתתר גיפ הסיור בנקי; צופה לעבר שיירת הענק העושה את דרכה במדבר. אלא שלא כשודדי אלף-לילה וזילה, תפקידו של הגיפ לשמור על השיי רה, לא לתקפה. במסע זה, מילאו הנייפים תפקיד חיוני ביותר.

דקירה ראשונה ריס

...הבוקר, בשעה 0930 יצא המשמר הקדמי מוואדי ווטי, תקף וכבש את עמדות האויב בדהב, על חוף ים סוף...

ומי שאומר בגלים בחטיבה שלנו, אומר איציק המכונאי. הטור שלנו הוא נחש ממוכן, שאורכו משתנה בין 10 ל-20 קילומטרים, לפי סוג הקרקע שאנו עוברים עליה. וסיב הקרקע הוא בדרך כלל סיוט לכל מה הגון. כל גלגל העובר אותה, עושה זאת תוך מתאה רועשת.

מאז התחלנו את המסע היתה דאגתו הראשונה של המפקד: האם יחזיקו המכונות מעמד? בסוף כל יחידת משנה צורפה סדנא גידת. אם נתקעה מכונת בדרך, היה הנהג מניסח לתקן. אם לא הצליח תוך כמה דקות, היו האנשים עוברים למכונות אחרות והנהג מחכה עד להוספת הסדנא. אם גם הסדנא לא הצליחה, קבעו ההוראות כי יש לפרק כל חלק העלול להיות לתועלת, ולנטוש את המכונות לחסדי המדבר ובדואי. כאשר נסתים המסע, קשה היה להבין כיצד היה מספר המכונות הנטושות קטן כל כך. התודה מגיעה, בראש וראשונה, לאיציק ולעשרות חבריו המכונאים והנהגים.

בעצם, איציק הוא סתם טורא. הוא מעיד על עצמו כי בשלוגה היה ארטיסט, מכיוון שרצה לעבור ליחידה טכנית ומפקדו סירב להעבירו. וכן, כאשר התכנסה החטיבה לפעור לה זו, היה יצחק סלסקובסקי, המכונאי המוכשר בין ה-28 ארטיסט שאיש לא רצה בו. הוא צורף למטה החטיבה, דמות חאקי מיני רבות.

ידיד ההילוכים לא בסדר? איציק מפרק אותה, מחטט בה, קושר משהו בחוט ברזל ובסלאסטר שלקח מהחובש — והידיד בסדר. הציר האחורי של הקומנדור, המוביל את מכונית הקשר נשבר. המפקד כבר נתן הוראה לנטוש את המכונית ולהעביר את הציר למכונת אחת. ואז הופיע איציק. הוא עצר משאית כבדה, פירק ממנה ציר אחד, הרכיבו במקום הציר השבור — והקומנדור, על ציודו היקר, נכנס למקומה. כל זה בוריוזת מופלאה, כאילו החום, החול, הסלעים והסכנות נתנו לכל אחת מעשר אצבעותיו חוש על-אנושי.

★ ★ ★

הטבע מציב חסימה

עין פורטוגה מצאנו בדואי צעיר, בעל פנים צמוקים ועינים גדולות ורקות. הוא היה היחיד שנשאר במקום מכל שבטו ולא התרגש במיוחד למראה רכב המלחמה שהשרת על החאדי המוריק. הוא היה בשלב מתקדם מאד של שחפת ומדי פעם היה יורק דם על האדמה. הוא סיפר כי בדרך זאת היתה עוברת רק מכונת אחת לתורש, שהביאה אספקה לבדואים מאל-עריש. נתנו לו חבילת תה וכמה ביסקוויטים, ועזבנו אותו לנפשו.

על המסע של המפקד, היתה מסומנת דרך המסע. אדרי עין פורטוגה הסתעף סימון מן הדרך הישרה, עשה איגוף צמוד, בתוך לב ההרים. במקרה ולא נצליח לעבור בדרך הקצרה ביותר, נאלץ לעשות את האיגוף הגדול, שיוביל אותנו למרגלות הר סיני עצמו וליד מנזר סגנה קאתרינה האג'י. כמה מאתנו התפללו בסתר לבם שלא נצליח לעבור את הדרך, כדי לזכות בסיוע נוסף — אך המחשבה כי העיקוף יוסיף 100 קילומטרים לדרך, דחתה כל חלום על ההרפתקה הנעימה להר שבו נתן משה את התורה לבני ישראל.

קרב האיתנים הראשון נערך כמה קילומטרים בלבד מגן העדן של עין פורטוגה. האויב: הטבע. כוחותיו: חסימה של 20 קילומטרים של דיונות-חול סובעניות, על הדרך שבה חייבת החטיבה לעבור.

צה"ל, שפיתח כשרון לחימה ותורה צבאית ענפה לכל מצב ומצב, היה נאלץ לפתח כאן את תורת הלחימה בחולות המדבר תוך כדי התקדמות. ניצח על הקרב מפקד החטיבה, אברהם יפה עצמו. במוצא מחאדי ווטי, בו נסענו, ישנה פרשת מים אליה מובלים עשרות חאדיות מהרי הסביבה. במקום זה נערמו חולות הסחף, לעומק של מטרים רבים, קשה לעבור ברגל מבלי לסבוע עד לקרסולים. המכונות הכבדות התחפרו בחול הדרוך עם כל סיכוב של הגלגלים. בתחילת הקטע החולי, צמד הנוחלים של המחטט לגביו, לא היו החולות בעיה מיוחדת: שרשראותיו מסוגלות להציב בירו על פני כל שטח. המפקד אירגן את קציני מטהו, וברא שם סגנו, ברוך, הסביר לנהגים הראשונים את הכללים היסודיים של מלחמה בחולות: יש לנסוע אך ורק בשביל שפולס עלידי הרכב הראשון; יש להפחית את כמות האחיר בצמיגים, כדי שסני הצמיג יוכלו להתרחב מעט ולהיתפס במשך טח רחב יותר של קרקע; לבסוף, יש לרדת מהמכונות ולדחוף אותה בידים. הוא עצמו נתן את הנוגמה. וכשכל אלה לא עזרו, יש לרתום את המכונות לחלמים ולמשוך אותן. בצורה זו, השיג צה"ל את נצחונו על החולות. קצב ההתקדמות הממוצע: שני קילומטרים לשעה.

★ ★ ★

כך חוצל חטיבים

שעות הארוכות האלה, היה הראש פנוי לחשוב מעט ולחפש ידיעות על הנעשה בעולם הגדול, מחוץ לחאדי. עם רדת החשיכה, גבר כוח תמיכה של הגנדרה האדומה הזעירה של מכשיר אקשר, בקרון המלחמה. ליד המכשיר ישבה רותי, הקשרית. רותי היא בחורה יפה, רזה, בעלת גו דק ושיער שחור המתמרדר גלי משמעת הצמה העבה הקושרת אותו.

רותי היא קיבוצניקית מורה לפי מקצועה. עתה היא יושבת במרכז העצבים של המיבצע ומדברת רק כשפונים אליה או כאשר קולות האזניות ידעה חשובה במיוחד. ברגע זה, קולות האזניות התרחשויות מופלאות. הקול הרקיק הבוקע מתוכן הוא קולם של סיסים ישראלים. שעה קלה לפני כן, יצאה להקה ממטוסינו לתקוף את ראס נצראני, המוצב המצרי הגדול, הדוסם את מיצר אילת ואשר אליו אנו צריכים להגיע. אחד הוסל, שניים נחתו מאונס.

האללו, כאן הירש... אנחנו שומעים רק את הירש, וגם אותו במקוטע. הוא היחיד המשרד על ערוץ השידור שלנו, כנראה. אבל קטעי השיחה שאנו קולטים מספקים כדי לתת תמונה דרמאטית להפליא. אנו עוקבים אחרי הקול המודיע

אדמות. אני פשוט מסרב להאמין למראה הקלים המצטופפים בשולי החאדי, למים הזורמים בתעלה נקיה, לחלקות הירקות ולעצי הפרי הדבוקים לסלעים החרוכים.

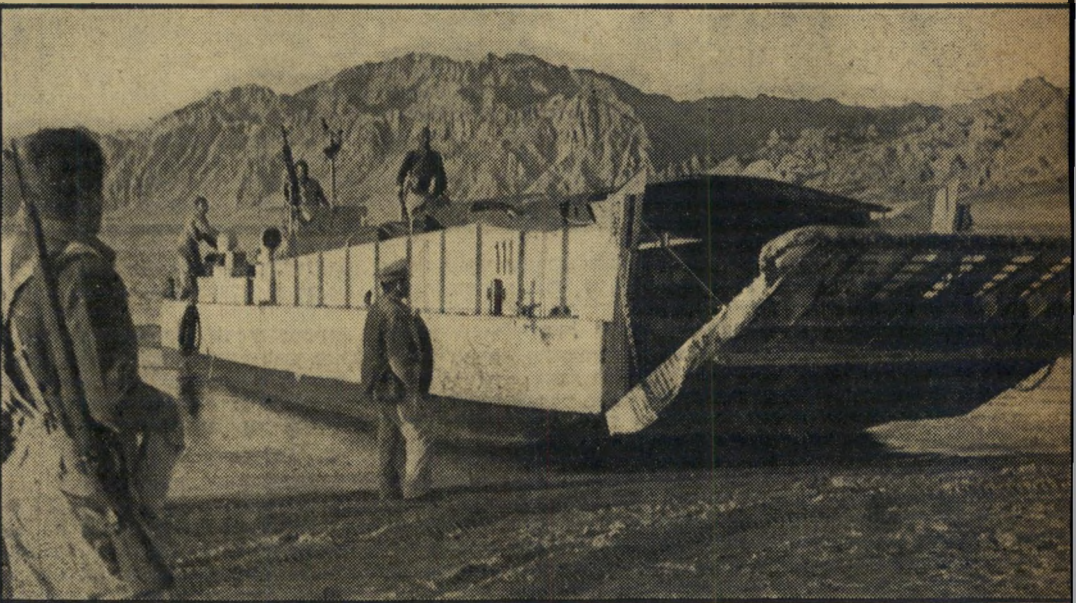
אברהם נתן הוראה לחנות כאן לצהירים. המכונות עייפות מהדרך, האנשים צריכים לאכול ולנוח מעט. מרוב חם וזק, אכלנו את ארוחת הבוקר תוך כדי דהירה הנה. עתה מחייב מצב הרכב שגנוח מעט. ומקום טוב יותר לחנייה, לא תמצאו בין עין גדי לבין מבואות קריה.

★ ★ ★

נא להכיר: איציק המכונאי

יד באמצע הדרך, התחיל הגים לעשות צרות. ידיד ההילוכים נתקעה במקומה והייתי נאלץ לנסוע במהלך אחד כל הדרך. עתה גיגש אליו עקיבא, נהגו הקבוצ של הגים, איש גן שמואל. הוא קרא לאיציק וניגש לחיקון.

אתם בודאי מאמינים עדיין באימרה הישנה של נאפוליון, כי צבא צועד על קיבתו. כיום, זוהי רק אמת חלקית כי בימי נאפוליון המנוח לא היו זחלמים, קומנדוקארים, גיפים ומשאיות ענק. כיום צועד הצבא קודם כל על בגליו. אחר כך באה הקיבה. כך זה בסור הממוצע שלנו על כל פנים.

חיל הים מנחית דלק לסור הממוצע. המקום: דהב, הנמצאת כשני שלישים של הדרך בין אילת לבין המיצר. הודות לדלק זה, יכלה השיירה להמשיך בדרכה בהרים. למטה נראה עין פורטוגה, גאות המדבר המפליא, בלב מדבר סיני. מכונות הסור הממוצע חונות בין הדקלים בוואדי. כל הדרך עוברת כאן בין צוקי הרים לפעמים על סף התהום.

הדרך היחידה לעבור את החולות הטובעניים היא לרדת מהמכוניות ולדחוף אותן. האישי האוחז במרכז הסכנית מצד ימין ודוחף אותה, הוא אברהם יפה, ספקד החטיבה.

לפני שהצליחו להבין מה נעשה, גקלטו עוד שניים מכדור ריו של אותו צלף חבוי. כדור רביעי פגע ממרחק ארבעה מטרים בחזהו של איתן סט אף הוא סייר, למולו, היתה תלויה שם משקפת שדה. הקליע ריסק את הפלדה לחתיכות. איתן נפצע בידו, ומכמה רסיסי משקפת בחזהו. אך חייו ניצלו.

הייתה האחרונה עלתה לו לצלף בחייו. חברו של איתן הבחין בקנה הרובה האנגלי, המתרוממם באיטיות ממולה. הוא שלח לעברו צרור של עוי. הצלף, רביטוראי סודאני בחיל הנכול, נהרג במקום. בחלקים אחרים של הסבך, נהרגו עוד שני מצרים.

משך כל אותו קרב קצר ישבו הבדואים השבויים ליד הגמר לים ורעדו מפחד. אחרי הקרב, החלו מקללים את המצרים בכל פה. הם לא ידעו מי אנו בדיוק — אנגלים או יהודים. לכן, ליתר זהירות, שיבחו ובירכו את שניהם. „אללה יש מור עליכם!! אללה יברך את נשקכם! אללה יצעד עמכם לנצחון!”

הם סיפרו כי בימים ההם, היו מופיעים אנגלים עם גבירות, מקימים מתנות נופש על החוף, אוכלים מתמרי הבדואים ונותנים להם קופסות בולריבין. הבדואים היו נכנסים למים ותופסים דגים גדולים אותם היו צולים על גזלים לכבוד האורחים האנגלים, „אללה יצור אותם!” הם הזמינו אותנו ליהנות מאותה הכנסת אורחים, הציעו תמרים מיובשים, מתוצרת המקום. כמה מהם ביקשו לרוץ לים לתפוס דגים ולצללם גם בשבילנו — גם בלי שנבטיח להם מתנות של בולריבין. הודינו להם והמשכנו הלאה, אך ראש המיפרץ הקטן, המרוחק שני קילומטרים דרומה ואשר בו הקימו המצרים שדה תעופה קטן.

שם שמענו על כיבוש המקום — אף הוא במחיר דם הכוח השני שיצא לתקוף את המאהל המצרי הקטן השומן על שדה התעופה, עשה אותה שגיאה שעשו כובשי דהג עצמה. כאשר ראו אנשי חיילים מצריים רצים להסתתר בתוך אחד האוהלים לא שטפו את האוהל באש וגם לא עלו עליו בחולם. הם ירדו מהרכב וניגשו להוציא את המצרים החוצה המצרים זרקו עליהם רימון. אחד הבחורים נהרג שני נפצע בחסות המהומה שקמה עם הסלת הרימון, ביקשו שלושו המצרים לחמוק בין הדיונות אל תוך מימי המפרץ הרוגע צורו כדורים השיג אותם.

כעבור חצי שעה, כבר ירש צה"ל את כל מיתקני הצבא המצרי. בזה אחר זה החלו נוחתים ספיפרים על מסלול הנ חיתה המצויין. הם התרוממו בחזרה חגו מעל למקום ופג צפונה, כשהם מובילים אתם את הפצועים וההרוגים. בתוך מי המיפרץ הכחולים החלו שוחות שתי דמויות מצוידות בשנורקל, משקפיים וסנפירים. היו אלה שני אנש חיל הים, שליוו את החטיבה מהתחלת מסעה; ואשר עתו הגיעה שעתם לפעול. תפקידם: לבחור חוף נוחתה, שאלי יוכלו נוחתות חיל הים להביא דלק לטור הממוכן. כי אחר שלושת ימי נסעה, התחילה להסתמן באופק ראשיתו ש מחסור בנוול היקר.

הרוגי האויב. שני חיילים מצריים, שנהרגו בקרב האש הקצר, שקדם לכיבוש שדה התעופה של דהב.

קבורת חיילים. הוראת צה"ל קובעת כי יש לקבור את הרוגי האויב בכבוד. בקבר זה קבור חייל אויב.

סוף סוף כי הצליח לאתר טייס אחד, וכי הטיס מנופף לו בידים. לפתע נצבס הלב: הירש מודיע כי מכונית מצרית מתקרבת אל הטיס, שהוא כנראה פצוע.

שוב הפסקה בשידור. ואחריה בוקץ קולו הילדותי של הירש. הוא מדבר על בוך קארייר שנוטק. אותה מכונית שניסתה תחילה לגשת לטיס, כנראה. עוד הפסקה. לבסוף, שידור חלש יותר: הירש מודיע לשדה התעופה להכין אמר בולנס. הוא נוחת עם הפצוע. פרצנו בקריאת הידר.

כעבור שלושה ימים, כאשר פגשתי את הירש פנים אל פנים, רציתי לחבק אותו. זהו בחור צנום, הנראה כגימנויסט מבויש. הוא התפלא מנין אני מכיר אותו.

סמוך לחצות הליל, היינו לרגלי צוק אדיר. מכאן עוד נמשכים שמונה קילומטרים של חולות אך הדרך היא כולה בירידה והביטים שעברו אותה מוסרים שהיא טובה לאין ערוך מקטע שעברנו.

עתה מגיעות סקודות למפקד החטיבה: יש להגביר את המהירות עד למכסימום, לעשות את כל המאמצים כדי להגיע אל המיצרים מהר ככל האפשר. אברהם קורא אליו את אשר לוי, מפקד המשמר הקדמי, המורכב מכוח של חלמים וגיפים חמושים. „עליך לצאת מיד לדהב” הוא אומר לו. דהב היא הנקודה המיושבת הראשונה, שאנחנו נגיע אליה. היא נמצאת על חוף ים סוף, כשני שלישים של הדרך בין אילת למצרים. אשר עושה את כל הסיפורים כדי לצאת לדרך עוד בלילה, לכבוש את דהב עם שחר.

התוחמים, הצמודים ליחידתו, נמצאים הרחק, כמעט בזנב השיירה. הם לא הגיעו עדיין לחולות. מיד מרכז אברהם את כל החלמים מצוה עליהם לחזור, לגרום הנה את כל התור תחים דרך החולות.

★ ★ ★

כיבוש דהב

ר מבט ראשון, דהב היא נחת אקוטי שהועתק מאי של האוקיינוס השקט. דקלים נושאים את צמרתן היריר קות בצפיפות, עד לחוף הים. בצאתך מחאדי חאסיר ההררי, נראית דהב כפס של סרט צבעוני, מקום המיועד לנופש ולטחית חלומות. כך נראית מלורידה בסרט הוליווד. אך בין סבכי הגונגל המרהיב הסתתר המחנה.

המשמר הקדמי של אשר הגיע אל מבואות הכפר הצר, עברו על פני בורות המים שבמבואותיו, התקדמו עד לרחבה המרכזית, ללא התנגדות. ברחבה מצאו ששה גמלירכיבה, קשורים לחבל. חמישה בדואים שנמצאו לידם, הודיעו כי חיילי המשמר הסודאניים ראו אותם מתקרבים וברחו להסתר תור בין סבך הענפים והגדרות המגנים על הדקלים מפני חולות המדבר.

הבחורים קספו ממכוניותיהם, והחלו סורקים את הסבך. הם התקדמו בין הגזעים והגדרות, כששה הראיה מוגבל למטר או שני מטרים בלבד. לפתע נשמעה שריקה עמומה של כדור ואחריו התפוצצות היריה. יוסף פינסקי, בן קיבוץ גבת, צנח ארצה, הרג.

מארב בוודי קיד

...יחידת חי' ההנדסה נקראה לפלס דרך
לחטיבה בין סלעי ההו ואחר תשעה
פיוצאים היה המעבר פתוח לשיירה...

קים אנו עוברים קטעי חול, לפעמים מקפצים על סלעים. מרוב אבק, קשה לראות את הסף האדום של זחלם האבטחה, הנוסע לפנינו. הנסיעה איטית מאד והמנוע סוחב בכל כוחו, בהלוך ראשון, בהנעה קדמית, כשיפנטיו דולקים במלוא האור. מלבד המאמץ המיוחד המוטל על המנוע, מעוררת שיטה זו של נסיעה בעיה חמורה שניה: בצורה זו שורף המנוע כמות כפולה של בנזין, על כל קילומטר של נסיעה. ומלבד מה שיש במכלי המכוניות, אין אף טיפה אחת רור' בית של דלק בכל השיירה.

המכוניות מטפסות במעלה ההר, כשמצד אחד צוקי ענק ומצד שני תהום עמוקה. הקור ממש מקפיא את הידים סביב ההגה. לפי סימוני המפה, נצטרך לחצות את ההר רים בגובה של 900 מטר, לפני שנדר בח' זרה אל תוך חואי קיד, המוביל אל חוף הים, במבואות היעדים שלנו.

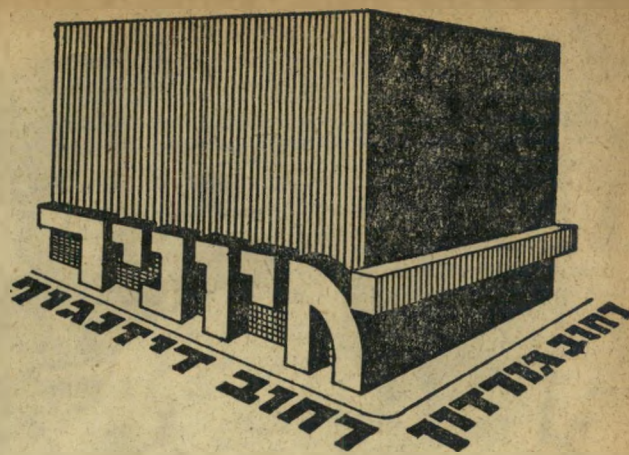
כעבור שעה של זחילה בתוך ההוד הגורא של צוקי בראשית, נעצרת השיירה. מפקד יחידת ההנדסה מודיע כי לא נוכל להמשיך בדרך, ללא פיוצאים. יחד עם אברהם, הוא מסייר ברגל, לאורך המסלול שבו צריכה לנוע השיירה.

בדרך כלל, עוברים בשבילי ההר הזה רק שיירות גמלים, המסתפקות במעברים צרים בין הנקיקים ועל פי תהומות. למכוניות

עד כה, השתדל אברהם לנוע מהר ככל האפשר בשעות היום, ולחנות משך הר לילה. זוהי שיטת התקדמות נבונה מאד. כי אחרי המאמץ הממושך של שעות האור, בהן גומעת השיירה ממוצע של 120 קילומטרים, זקוקים גם האנשים וגם המכוניות למנוחה, מנוח וטיסול. אך החניה בדהב היא קצרה מאד וכשיירות החשיכה, נותן אברהם את הפקודה לזוז.

השיירה יוצאת מבין קבוצות הדקלים ושוב מסתדרת בשורה עורפית ארוכה, כשפניה מופ' נים לרומה. במקום אנו משאירים את חולי יית חיל הים שתפקידה להדריך אל החוף את הגונחות, שיביאו דלק מאילת. יחידת שירותים קטנה נשארת גם היא במקום. כל השאר זזים קדימה.

ידיעה אלחוטית, שהגיעה מיחידת הסיור, מוזהרת אותנו בפני קשיי הדרך שלפנינו. ה' גיפים, שיצאו מדהב עוד בשעות הצהריים המוקדמות, בדקו את הדרך והוויצו כי המעבר יהיה קשה ביותר. הם מיעצים להע' ביר קדימה את מכוניות חיל ההנדסה. מש' מע שנצטרך לפוצץ דרך בין צוקי ההרים. עם ערב, זוהי השיירה. אני נוהג בגיפ הראשון, המוביל את שיירת המפקדה. לפני גוסעים המהנדסים וזחלמי האבטחה. לידי ין' שב אוריאל, ומאחור שרוע עקיבא לרוחב הגיפ, משתדל לחסוף שינה קלה. במשך הלילה, נתחלק, כדי שהנהג לא יירדם.

בית האופנה החדש
ביותר של תל-אביב

נפתח

*

איוניר

רח' אלנבי 31 • רח' דיזנגוף פנת רח' גורדון

השיירה מתקדמת בוואדי, לרגלי צוקי הענק של גרניס אדום. במשך היום הפיצו
ההרים חום איום ובלילה היו קרים כקרח. השיירה התמשכה לאורך של קילומטרים רבים.

הכבדות שלנו דרושה דרך שרוחבה שני מטרים לפחות. לשם כך, צריך לקצץ את שולי הצוקים ולהרחיב את המעברים. גם את תחתית השבילים עצמם יש ליישר. כי ב' עוד שגמל יכול לספס על סלע הבולט מ' תוך הקרקע, עלולים צייר הגלגלים של מכר גית להיתקע שם ולחסום את הדרך בפני ה' שיירה כולה.

בעצם, אם כבר מדברים על חסימה, קשה להבין איך עברנו עד כאן ללא כל נסיון מצד המצרים לחסום בפנינו את המעברים הצרים בהרים. מספיק היה להעמיד מחלקה אחת של חיל רגלים בצדי החאדיות, כדי לעצור את החטיבה כולה למשך שעות ארוך כות. אפשר היה גם לחסום את הדרך בקלות עוד יותר גדולה, בעזרת חצי טון של חומר נפץ.

אך המצרים סמכו כנראה על הטבע. ובצדק. עד כה, הוא נתגלה כבן-בריתם הנאמן ב' מיבצע זה. קצין החבלה, מסמן את המקור מות לפיצוץ, מפנה את השטה, מגנה את לבנות התבלה ומיבצע כיבוש השממה של

הדרך הכבושה, המובילה לאורך החוף, ישרה ונוחה. מימי ים סוף רוגעים כמו הכינרת לביל קיץ, ומדי פעם אני תופס את עצמי מחפש את אורותיה של עין גב, בגדה השנייה. צריך מאמץ מיוחד כדי לזכור כי אנחנו רחוקים מאד מהגליל וכי החוף ממול אינו הרי גלעד כי אם הרי סעודיה הערבית.

שרשרת ההרים השגאים מימינו מתקרבת בהדרגה אל החוף. שלוחה סלעית אחת חור' סמת לנו את הדרך, נכנסת ישר אל תוך הים. אולם כמו בסיפורי עלי באבא ו-40 השודדים, נפתחת לפנינו דרך בתוך הסלע. הגיפ נכנס לקאנון צר מאד. משני צדינו מתנשאים קירות של גרניט לגובה עצום, עד כי אי אפשר לראות את השמים מעל לראשינו. הקור גופל עלינו בבת אחת, כצלר פת שוט.

אל ראש ההר

דרך חתחתמים עולה בהתמדה, ב' שיפוע הנעשה יותר ויותר תלול. לפר'

שתיהן ז/א/ת...

אבל אחת מזכוכית והשניה עשויה קריסטל... גב מקלטי הורדין דומים אולם לאחר האזנה לתכנית באמצעות רדיו שניידר - בעל הצליל המעולה יאפשר לך להבחין ביתרונותיו ובטיבו.

רדיו שניידר

מפעלי רדיו קליפר בע"מ

חטיבה 9 מתחיל בסירה של פיצוצים, המ' הדהים בקאניונים העמוקים.

★ ★ ★

פיצוצים בלילה

שיריה עומדת במרחק מה ממקומות הפיצוץ וממתינה לפינוי דרך עבורה. מדי פעם נראה ברק אדום, המאיר את פני הערוץ העמוק, וכעבור כמה שניות מגיע קול הנפץ. תשעה פיצוצים ערכו החבלנים אותו לילה.

ואז הופיע מספר החטיבה בין אנשי השירה וקרא להם לרדת מהמכוניות וללכת אחריו. הוא הוביל אותם לאורך השירה, עד למקומות הפיצוצים, מכוס האבק וחודרי ריח אבק השריפה. "חברה!" קרא, "צריכים לפנות את האבנים!" הבחורים התנפלו על ערימות האבנים המפוצצות כמו נמלות על ערימות סוכר. בידיהם הקפואות הרימו את הסלעים, דחפו את האבנים הגדולות הצידה, מילאו את התורים בשביל. בתוכם התלכטה דמות ה' ענק של אברהם יפה, העושה את מלאכתו כאילו היה סולל חתיק.

לאט לאט, מתחילה להסתמן דרך בין עיי הסלעים. אחרי החיילים העובדים בידיהם, נוסעת מכונית כבדה של חיל ההנדסה, ה' נושאת על גבה קומפרסור ופטישי אוויר אדיר. רים. לאור פנטיה של מכונית שניה, מס' תערים אנשי ההנדסה על איי הסלעים החוסי מים עדיין את הדרך, כשפטישיהם מטרטרים בלי הרף. התמונה כולה דומה לצויר סר-ריאליסטי של התחרות שגעונית נגד איתני הטבע. החטיבה, שהכניעה את דיונות החול, מתגברת גם על צוקי ההרים. לבסוף נכבש לב ההר: פס מיושר פחות או יותר מתמשך על פי התהום, יורד אל תוך בקעות ומספס שוב אל מרומי הצוקים. השירה יכולה להתקדם.

★ ★ ★

מארב מצרי

יין רחב לנקודה הבאה על המפה של נג, מפרידים 40 ק"מ. בכביש טוב, אפשר לעשות את הדרך תוך חצי שעה, ב' ערך. אולם בין דהב ונאבק אין כביש טוב. אין גם כביש גרוע. יש רק ישימון אימתני אשר טרם עבר על פניו גלגל של מכונית. בדרך כזו, אי אפשר לקבוע מראש מה תהיה מהירות הנסיעה. בקטעים הטובים יותר, הגיעה המהירות שלנו עד כדי שבעה קילומטרים לשעה. בקטעים הקשים, בקושי נעו הגלגלים.

וכל הזמן מצליפות בנו ההוראות שהגיעו מהפקיד: להגיע למיצרים במהירות הגדול' לה ביותר. התנועות הפוליטיות בעולם מאי-צות בנו לפרוץ את ההסגר על מיפרץ אי-לת, לפני שיהיה מאוחר מדי. כל אכן המע' כבת אותנו, כל קטע חול העוצר את גלגלי השירה, הוא אויבנו המושבע.

בתום שבע שעות נסיעה, אנחנו מגיעים אל מבואות המעבר הצר, המוביל אל חילות החוף, ליד נאבק. מאז עזבנו את דהב עשיר נגו 35 קילומטרים. בעוד חמשה קילומטרים ניערך לתפיסת המעבר ולחניית לילה. אם ירצה האל, נעשה את הדרך בשעה אחת.

מן האפלה מגיחות לקראתנו שתי נקודות אור, עמומות בתוך ענן האבק. בחדאי גיפ של הסיירים, הבא לקדם את פנינו ולהודיע שהם כבר יושבים על המעבר לחוף. הגיפ נעצר ליד קרון המלחמה של מספר החטיבה. מישהו קופץ מתוכו וניגש לאברהם. "נתקלנו במארב", הוא מודיע. "המצרים התיישבו על צוואר החאדי וחוסמים לנו את הדרך." הגנה היא באה סוף-סוף, החטיבה המצרית. ודווקא כאן, כשסוף המסע החרירי נראה באופק המיד.

הסייר ממשיך לרוח: "הגענו עד שני קר לומטרים מכאן, בערך. שלושה קילומטרים לפני החוף. נסענו בחאדי, שני בימים וחד' למ. היה כבר חושך. פתאום דפקו עלינו המון כלים: באזוקות, מקלעים, רימונים. השבנו אש. גיפ אחד נשאר שם תקוע. המנוע כבה והנהג לא היה יכול לתמרן. הוא עזב את הגיפ. גם יתר החברה שהיו שם קפצו על מכונית אחרת."

אברהם מקבל את ההודעה כאילו קבע מראש שהיא צריכה להימסר ברגע זה, וכא"ל לו המארב היה רשום אצלו בתוכנית. הוא איננו מתרגש כלל. מארבים, מכות אש ומוק' שים הם, כנראה, עניין שבשיגרה יומיומית ללוחם בעל חזק של קרוב לשלושים שנה. הוא שואל אם ידוע היכן בדיוק יושב המארב. "הם חססו להם עמדות משני הצדדים של החאדי, בתוך הנקיקים של ההר. נצטרך לגרד אותם אחד אחד מהחורים שלהם."

אברהם מביט בסיירים, ברוח עליזה כמ' עס. "טוב", הוא מודיע לבסוף, בקול חדור כסחור ושקט: "נספל במארב כיאה למארב"

החור הנורא של המדבר. ברכה למיצרי אילת, עב השירה מראות נפלאים, וואדיות, נאות מדבר, קאניונים ומערות. בתמונה זו, נראים כמה לוחמים, המנצלים חניה קצרה כדי להסתתר בצל אחת המערות מהחום המחסם של השמש. יותר מכל, טבל הרכב.

העולם הזה. מגיש
את מסת הדרך,
בה התקדם הפור
הממוכן של צה"ל,
עד למיצוי פיראן.
כמעט כל הדרך
בת ארבע מאות
ק"מ נעשתה ביד
הרי גרינט, שטרם
עברה במ מכונית.
מראם נצראני, ה-
חלה ההסתערות.

השולם הזה

המפקד. אלוף-משנה אברהם יפה, איש פלמ"ח.
לוחם מלידה. שהוביל את חסיבתו אל המיצרים.

הנתיב וכובשיו

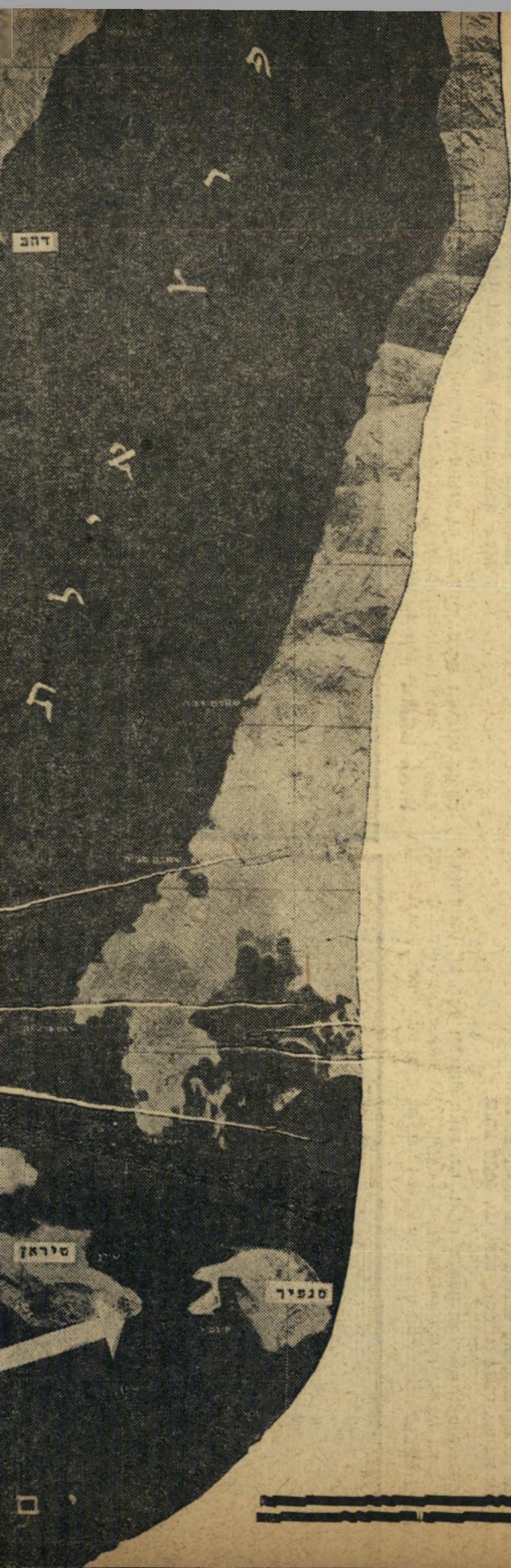
רותי הקשרית. בת קיבוץ בשומרון, נלוותה אל המסע נקשרית בקרון המלחמה של מפקד החטיבה.

המצוץ הראשון. איתן סט, בן משק בעמק, איש יחידת הסיור של החטיבה. נפצע בזהב, ניצל בנס.

בפעולה זו השתתף
כוח רב ומגוון. אי-
דו יכל, היה "העו-
לם הזה" מצוין כל
אחד מאנשיו לחוד.
שמונה הדוחמים
המופיעים בעמוד
דום אלה הם נצי-
גיו של המחנה ה-
לוחם האדיר, שר-
שם פרק מזהיר
בתולדות ישראל.

נספח חופשי. אורי 'פה, אחיו של מפקד החסיבה. קצין קרבי וותיק, פצוע. הצטרף למסע מרצונו.

איש התרבות. יודקה פוליסרוק, קצין החינוך של החסיבה למרות גילו, התנדב ללוות את חייליו.

מפקדו של המפקד. כך קראו לעכו, יליד מצרים בן ה-25, שתפקידו סמל סכני, נהגו של המח"ס.

הפלאח הלוחם. אוריאל, החייל הוותיק, שמילא תפקיד קצין המיבצעים החטיבתי ולוחם בעת צורך.

מרדכי הציפורים. יהושע נחמן, חייל קרבי לשעבר, כעת סייס קרבי. הוריד את מטוסי הקרב.

העולם הזה

המיצרים בידיו!

...לאחר פעולת-השהייה לילית, נסוג האויב בפני כוחותינו, תוך כדי פינוי מוצביו עד למבואות שארם אל-שייך...

מינה, באופק, הזדקק צוק ענקי מתוך הים. זהו האי שם, במקביל לו, צריך להיות ראש נצראני, אותו מוצב אימ-תני שריתק את מחשבתנו מאז התחלת המסע. עובנו את ההואדי ופנינו ימינה, לכיוון דרום. שם מרוכז האויב. מכוניות החוד עלו על המשטח החולי הרחב, המשי-תרע בין ההרים והים. על החוף נראו כמה דקלים: זוהם נאבק, נקודת ההיערכות להתקפה הגדולה. אבל אין עתה טעם להיעצר כאן ולהיערך. כי המוצב שהיינו צריכים לתקפו עומד כנראה שומם לפנינו. במקום לעצור ולנוח, עליו להמשיך הלאה.

עד שייגמר הדלק. ואז מגיעה אלינו ידיעה מחשמלת: הצנחנים שהורדו בסור, בקצה הדרום-מזרחי של חצי-האי, מתקדמים עתה בכביש הדרומי, ומנסים להגיע אל שארם אל-שייך לפנינו, מהד השני. קולו של אברהם מגיע מעבר לאזניות מכשיר הקשר: "אם הצנחנים יגיעו לפנינו", הוא מאיים על אשר, "אני ארצח אותך אישית!" זה יהיה באמת בזיון גדול, אם אתרי כל הדרך האיומה שעשינו כדי להגיע לשארם אל-שייך יפול הפרי לחיקם של הצנחנים, שהגיעו לכביש הדרומי במסור-סיים דה-לוקס.

אשר מעביר את ההוראה לאריה, המוביל בגיגם שלפנינו: "יותר מהר! סע במהלך שלישי!" אריה לוחץ על דוחשת הדלק, ודוהר בתוך ענן אבק.

המפציצים נכנסים לפעולה

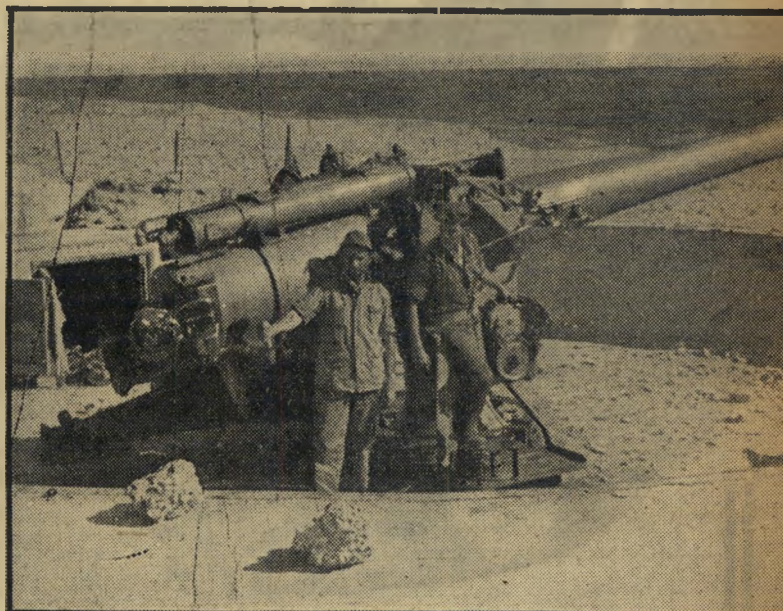
עתה כבר הצטרף לפייפר הראשון מטוס סויר שני. הקרבות בצפון חצי-האי נשתקו ואנחנו נמצאים עתה בראש רשימת העדיפויות של חיל האוויר. כל מה שנבקש ממנו, יתן. כרגע אנחנו מסתפקים בפייפרים, העושים עבודה נהדרת.

לפנינו, מזדקרת גבעה חולית: מוצב נאבק. מימינה, צוק הררי הנושא את צלעותיו הסלעיות מתוך המשטח החולי. גם כאן התבצר האויב. עתה מודיע הפייפר ששני המוצבים עוזבים. אנחנו ממשיכים לדוהר, משמאלנו, סמוך לחוף הים,

לפי התוכנית המקורית, היה צריך המשמר הקדמי להגיע בדהרה עד לחוף הים, לתפוס את המעבר הצר המוביל לנאבק. חוף זה תפס מקום חשוב מאד בכל תוכנית המסע. כי שם, אחרי מאבקו הממושך עם הטבע, היה צריך הטור להיערך לקראת הקרב הסופי עם האויב המצרי. המארב הלילי, במוצא מואדי קיד, עיכב את ההתקדמות.

עתה, עם בוקר, התכונן המשמר הקדמי להמשיך בדרך ולפרוץ לו מעבר אל שפלת נאבק. סיירים, שחזרו מהשטח, הודיעו כי הגיגם העוזב נשאר עומד במקומו, בצד הימני של ההואדי. טייס הפייפר, שסס אנה ואנה בשמיים כמו כלבלב נרגש, הוסיף ידיעות משלו. הוא טס נמוך מאד מעל לגיגם העוזב, הודיע כי כל הסימונים מעידים על כך שהמצריים לא התקרבו אליו משך כל הלילה.

לפי סימונים אחרים, הסיק את המסקנה כי המצרים התקדמו בצד הימני של ההואדי, עוד לפני כווננו, ויחד עם ה-מארב שטמנו לנו, זרעו מוקשים לחסימת הדרך. קשה היה להאמין שאפשר לראות את כל הפרטים האלה ממסוס. אבל עוד לא ידענו להעריך נכונה את כושרם של טייסי הפייפרים. מנקודה זו ועד לסוף המסע, ביצעו עבודה נהדרת, שלא נפלה ממיבצעיהם של הלוחמים הטובים ביותר. עליתי על זחלמו של אשר, מפקד המשמר הקדמי,

התותח הגדול, אחד מששה תותחי החוף, בני קוטר של ששה אינץ', אשר הוצבו עליידי המצרים בראש נצראני וחסמו את המיצר בין המשלט לבין האי סיראן. תותח זה חובל על-ידי המצרים, לפני שפינו את המשלט, על-ידי שני פגזים שהוכנסו משני צדי הקנה, ונורו.

כדי ללוח את חוד המחץ של הטור מכאן ועד לסיום המיבצע. לפנינו נעו שלושה גיפיים, פרושים לרוחב ההואדי. אתרינו נעו יתר והחלמים והגיפיים של המשמר. במרחק כמה מאות מטרים, הגענו אל הגיגם העוזב. הוא נראה שלם לגמרי. לו לא נכבה מנועו בשעת ההיתקלות, היה בודאי חוזר עם שאר החוליה הקדמית שעלתה על המארב בלילה. במרחק כמה צעדים ימינה, על דפנות ההואדי, נראתה שלולית דם גדולה. הצורך שנורה לעבר המצרים בחשיכה פגע כנראה במישהו. לפני הגיגם וסביבו, עסקו חבלני חיל ההנדסה באיתור המוקשים. היו אלה רק מוקשים נגד רכב והחבלנים התקדמו כשבדיהם מגלי-מוקשים ארוכים. כל מוקש שאותר, סומן בסרט לבן והודעה על מציאותו הועברה ליחידות שאחרינו. תחילה חשבו לפרק את המוקשים, אך מספרם הרב והחוסר בזמן אילצו אותנו לעזוב אותם במקומם. מסומנים בבירור. ניתנה ההוראה לכל השיירה שתבוא אתרינו לעבור אך ורק בצד השמאלי של ההואדי, ואנחנו המשכנו הלאה.

דושת הג'יפים התקדמו לפנינו. במרכז נסע אריק, ממפקד הגיפיים. מעליהם, קצת קדימה, הג הפייפר. ביינינו לבין הפייפר היה קשר ישיר והטייס דיתח כל הזמן על הדרך שלפנינו. אשר נתן מדי פעם הוראות חדשות לטייס להמשיך ולסרוק את השטח. "טוס נמוך!" האץ בו, "והודע על כל תנועה בשטח".

"אני טס כל כך נמוך שאני יכול להרים אבנים", באה התשובה. ואכן, הרויח של הטייס היה מדויק ופורט להפליא. שעה שאנחנו עדיין התקדמנו בזהירות לקראת הפתח

מרוץ עם הצנחנים

עתה ישב אשר במושב המפקד של זחלם החוד. הכוח הגיע לשפך ההואדי, מול חוף ים סוף. המסע בין ההרים נסתיים; מכאן והלאה, נמשיך את דרכנו לאורך החוף. ממולנו, בתוך גלי החוף, עמדה אניית משא עזובה. היא עלתה כנראה על שרטון, ונסחפה הגה על-ידי הגלים. מר

אוויר ויבשה. שתי זרועות צה"ל פעלו בשיתוף פעולה הדוק, משך כל המסע. שעה שגיגם של יחידת הסויר מתקדם לאורך ההואדי, סט הפייפר לפניו ומודיע על כל תנועת אויב בשטח. הודעותיו של טייס הפייפר על תנועות האויב היו מדויקות להפליא וחסכו דם רב.

עומד מטוס מוטסאנג שלנו, אחד משני המטוסים שנחתו נחיתת אויס. מדחפיו התפרקו ונשארו תקועים בחול, במרחק כמה מטרים ממנו.

כאן התנהלה אותה מסכת גבורה, שהיינו עדים לה דרך האלהוט. קשה להאמין כי אותו הירש הצליח לנחות כאן, ממש תחת אפם של מוצבי המצרים ולהמריא בחזרה, כשהיטיס הפצוע אתו. בין המוצב והמטוס, נראה שלד של ברך-קארייר מצרי, אותו רכב שדופק על-ידי מטוסי החיפוי בשעת פעולת ההצלה.

הגבעה המוצקה של ראש נצראני מזדקרת עתה בכל אימת-נותה לפנינו. המטוסים חגים מעליה ומודיעים בבטחון גמור כי אין שם כל סימן חיים. בכל זאת נעצר הטור, פרוש לרוחב רצועת החוף. זהו גבול התקדמותנו, שנבקע עוד בשעות הלילה. כאן עלינו להמתין עד שמטוסי חיל האוויר ירככו בפצצותיהם את הנצראני. הדבר נקבע לפני שהיה ברור אם הנצראני תפוס או לא, ועתה נמצאים המפציצים כבר בשמים ואי-אפשר אלא לחכות עד שיסיימו את מלאכתם ויחזרו לבסיס. אם נתקדם, אנו עלולים להיות מופצצים על-ידי מטוסינו אנו.

ההמתנה היא קצרה מאד. עוד לפני שהאזניים קולטות את זמזום המטוסים, עולה הגבעה האדירה כולה בפסריית עשן ואבק. פצצה, פצצה, ועוד פצצה! ביוכו של חומר יקר. אבל מה אפשר לעשות? את גלגלי הקרב אי-אפשר לעצור; המטוסים חייבים לעשות את שלהם. בעצם, זה גם יותר בטוח. מי יודע אם לא מסתתר שם גודד מצרי שלם בתוך הבונקרים, מבלי שהפייפרים יצליחו לגלותו?

צפורי הסלדה הגדולות נעלמות צפונה. השטח פנוי לפנינו. נו, אברהם, שלא יכול היה לשאת בסבלנות את הנסיעה

אפשר להבחין בשלוש מיכליות פח. מיד פותחים את הדלת ומריחים את תוכן המיכלים. תרועת היד: מצאנו דלק. תוך כמה שניות, נעלם הנוהל התריף בתוך מיכלינו הצמאים. עכו, נהגו ועוזרו הפרטי המסור של מפקד החטיבה, נכנס לתא הנהג של האמבולנס. המכונית במצב מצויין. אפילו המפתחות במקומם. הוא מסובב אותה ותופס מקום בתוך השירה שלנו. לכשניתקל באובי ויגיעו הפצועים הראשונים מהחזית, ישרת אותו האמבולנס בנאמנות.

השבויים מספרים

תמורר מצרי מודיע שהתקרבו עד כדי חמישה קילורטרים משארם אל-שייך. קשה להאמין כי עוד הבוקר היינו תקועים בחאדי, במרחק 50 קילומטרים מכאן. לפנינו מתנשאת גבעה חומה, המסתיימת ברכס ישר ומאורך, בגובה רב. מורדותיה תלולים מאד. זוהי גבעה 105. הפייפר מודיע כי על פיסגתה נמצאת עמדה של מקלע בינוני, על אנשיה.

ברגע זה מופיעים שני מוטסאניס. כי מיד אחרי הפצצת ראס נצראני, הודיע אברהם כי נצטרך סיוע אווירי צמוד. אם יחליטו המצרים ללחום, נצטרך להכניעם על-ידי הצלפות והפצצות מגובה קטן. אברהם מבקש מהמטוסים לחסל את העמדה שעל 105. מיד מתאבק מעליה עשן סמיך. ליתר בטחון, מכניס המטוס השני צרור הגון ממקלעיו.

הפייפר, התג בשולי המאורעות האוויריים כמו אפרוח סביב תרנגולת, מודיע: "העמדה חוסלה. חמשת החיילים שהיו בה הסתלקו לתוך החאדי. אני חושב שצריך לשלוח אליהם גיפ לאסוף אותם ולתפוס את העסק לפני שהמצרים ישלטו עליו מחדש." גיפ אחד מזנק קדימה.

כעבור כמה דקות חוזר הגיפ, בנסיעה איטית. לצדו, פוסעת חבורה של מצרים, כשידיהם מורמות. אלה הם חיילי גבעה 105, שהוכנעו על-ידי המטוס.

מיד מתעוררת הבעיה: מה לעשות עם השבויים. עד כאן היינו טור ממונע, שנע במהרה בתוך שטח האויב, הקשר הממשי היחיד עם העורף שלנו הוא במטוסים קלים ולא בא בחשבון לפנות בהם שבויים. כל שכן שחצי תריסר מבריאים אלה אינם אלא ניצנים ראשונים. מחליטים להקים מכר לאה, מוקפת גדר תיל פשוטה, ולהעמיד עליהם כמה שומרי יום. לפני כן, ניגשים לחקור אותם מעט.

הידועות הנמצאות בידיו על מצבם של המצרים בשארם אל-שייך הן חלקיות בלבד. אנו קוראים לשבויים ומנסים לטוות מדבריהם תמונה שלמה יותר. אך אלה מעמידים פני בורים מוחלטים. לפחות שניים מהם נראים משכילים, הופע' תם מסופרת. אבל לכל שאלה, הם עונים בגיבובי מלים שלא לעניין. הם אינם מעזים לומר: "לא יודע!" או: "לא רוצה לדבר!" במקום זה, הם מציפים אותנו בשקרים.

ברגע זה התקרבה אלינו דמות חאקי קטנטנה: עוד חייל מצרי, הרוצה להיכנע. זהו בחור צעיר, בעל פנים שחומים חלקים, המהלך זקוף ועונז סרט של טוראי ראשון. הוא מודיע שהרג את מפקדו ובא להתמסר. לפני שנה, בעט אותו קצין בבטנו של אחיו וגרם לו לשסף דם פנימי קטלני. הבחור שתק ועתה ניצל את ההזדמנות להתנקם. הוא היה מוכן לספר את הכל, ואמנם, תוך כמה דקות, ידענו הרבה על מערך האויב, על כוחו, על רוח הקצינים והחיילים. הודות לאותו שבוי, נחסך דם רב בהמשך הפעולה.

טלפון במדבר

בינתיים, נעצר הטור לצד הדרך, עד אשר תעלה יחידה של חיל רגלים לתפוס את העמדות המפוגות של 105.

ואז עולה במוחו של אברהם רעיון: הוא יציע למצרים להיכנע, לפני שנהלום בהם. הקשר מטפס על אחד מעמודי הטלפון שלצד הכביש, מנתק את החוטים, מדבר אליהם שפופרת ומסובב את ידית הטלפון. אין תשובה. הקו מת.

לצד הכביש, אפשר להבחין באדמה שגובהה בקו ישר, כאילו מעל לתעלה. כאן קבור חוט טלפון שהדה, שהיה צריך להיות סמוי מעינינו. הקשר חופר באדמה, מוציא משם את החוטים, מחבר את המכשיר שלנו, מסובב את הידית ומהדד השני נשמע: "האללו. מין הרה" של הטלפוניסט המצרי.

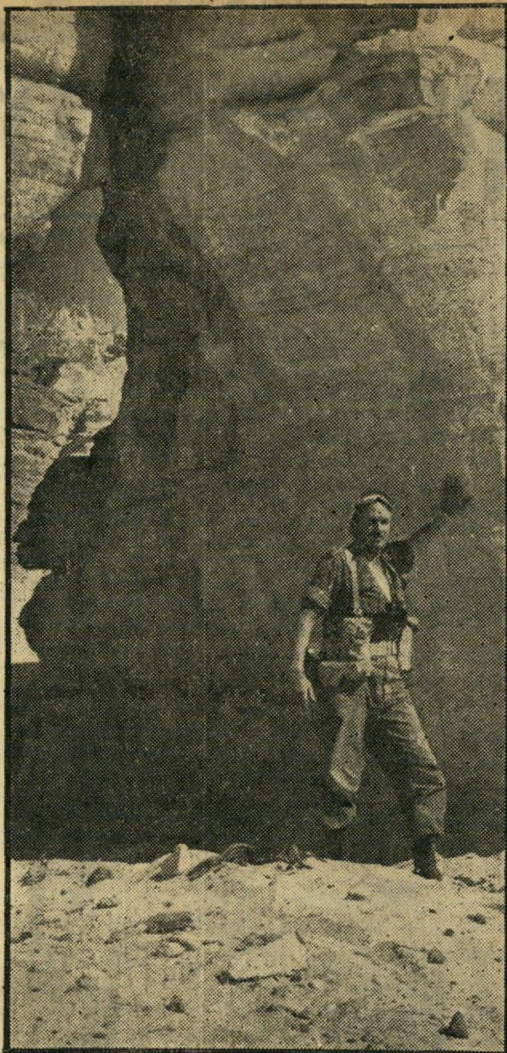
אני נוטל את השפופרת: "מרכיזה? תן לי את מפקד החטיבה," אני אומר בערבית המצרית ביותר שלי.

"איראפער. המטוסים היהודים חתכו לי את כל הקוויים." אני מניח את השפופרת ומחכה להוראות מאברהם. "תידע לו מי מדבר," הוא אומר לי. אני מרים שוב את השפופרת: "האללו. כאן מדבר מפקד הכוחות הישראליים באזור שארם אל-שייך," אני מודיע בקול חגיגי. צריך לעשות רושם רציני. "תן לי את הקצין שלך."

קולו הנהג של הקשר המצרי מגמגם משהו. לא כל יום מוזמן לו לדבר עם השטן בכבודו ובעצמו. אחר כך נשמע קול אחר: קצין. אני חוזר על דברי ודורש לדבר עם המפקד העליון. הקצין מצטער מאד. "אין קשר טלפוני. אני אסע לקראת לו."

בהסכמת אברהם, אני מציג: "יש לנו מטוסים, יש לנו תותחים. אתם מכותרים לגמרי. אנחנו יכולים להסל את כולכם, אבל אנחנו רוצים לחסוך שפיכת-דם מיותרת. הודע למפקד כי אנחנו מוכנים לקבל את כניעתו ללא תנאי, תוך חצי שעה. עליו לצאת לקראתנו במכונית ולשאת עמו דגל לבן."

כעבור עשר דקות, נמלו הפגונים המצריים הראשונים על גבעה 105, שאותה תפסנו רק עתה. המצרי הודיע שהוא רוצה ללחום.

מפקד החור. אשר באזור שבו עברה עתה החטיבה, נח בצל אחד הצוקים.

מחברים טלפון. במרכז עומד מפקד החטיבה, משגיח על קשר, המחבר טלפון לקוויים המצריים, להגשת אולטימטום.

בזחלמו, הנוסע בסך הכל שניים-שלושה קילומטרים אחריו, מופיע רכוב על גיפ. מכאן ואילך, הוא יסע בזחלם של נה, בשורה הראשונה של ההתקדמות.

המיוברק הראשון

אשר נותן פקודה לזוז קדימה. אנחנו עוקפים את המוצב הגדול וממשיכים דרומה: לא נתעסק בטיהור המשלט או בתפיסתו; זוהי מלאכתם של הכוחות הנעים אחרינו. מבעד לגדרות התיל הסבוכות, אנחנו מבחינים ב' עמדות הבטון, בחפירות התותחים ובקרשים ארוכים, המוצבים במקומות בולטים, כשקצה אחד מכוון לשמים. אלה הם גלמי תותחים. מהאוויר, הם בודאי נראים כתותחי ג. מ. אמיתיים.

לפתע עולה קריאת שמחה מפי כולנו. גלגלי הזחלם עלו על כביש אספלט חלק. זהו הכביש המצרי, המוביל מראס נצראני לשארם אל-שייך, מרחק 24 קילומטרים. הרגשה משונה מאד, לדהור על כביש טוב, אחרי מאות קילומטרים של נתיב פרא מסמרישער. "אני לא יכול לנסוע כאן," קורא נסים, "נהג הזחלם הטבריאני. שכתתי איך נוהגים על כביש חלק!"

אין אפילו סבלנות לחזקו. אשר רק נותן לו פקודה לטוס. "והטראפיק לא יעצור אותי?" מתחם נסים, בקול רועד מהתרגשות עליונה.

הדם בוער בעורקים. מהר, יותר מהר. רוצים להגיע לשארם אל-שייך. מי יודע, אולי גם הוא פונה על-ידי המצרים? זוהי תקווה גדולה מדי, ואיש אינו מבטא אותה בקול רם.

הטור מתקדם במהירות, פרוש במיכנה קרב. אנחנו נוסעים במרכז, האגפים תפוסים על-ידי הגיפיים — ששה לרוב. אחרינו מתקדם גל שני של זחלמים, התופסים את כל רוחב השפלה החופית ונראים כמפלצות פלדה בתוך מעטה האבק האופף אותם. ממרחק 200 מטרים קשה להבדיל בינם לבין טנקים גדולים. אילו הייתי מצרי וראיתי את הכוח האויר הזה, מכסה את פני החולות עד האופק, הייתי בור דאי יוצא מדעתי.

בצדי הדרך, חולפים תמרורים מצריים, המודיעים לנו מה מרחקנו משארם אל-שייך. איתם חולפים סימנים אחרים של צבא נסוג: נעליים, כובעי פלדה, בקבוקים ריקים, שמיכות, זבילי פגזים. אין שום ספק: האויב התנדף לפנינו.

אברהם קורא לקשר ומכתוב את המיוברק ההיסטורי: "ראס נצראני בידיו. המיצרים פתוחים." התכרה יוצאים מדע,

השבויים הראשונים. עוד לפני פתיחת הקרב העיקרי, הכניעו מטוסי חיל האוויר עמדת מקיב מצרי, שזחלשה על הכביש לשארם אל-שייך. גיפ עלה על הגבעה ואסף את חיילי העמדה הנבוכים.

תם, מתחבקים ומתנשקים. המקלען, לידי, מנשק את המקלע שלו.

ושוב מנקרת המחשבה המטרידה במוחנו: האם יספיק לנו הדלק? לפי התוכנית, היינו צריכים לחכות בנאבק עד להגעת חתך דלק ורק אז להתקדם הלאה. אך העיכוב בהאדי אתמול בלילה אילץ אותנו לשנות את התוכנית. ונחתות חיל הים הביאו את מיטענן לדבה, לצרכי החלק האחרון של השירה, ואילו אנו כאן נוסעים ללא כל רזרבה של דלק. ההוראה של מפקד החטיבה היא: לנסוע עד הטיפה האחרונה במיכל. מכונית שהדלק יאול לה, תעמוד ותחכה עד שיופיעו החולות יות העורפיות עם דלק. ואיש אינו רוצה לצאת מהמירוץ.

הפייפרים ממשיכים לדחוף. מצד ימין, לרגלי הצוקים האדיר מים, אפשר להבחין בצלליות של רכב. הפייפר רג מעליהן, בגובה של שני מטרים. לרגע נראה כאילו יתרוסק בקרקע. אולם הוא מצליח להתרומם ולהודיע: זהו רכב מצרי עזוב, אין אנשים בסביבה. אנחנו ממשיכים הלאה.

הפייפר השני מודיע: לפנינו, על הכביש, עומד אמבולנס מצרי עזוב. יתכן שישנם אנשים בתוכו. מי יודע, אולי באו להציע כניעה? כעבור עשר דקות, אנחנו מגיעים אליו. הוא ריק לגמרי. מבעד לחלון, בתא האלונקות המסודר להפליא,

כיבוש שרק אר=שייך

...מפקד החטיבה שלח את המיברק הבא לפיקוד: "שארם אל-שייך בידי. תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם..."

צבא אחר, יתכן והיה מחכה עד לקבלת הפקודה ונותן בר נתיים לרגמים המצריים להמסיר את מטעני המוות בין אר שינו. אך עוין, גבר גבוה ורחב, בעל פנים חייכניים, נהבך בכמות גדולה של יכולת שיפוט ויומה. הוא לוחץ על כפ תור פיית מכשיר הקשר: "האללו דורון אחד שלוש פצצות, אש!"

מבעד לפיה, נשמעת השאגה החוזרת: "שלוש פצצות, אש!" לא היה צורך בשום פקודה אחרת. המרגמות טוחחו עוד אתמול אחר-הצהריים, מיד עם תפיסת הגבעה. מאחורינו נשמע הראחוף אחוף של הפצצות. המוצב המצרי מתכסה בעשן. עוד שלוש פצצות. המרגמות המצריות השתתקו. הטור המשיך את דרכו ללא הפרעת פצצות.

★ ★ ★

מה קרה בקרב?

רגלי המדרון האחורי של גבעה 105, שקקה התנור עה. כאן בקצה תחנת האיסוף הגדולית. הפצועים הובו או מהשדה, נחבשו ומיד הוסעו צפונה, אל בית-החולים הפי תות. משם, יועברו במטוסים בהזדמנות הראשונה. עוין, מפקד הגדוד שהגה את רעיון התקפת הלילה ואשר ליווה את אנשיו בהתקפתם, עומד ליד המחיש. כתפו של עוין פצועה וכל זרועו נתונה במשולש לבן. הוא מוסר דו"ח. בפעולה זו קרה דבר הקורה לעתים קרובות בהתקפות לילה. הכוח התוקף יצא לכבוש מוצב מצרי מרכזי, בו היו מרוכזים חיל רגלים וסוללת תותחים. לפי הידיעות שנאספו מסוירים ותצפיות, אפשר היה להגיע למוצב זה על-ידי איגוף ימני, מבלי להיתקל בשום כוח מצרי בדרך. אולם לפני ש"הגיעו לייעדם, נתקלו המתקשים באש חזקה מאד, ממשלט מצרי קטן אשר איש לא ידע עליו.

מיד נעצר הכוח התחלק לשניים. חלק אחד נשאר במקום כדי לרתק את המוצב באש ואילו הכוח השני ביצע איגוף ימני ועלה בהסתערות על האויב. שלוש פעמים הסתערו החיילים ושלוש פעמים נהדפו. האויב היה מחופר בבוקרים, ירה ממכוניות יריה אל המישור שעליו נערכו המסתערים. מספר הפצועים הגיע ל-14; ההרגומים — שניים. הוחלט לסגת.

שעה שהתנהלה ההסתערות על המוצב הצדדי, המסיר הכוח המחפה כמה צורות אש על המוצב העיקרי. תחילה, השיבו לו המצרים באש. אחר כך השתתקו. בדרך הנסיגה, החליט עוין לעבור ולבדוק מה מצב המשלט הגדול. לתמהונו, גילה אותו עוזב לגמרי. בשורה הקדמית, לפני השוחות הריקות, עמדו שלושה תותחי נ. ט. סובייטיים נטושים. הוא קרה לזחל למים שיבואו אליו, קשר את התותחים אליהם. העמים עוד שתי מכוניות יריה אלפא והמשיך בנסיגה. כשהמוצב שהיחה יעד עיקרי ליחידתו ריק — מצב שבו קשה היה להגדיר מי נוצח ומי ניצח.

ברגע זה, תוך כדי שיחה, נתחוללה אחת התופעות חסרות ההגיון של המלחמה. לרגלי הגבעה היו מרוכזות מכוניות היסרה הראשונה, ואילו פלוגה שלמה של חי"ר, ישיבה כע" תודה על מכוניותיה. במרכז עמד אחד משלושת התותחים השבויים. כשקנהו הארון מורכב כלפי משה.

לפתע, הרעידה התפוצצות אדירה את האדמה. קמה בהלה רענית, כשבראש מוקרת המחשבה כי המצרים בחדאי טיחו את מרגמותיהם למקום הזה ועכשוו החליטו להמסיר עליו אש. אך אחרי ההתפוצצות הראשונה לא בא כל קול נפץ. רק אז שמו לב לעשן הדליל המתמיר מקנה התותח השבוי. המצרים עזבו אותו טעון ודורר; אחד מאנשינו ששיחק בדור שותיו הפעיל את מנגנון היריה. אילו היה הקנה מורם 20 סנטימטרים היה הפגז משחיל לפחות שתיים-שלוש משאיות דחוסות אנשים וציוד. למרבה המזל, נפצע קל אדם אחד בלבד, מרסיס.

★ ★ ★

הגד השני מתקף

אברהם יפה הקשיב לדו"ח של עוין. שמהו ואשר הר סיפו גם את הערכתם של המצב, כפי שנראה להם מראש הגבעה. ואז ניכר כשרונו הגדול ביותר של המפקד: מהירות ההחלטה. לרגע העמיד את עצמו במקום המפקד המצרי, ראה עצמו מקבל הודעה מהמוצב הקטן כי הישראלים נהדפו ומ המוצב הגדול כי הצמדות נעזבו. הוא ראה את עצמו נותן את הפקודה לאנשיו לשוב ולתפוס את המשלט הגדול העוזב, היושב משני צדי הכביש.

הוא חזר למציאות הוואדי הגדול וקרא אליו את מפקד הכוח שועד להיות ראש החוד של ההתקפה כולה: פלוגת הוחלמים והביפים. "אנחנו יוצאים מיד להתקפה. המשווריינים יעלו על המוצבים, לפני שהמצרים יספיקו להתארגן עליהם ולהתאושש ממכת הלילה. אתה, אריק, תקח את הביפים ש"ך עם המשווריינים ותעבדו יחד. הפקודה היא: לתקוף! לת" קוף! ולתקוף. בלי הפסקה! אם האויב יתחיל לרוץ, לא נתן לו שהות לנשום! אם ישאר כיוס התנגדות בצד, אל תתעכבו. המשיכו לדפוק במוצבים שלפניכם!"

למפקד יחידת החי"ר שחנתה במקום, הודיע כי אנשיו יהיו עתודה ראשונה, שתיכנסו לקרב מיד אחרי הרכב, כדי לחסל את אי התנגדות שישארו בשטח ולבסס את השלי" טה אחרי הגל הסורי.

וכך, דקות אחדות בלבד אחרי שנטו חיל הרגלים והתקפל אחורה, פרץ קדימה גל ההתקפה החדש. המשווריינים וה" ביפים התפרשו לרוחב כל הגיא, כשהם נעים במהירות לעבר קו הרכס הנמוך — קו ההגנה הראשון של האויב, חמשה קילומטרים ממרכז שארם אל-שייך. אם ההגנה היסודית היא גבוהה, הרי שמכאן ועד לייעד הסופי מחופר האויב בחצי תריסר קווי הגנה, וכל עמדה ועמדה תיכנע רק אחרי קרב קשה.

קטנטנות נראות צלליותיהם המגושמות של הוחלמים. הם גוררים אתם תותחים! קורא אשר, בטון של תמהון. אם אלה שבויים, מדוע גוררים אתם תותחים? ואם אלה אנשיו שהצליחו לתפוס את תותחי האויב ולגררם אתם, מדוע הם נסוגים?

עתה מופיע השריון שלנו, נוסע לקראת הטור החוזר. אנחנו רואים את הרכב נעצר פה ושם בשרה וממשיך הלאה בדרך, או חוזר לגבעה 105. פקידו ברור: לאסוף את הפצועים. אם כך, אלה אנשינו, נסוגים. את תעלומת התותח חים נפתור אחר כך. לפתע נראות פטריות עשן מתאבכות בין הטור, ואחריהן נשמע קול היריה. אלה הן מרגמות האו"י, המפגיזות את ויילינו הנסוגים.

עוין נכנס מיד לפעולה. אמנם היה עליו לקבל פקודה ל"י רות אל המרגמות המצריות ולשתקן. אילו היה קצין של

הקצין המצרי, חבוש קובע הפלדה הוא טרן איברהים תמאזין, מפקד פלוגה של חיל רגלים, במבואות שארם אל-שייך. אחיו הוא קברניט המשתתת המצרית, שנתפסה

חופשה באלכסנדריה. זהו איברהים תמאזין, בחופשתו האחרונה בעיר מולדתו, אלכסנדריה. לידו יושבת אשתו. איברהים בן 30, אב לשלושה ילדים. בן למשפחה תורכית.

יום ההכרעה התחיל מוקדם מאד. אחרי שהאויב בשארם אל-שייך הפגין את המוצב הקדמי, שתפסנו אתמול אתר-הצהרים, התכנסו בלילה מפקדי הגדודים וקצרי ני המטה, לתכנן את פעולות יום המחרת. הם התיישבו בתצריבורן, על האדמה, בצד הוחלם של המפקד.

"אני מציע שנתקף עם שחר", הציע אחד המגיירים. נעלה על המוצבים שלהם, ונתפוס עמדות מעל לריכוז העיקרי. עם שחר, נפתח בהפגזה הגונה. אולי גם נקרא למטוסים. אחר כך נתן רבע שעה להכנע. אם לא, נחסל אותם!"

"אני לא מסכים!" זהו עוין, מגי"ד אחר. "אני אומר שצריכים לתקוף בלילה. צריכים להתארגן מיד, לצאת בחושך, לתפוס את המשלטים הראשונים. עם שחר, יתקדם השריון ויטרוף הלאה. אסור לתת להם זמן להתארגן יותר מדי. צריכים לדפוק, לדפוק ולדפוק."

אברהם יושב במרכז, מקשיב. הוא כבר קיבל מקצין הר מודיעין שלו את כל הפרטים שנאספו על הכוח המצרי, המרוכז בקצה הכף הנקראת שארם אל-שייך. "אני מסכים עם עוין", הוא מודיע.

ההכרעה נפלה. המכונה המשומנת, ששמה פיקוד החטיבה, מתחילה לפעול. אלפי פרטים דורשים את סידורם. באמבולנס המצרי השבוי, מכנס אוריאל, קצין המיבצעים, את המפקד דם. עם מפות ועפרונות ביד, הם רוקמים את מסכת ההתקפה של הלילה.

נקבע מסלול ההתקפה, מטרות. מפקד הנשק המסייע מקבל הסברות על חלקו הוא בקרב. תפקיד המשווריינים נקבע בפר"י. יחידות הרובות מקבלות הוראה לתפוס את מקו מן במערך הכללי. לבסוף, מסתיימת הישיבה. השעה היא כבר קרוב לאחת אחרי חצות. שעת השין היא 02.30.

בשעה שתיים, לא נשאר במקום התניה אלא בית-חולים השדה. לכאן יובאו הפצועים מנקודות האיסוף הגדולות, הפועלות סמוך מאד ליחידות הלוחמות. על האדמה הישרה, מונחות אלונקות בשורות; במרכז על דרגשי עץ, הוצבו שלוש אלונקות, מכוסות סדין גומי. אלה הם שולחנות הגי" תותים. משאיות עומדות סביבם, בחצי גורן. אם יהיה צורך לנתח בחשיכה, יספקו פנסי המכוניות את האור הדרוש.

משמאל למחנה האלונקות הקטן, עומדות שלוש אלונקות מוגבהות, כשלצידן מתקני עירוי דם. כאן יטפלו בנפגעי ההלם. באגף השני מבשלים שני חובשים סירים אדירים של תה. ההוראות הן שאסור לשחות מהתה הזה. הוא מיועד אך ורק לפצועים. על המלאכה הענפה מנצח צבי פריצובר, כשהצי תריסר חובשים ושתי אחיות ממלאים כל הוראה היוצאת משיו, מרתמות את הכלים הסטריליים, מכינים את התרופות במקומן. יש גם חמישה רופאים. ברגע זה אין להם מה לעשות, תפקידם יתחיל עם הופעת הפצוע הראשון משדה הקרב.

★ ★ ★

המרגמות פותחות באש

רון המלחמה של מפקד החטיבה תפס מקום בחאדי חולי, לפני גבעה 105, כשסביבו פוזרות מכוניות הקשר השונות, והמודיעין. יחד עם אשר לוי וסגנו שמחה, אשר יחידתם הארצית פורקה להקיה השונים ושוכנה חזרה בי" חידות הקבוצות, סיפסתי אל ראש 105. זוהי גבעה גבוהה מאד, תלולה ורחבת-ידיים.

עדיין חושך. מחוגי השעון דוהרים לקראת שעת השין. על ראש הגבעה אנחנו פוגשים את עוין, קיבוצניק הממלא כעת תפקיד של קצין תצפית של סוללות המרגמות הכב" דות שלנו. תפקידו הוא לתת סיוע לחיילינו בקרב, לכשהיה צורך בו.

השעה היא 02.30. משמאל, בכיוון לחוף הים, עולה רעש רב של שרשראות. זהו טור הוחלמים, שתפקידו רק לעורר רעש ולמשוך אליו את כל תשומת לבו של האויב. בחסות הסעיה זו מתקדם טור רגלים בתנועת איגוף ימנית, אל המוצבים המגינים על הכביש.

משהו משונה מאד מתרחש כאן: המצרים אינם יורים. רעש הוחלמים אינו זוכה אף לצורר אחר. במלחמת העצמ" אות, היו כבר יורים עשרים ריקטות ואליף כדורים. הפעם, או שהסתלקו, או שהם חוסכים תחמושת — או שהם למי" דו כי מוטב לחכות בשקט עד שיופיע האויב.

כעבור חצי שעה מתכנסים השמים, מעל למוצבים המצריים, בפסיפס של כדורים נותבים. הכדורים עפים משני כיוונים: הקרב התחיל. קרב קצר, מרוכז. ואז עלה השחר. באור האמור, השתער לפנינו ביא רחב, שהפריד בינינו לבין מוצבי האויב, על גבעות במרחק שניים-שלושה קילומטרים. באמר צע עבר סרגל שחר: הכביש לשארם אל-שייך. משני צדי הכביש נעו לקראתנו דמויות אפורות.

"שביים!" אומר עוין.

"לא, אני חושב שאלה התברה שלנו נסוגים." חושב שמחה. כולנו מצמידים משקפות-שדה לעינינו. בין הדמויות ה-

זחלמים מתקדמים במרכז. באגפיהם ובכורפם, זדהרים הגיפים. הם מגיעים למשלטים הראשונים של המצרים, אשר שלו עזה הם שימשו מסרה לפשיטת חיל הרגלים שלו ולפגזי מרגמותיו הכבדות. הם נצצרים מולם, שוטפים אותם באש, ומסתערים עליהם בדהרה. המוצב העיקרי היה עדיין ריק. המצרים לא הספיקו לשוב ולתפוס. מהמשה טסים האגפים, הושבה אש.

וזהו רק ההתחלה. אריק שולח שלושה גיפים קדימה, לרגל דת האויב, כפי שהוא מכנה זאת. הגיפים עוברים את הרכס, מתפרשים בבקעה שלפני הקו השני. הם מתקדמים כמה עשרות מטרים ואז מתחילים לשרוק הכדורים סביבם. הם עוז מסתובבים בשטח, מנסים לגרות את המצרים לפתוח באש וגלגלות את עמדותיהם. ואז קורא להם אריק בחזרה: **הם כבר ידגלו את האויב.**

בשיחה שהיתה לו עוד בהתחלת הבוקר, הזמין אברהם מטוסי קרב לסיוע צמוד בשעה שבע, בדיוק בשבע, מופיעות וארבע קודות ועזרות. אלה המוסטאנגים המייצבים לפקדו רות המחס. אברהם מעביר את הפיקוד לידי אום חשוב במאד: יהושע נחמן, ג'ינג'י טוב-לב שהיה פעם איש חסיבת בגבעות והפך טייס קרב. כמסע זה, הוא אחד מקציני הקשר של חיל האוויר, שתפקידם להנחות את המטוסים אל המטרות שאנו מועגונים בהפצצתן.

כעבור כמה דקות, הופיע הנוחלם. ממנו יוצא יוובאשי (סרן) מצרי, ממוחז במקצת. אחריו יוצא מסקד הפלוגה שלנו, פצוע בראש. בדרך חזרה, נתקל בעמדה בלתי-צרוּר של אלפא פגע בו הרג אחד מלוחמיו.

רציתי להביץ איזה מין קברניט הוא זה המסוגל להכונן עם אניתי. איברהים מסביר לי: „אבי הוא ממשפחה תורכית. הוא עובד כבר הרבה שנים כנחש בנמל אלכסנדריה. אחי גדל למעשה על סירת הממוץ של אבי. אחר כך הוא הלך לבית ספר ימי, למד גם באנגליה. אני הושב שהוא ימאי טוב. אם יגידו לו להביא את האניה שלו למקום מסוים על פני הים, הוא יביא אותה לשם. אבל כנראה שבשביל להיות מפקד של אניה קרבית, זה דבר אחר.“

בִּנְיָיִם, נִמְשָׁךְ הַקֶּרֶב. לְעוֹמֵת הָאֵנֶף הַיָּמִי שֶׁהוֹכֵנָה, הַמִּשְׁכָּה
הָאוֹיֵב בַּהֲתַנְּגוּת עֵקֶשֶׁת בָּאֵנֶף הַשְּׂמָלִי. הַיָּפִים וְהַמְשׁוֹרִי
זֵיוִם רֹחֶתֶן מְקוֹמָם, וַיִּתְּרוּם הַגָּדוֹל — תִּמְרוֹן וְהַיָּחִיד
תְּהוֹנָה — נִשְׁלַל מֵהֶם. חָלַל רַגְלִים הוֹכֵס לַפְּעוֹלָה, לְהַסְתֵּךְ
לְדוֹת יִשְׂרָאֵל עַל הָעַמּוֹת. אֲמָנָם, קָל יוֹתֵר הִיָּה לַחֲכוֹת עַד
שִׁשְׁיֻמֵּי שׁוֹב הַמְּסוּסִים וַיִּרְכְּבוּ אֶת הָעַמּוֹת, אֲבָל אֲסוּר הִיָּה
לַחֲלֹת לְאוֹיֵב הַתְּאוֹשֵׁשׁ אֵיךְ לְרַבֵּעַ אֹדֶם: לְהַתְּקֵם חַיִּיבָה לְהִיָּךְ
מִשְׁכַּת הָרֶרֶף.

ששאי עכשיו הפעלתי ? מאתיים מטרים לפני ישנו בונקר.
חסל אותו."

ליהושע יש כבר מטרה שניה: „חמש מאות מטר מנר
העשן שלי, מזרחה. מתקרב טור של ברן-קאריירס. הם לר
שותף.”

הפסוקים ממשכים הללו באובי. מפקר הטיסת מודיע; יש לנו דלק לעוד סיבוב. מ' יקבל לאו? אותו ' יחשע מבית סיבוב. עד כמה שהוא יכול לראות, לא נשארו ממטרת ראויות לשמן. הוא יודע שזה איננו כך וכי עדיין מתמחבאים בין השורות מצרים רבים, המחזיקים להתחלת המסע. מעצרת כדי להרים ראש וילות. הוא נותן לי חופשית לסיים: "בחר לה מטרות כראות עיניך". הוא מודיע למפקד.

שאך נעלמים המטופים, מדלו הרכב קדימה. מן לעיו מתקתקים כל הזמן. אחריו נעות חוליות רגלים, ורשוש ברשורו. הן עולות על המצבים ומטהרות אותם ביוסודיות. פה ושם מתפתח קרבאש רצחני. גיפים אצים חזרה עם פצועים, אל תחת האיסוף. באופן יחסי, איבודותיו קטנות מאד. טקטיקת ההסתערות המרוכזת מהממת כנראה את האויב ומורידה את יכולת ההתנגדות שלו במידה רבה מאד.

עמדה מצרית עקשנית. הפס חלבובן במרכז התמונה הוא הכביש הראשי לשארם אלישיין, העובר בין שני מוצבים מצריים, שכבר טוהרו. בעוד עיקר הכוח נמצא עדיין מאחור.

רהם במרכז, סביבו מכוניות
 ומי פעם מזוג קרימה,
 החוד וחודו אל קרון המל-
 שלהם.
 ממשר לפני קרון המח"ט.
 צהבה, כשהוא יורה אל-
 לבדו. שירת המפקד איננה
 קבר, בצורך הלהטחם אר-
 מאחורי החוד נשארו כיסי
 שוב הופיעו המטוסים והחל מישחק של ציד חספרות:
 כשגולים קו, מפעילים נגדו את המטוסים ומיד יוגשים לה-
 פור בו בעווים ומקלעים, עד שחושמד החספרות או תיכ-
 נע. סיהרה המרכז לבדו ארז כמעט שעה שלהם. לבסוף
 הגיעה הירידה: הטיפים עברו את מרכז ההתנגדות והגיעו
 עד לקצה השני של המחנה. גם חנא נגיה, המפקד העיקש,
 ולכד - חי. בקצה השני של המיתחם, על הדרך המובילה
 מטור פגשו אנשי החטיבה את הצתחנים שבאו מדרום. הקדמ-
 נו אותם בדקות ספורות!

עליתי מד על גים והתקדמתי אל תוך המרכו. לדי יוש
רק אחד מקציני המסה. עברנו בכביש, בין שני מוצבים
כבושים והמשכנו לדהור, אל המפוס חקסוט ואל המפוס
הגדול יותר, בו שוכנים אמסנו והנמל של שארם אל-שייך.
פתאום, קורא לי הקצין שישב לדי ומצביע לאחור: המ-
שוויין שנסע אחרינו נצמד באמצע הכביש, עשן. בווקיסט
מציג צד אותו. פירוש הדבר — נכנסנו עם גים לתוך גוב
האדיות וכל תכנון נשאר בחוק. הרגשה משונה. מאד. משני
צדי הכביש התקדמו מוצבי המצרים. חלק מהם נכבשו, חלק
שני הוכנעו. מי יודע מה בשאר ?

אך חסימת הכביש היתה קצרה. הבוקרס חוסל, הסור המשיך בהתקדמותו. חורתי לוחם הפיקוד. חלפו שבע שעות בדיוק מאז החל הקרב. רשום שבשעה 09.30 שלח מפקד החטיבה את המיברק ההיסטורי: שארם אל-שייך בידי. תם ונשלם, שבת לאל בורא עולם.

רשמתי בשמחה.

כמעט פארוג'ה שניה

...לאחר קרב של שבע שעות, נכנסו כוחותינו אל תוך שארם אל-שייך וקיבלו את כניעת האויב מידי מפקד האזור המצרי...

לאנשיו ולראות שלא ייהרגו לשוא. הנא מחייך שוב. "נכון, אבל אני חיל מקצועי. 19 שנה בצבא. תפקידי לחתום. הכינו אותי כל הזמן בשביל להנהיג את אנשי בקרב. האם יכולתי לברוח עם הופעת האויב? או שמא יכול היה כבודי המקצועי להניח לי להיכנע מבלי אפילו לנסות ולהתגונן?"

הוא נוטל את קופסת הסיגריות והגפרורים, מזין אותן על פני השולחן, כאילו היו כלים במישחק שאח. "אתם מבינים, רבותי, המלחמה בשבילי היא מישחק, ספורט. לא חשוב מי מנצח. העיקר שישחקו אותו עד הסוף, לפי כל הכללים." הוא משתחק מעט ומוסיף: "בשבילי, זה מין תענוג אינסוף לקטואלי."

אנחנו שותקים לרגע. אפשר באמת לחשוב שזה עתה סימנינו מישחק טניס יידנותי. משה מעיר לו כי מרגמות 81 מ"מ שלו, שדפקו על אנשינו הבוקר, בשעת הנסיגה, לא קלעו טוב. חנא ממצמץ בעיניו וחיוך של התנצלות מפריד את שפתיו: "נכון. מה אפשר לעשות? כאלה הם החיילים שלי. אבל מרגמות 120 שלכם פעלו מצויין. הן הרסו את המרגמות שלי בפגיעות מדויקות מאד. הייתי רוצה לפגוש את קצין התצפית שכיוון את האש, וללחוץ את ידו על עברו דה נפלאה."

אחרי המחמאות, בא תור השאלות התכליתיות. אנחנו שוראים אותו מה קיחה להשיג מהגנתו על שארם אל-שייך. "רציתי להפוך אותה לפאלוגה שנייה." אנחנו סקרנים. "כן, הוא ממשיך, "הייתי בכיס פאלוגה במלחמת 1948. הייתי אז קפטן. גם גמאל עבד אל-נאצר היה קפטן שם. זה עלול אולי להרגיז אותכם, אבל אני גם הייתי בין אלה שכבשו את דיר סוניד מידים. התוכנית שלי הייתה להחזיק כאן במיתחם מבוצר גדול. המקום יכול להמשיך לחתום גם במצור, במשך שנים-שלוש חודשים. הכל יש כאן: תחמושת, אספקה, נשק ואנשים. היינו נשארים לחתום עד לפינוי או לפריצת המצור."

מדוע נכשל לדעתו? "רק בגלל המטוסים שלכם. אתם בודאי יודעים מה זה מטוס הצולל על עמדה חשופה. ובידוד כשאתם יודעים שהאויב יכול להפוך אתכם לטורף. אתם אפילו לא תזדעקו. זה עשה בנו שמות. בעיקר הם את המוראל. היו לכם גם פגיעות מצוינות. הטייסים שלכם דייקנים להפליא. אבל עיקר היסוד גם היה בהורדת המוראל של חיילי."

★ ★ ★

"אתם לא פה!"

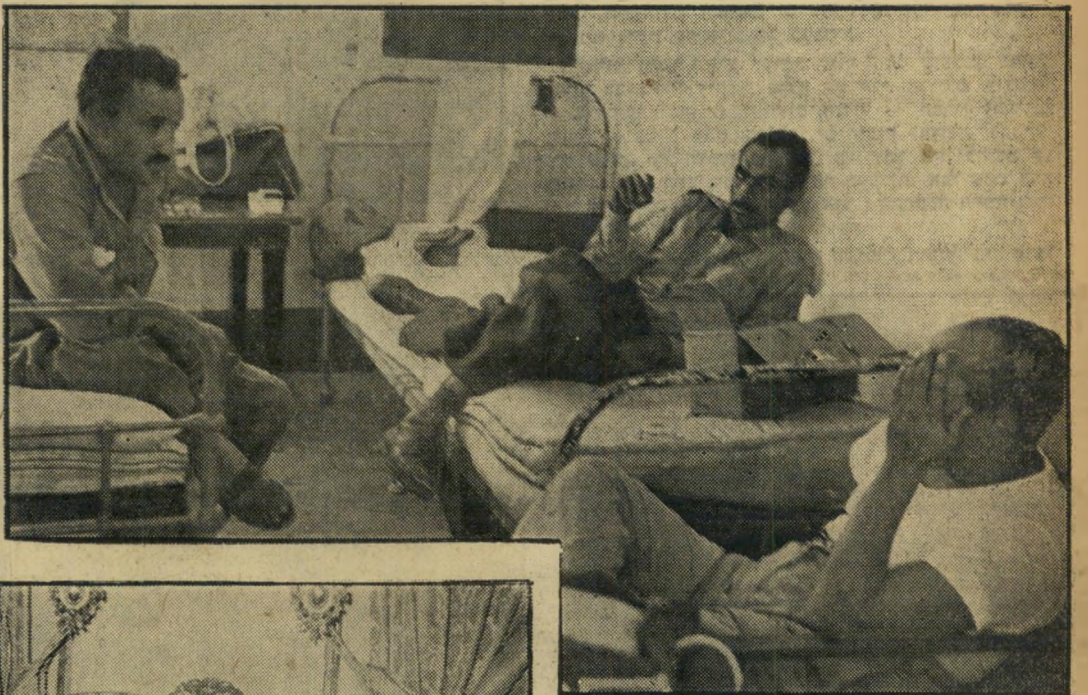
השאלה הגדולה השנייה, המנקרת במוחנו מאז פרצנו אתמול אל החוף מול נבק, היא: מדוע פונה ראס נצראני. זהו מיצב ענקי, מכוסה כמעט כולו בבונקרים של בטון מזויין, עמדות ותעלות קשר. אם לדון לפי פגיעותיו במטוסים, שהתקיפו אותו לראשונה, לא חסרו לו תותחים נגד מטוסים ואילו לפי דברי השבויים שרצו שם תותחי שדה, מרגמות ותותחים נגד טנקים כמו פישפשים במורון שדה.

אותו אצלו. עתה שהוא כבר שבו, זה מקום בטוח בהחלט. אני נזחק איך שהוא בין המצרים לבין מזוודותיהם והגייס מטפס במעלה הגבעה אל מועדון הקצינים. משם אפשר לראות את שני המיפצים בבית אחת. הבניין ניזוק קל מהפצות צות המטוסים שלנו וכל חדרי המטוסים שיכבה דקה של אבק. אך הטרקלין נאה מאד עדיין. אנו מתיישבים על כור סוטה נוחות ואני מחפש משהו קר לשותות. בפינת החדר השני, מבעד לשולחן פינג-פונג, עומד פריג'ידר גדול וחדש. אני מנסה לפתוח אותו; הוא נעול. באין משקה אחר, אני מניח את מימית על השולחן. אחרי הקרב כולנו צמאים, גם אנחנו גם המצרים. חנא ניגב מוציא כמה קופסאות סיגריות

מה, קצין המודיעין של החטיבה, קרא לי אליו. "בוא, נכנסים לשארם אל-שייך."

עד אז נכנסו רק החוליות הראשונות שכבשו את המקום. יחד עם ג'ו אייזון, שנלווה אל מפקדת החטיבה בכל הפעולה ואשר קיבל עתה על עצמו את הסדרת הטיפול הראשוני בשבויים, עלינו על גיפ והתקדמנו לאורך כביש האספלט אל המחנה. ג'ו הוא חתיק כלחמת העולם השנייה ומלחמת העצמאות, בעל הופעת ייצוג נהדרת.

עברנו את הסתעפות הכביש המובילה אל שדה התעופה הגדול של שארם אל-שייך. כאן יכולים לנחת בקלות מטוסי דקוטה. לפני שכבשנו את המקום, שימש שדה התעופה

שלושת המפקדים. שעתיים אחרי טיום הקרב, ישבו שלושת הקצינים הבכירים המצריים של שארם אל-שייך בחדר שהוקצה להם כחדר-שבויים זמני. מימין, מכסה את פניו מול המצלמה, יושב אלוף-משנה ראוף מחפוז, מפקד האזור. במרכז: חנא נגיב, מפקד הגדוד ועל המטה השנייה, מולו, סגנו.

למטוסי ההובלה והנוסעים שהיו מטיסים את קציני הצבא המצרי מדי חודש לחופשה במצרים, ומחזירים אותם יחד עם מטען של עתונות השבוע ודואר לחיילים. את האספקה הכבדה יותר ואת מי השתייה, הביאו המצרים למקום באניות-משא, שעגנו ליד המוזח של שארם אל-שייך.

על חוף המיפרץ הקטנטן הראשון, לפני הגבעה הקטנה, המשיקה על מיפרץ גדול יותר, בו הוקם המוזח, הורכבו מאות השבויים שנאספו מהמוצבים שהגנו על המחנה הגדול. השבויים ישבו בקבוצה גדולה בישיבה כורחית, על האדמה. בצד, על מכונית משא, ישבו שני סגני-אלופים שבו יים. על החוף, מרוחקים מעט מהחיילים, ישבה קבוצה שניה של שבויים: 41 מקציני הצבא המצרי, שדלקם חרק שן וחלקם נראה נכנע, שמח על סיום המערכה.

אנו ניגשים לשר אל שני הקצינים הבכירים, היושבים על גבי המשאית. אחד מהם רזה, שחום, כבן 43 בעל פנים מאורכים ועינים גדולות. שפם דק מעט את שפתו העליונה, שערו שזור שיה. נראה כי לא חספסיל להתגלח היום. זהו ביקבאשי חנא נגיב, מפקד הגדוד ה-21 של חיל הרגלים המצרי. הוא אחראי באופן ישיר לקרב הדמים שהתנהל על שארם אל-שייך. כי למרות שקיבל הוראה מהמטה הכללי בקהיר, לסגת ולהעביר את כוחותיו לגדה המערבית של תעלת סואץ, בחר להשאר וללחום. סגן-האלוף שלידי, הנראה כמפקד שממן, בגיל העמידה, הוא סגנו.

אנו מעלים את השניים על הגיפ שלנו, יחד עם חפציהם האישיים הארוזים במזוודות. ואז נתעוררה בעיה עדינה: אצלנו היה מפקד החטיבה נוטל את חפציו בידיו ועולה על הגיפ. אבל סגן-אלוף מצרי משאיר דברים כאלה למשרתים נחותים. פתרנו את הבעיה בעזרת שני שבויים, שנקראו במ יוחד מהמכלאה. הם העבירו את המזוודות הגדולות לגיפ, הצדיעו למפקדיהם וחזרו למקומם.

סגן מפקד הגדוד ביקש למסור לי 500 לירות מצריות לש"מירה. כאשר נשבה, נתן את הכסף למפקד היחידה שכבשה את המקום ועתה הורה לו הכסף. אני מציע לו שישמור

לירות קהיר. תסונת אחד הקצינים שנמצאה בין הריסות העמדות המצריות. בתמונה מופיע סגן צעיר, יושב ליד אשתו ושתי אחיותיו, בנשף נפואר. בקהיר. אותו קצין נראה בתמונה ממול (רביעי מימין) בשורה הראשונה ידיו שלובות על ברכיו.

של פלאת. והעיקר: ראס נצראני נמצא בדיוק מול הא"ת ותותחי החוף הכבדים שלו חספו לחלוטין את המצרים. מדוע, אם כן נטש את המקום ובחר להגן דווקא על שארם אל-שייך, שהוא רק בסיס אספקה ומנהלה עורפי, לכוחות באיזור?

הוא אינו מהסס לדבר. הוא רוצה להוכיח לנו כי הוא מצ"בא שידע מה הוא עושה. "עכשיו מותר לגלות את כל הקלפים", הוא משיב. "ראס נצראני הוא מוצב שזה זמיתם יכולים לכבוש גם אם הופעתם בכוח כפול מזה שהבאתם אתכם. אתם בודאי הספקתם כבר לראות את ביצוריו. אינני יודע אם ביקרתם גם במחסניו התת-קרקעיים. יש שם מס' פיק מוזן, תחמושת ואספקה קרבית ללחימה רצופה של חוד-

פליירס ומניח אותן על השולחן. חברו מגיש אש והשיחה מתחילה באנגלית רוטטה, באחירה המעודנת של חוג להרצאות.

★ ★ ★

מלחמה היא ספורט

דוע המשכתם לדחום? "שואל ג'ו. "הרי ברור היה כי לא תוכלו לעמוד מול הכוח שלנו. האם קיחית באמת להחזיק מעמד?"

המצרי הרוזה מחייך. "אדוני גם כן חייל. האם היה נכנע בלי קרב?"

בו מרגיע את הגאווה הנפגעת. "אני מעריך מאד את כוח הלחימה שלכם. אבל דומני כי תפקידו של מפקד הוא לדאוג

הנמל הדרומי ביותר בחצי האי סיני הוא נמל שארם אל-שייך. זהו נמל סבבי עמוק מים, שנבנה לאורך חוף המפרץ הרוגע. אניות גדולות יכולות להגיע למזח הבטון ולפרוק את מטענן בנוחיות. בתמונה מופיע המזח, כפי שנראה פחות משעה אחרי כיבושו בידי

חטיבה 9. מימין: שני משוריינים מצריים, שנפגעו על ידי פצצת נפלאס ממטוס ישראלי. בראש: מצבורי האספקה, הדלק והתחמושת של הבסיס המצרי הגדול. מפקד הגדוד, חנא נגיב, קיווה, כי בעזרת מצבורי ענק אלה יוכל להחזיק מעמד במצור ממושך.

התחלנו להשוש בפני צניחה חדשה, שמטרתה תהיה שוב להלום בעורפנו ולתפוס את שארם אל-שייך. לכן פניתי את ראס נצראני וריכזתי את כל כוחותי בקווי הגנה עמוקים כאן, בקצה המובלעת, מסביב לבסיס הגדול. הכל היה מוכן אצלנו לספל בצנחנים. אתכם לא לקחנו כלל בחשבון והיינו בטוחים שאחרי שנחסל את הצנחנים נוכל לשוב ולתפוס את הנצראני.

מה דעתו עתה, אחרי שראה את גודל הכוח שפרץ לו דרך בין ההרים?

זה לא ייתכן. אני עדיין לא מאמין שאתם פה!

★ ★ ★

הטייס הישראלי נשלח לקהיר

הוא תיאר את הימים האחרונים לפני הקרב. כוחותיו — גדוד רגלים עם סיוע תותחים וזחלים — היווה את גרעין ההגנה. מלבדו היו בשארם אל-שייך יחידות החזקה, אפסנאות והנדסה, השייכות לבסיס הגדול. היו גם כמה פלוגות של המשמר הלאומי וכמה פועלים אזרחיים. עם התחלת הקרבות בחצי האי סיני, פשטו שמועות זזעה במחנה, הפיצו אותן בעיקר העובדים האזרחיים. כל הזמן הקשיבו הקצינים והחיילים לשידורי קול ישראל בערבית ולכן ידעו היטב על כל מהלך הקרבות. חיילי המשמר הלאומי עלו על מכוניותיהם והסתלקו בכיוון לטור ולתעלת סואץ. ואילו הפועלים אחוזי הפאניקה המשיכו לזרוע בהלה.

אחרי ההפצצה הראשונה שלכם, סיפר נגיב, ריכזתי את כל הפצועים וההולים שהיו לנו, העמסתי אותם על שתי אניות משא שעגנו בנמל. אתם שלחנו גם את הטייס שלכם הפצוע, שנשבה אחרי שהמטוס שלו נחת נחיתה אונס בנאבק. גם את הפועלים האזרחיים אספתי והעליתי על אניה. בצורה זו פניתי מהמוצבים שלנו את כל האלמנטים העלוי לים להפריע לנו בשעת פעולה. נשארו רק הגברים המסוגלים ללחום.

כאשר התעניינו בגורל הטייס השבוי, סיפר לנו נגיב סיפור הרפתקאות מופלא. בדרך למצרים, נלכדו שתי האניות המצריות על ידי שתי משרות בריטיות, אשר סיירו בכניסה למפרץ סואץ. היתה קיימת סכנה לדבריו של נגיב,

הרגל מונה. שלושה מחיילי החטיבה מניפים את דגל ישראל על גג מיבצר משמר החופים, החולש על הכניסה

שייט-שלושה, גם בתנאי מצור. אני מסופק גם אם האחירה שלכם היתה מצליחה לפגוע פגיעה רצינית בעמדותיו. מפקד הגדוד המובס הביט מבעד לחלון המועדון והצביע אל המיסרס הגדול, שלאורך חופו הצפוני נבנה מזח. ליד מזח זה יכולות אניות גדולות לעגון ולפרוק את מטענן ב אותה נוחיות המצויה בנמל חיפה, למשל.

אתם יכולים לראות ששארם אל-שייך הוא בסיס מצויין; המקום היחיד המאפשר קשר מאסיבי עם העורף האמיתי שלנו — מצרים. יש נמל טוב יש שדה תעופה גדול. המחר סוים והמצבורים העיקריים שלנו מרוכזים כאן. לכן, זהו יעד חשוב מאד. בלי שארם אל-שייך, הייתי אמנם יכול להרויך בראס נצראני חודשיים-שלושה. אבל את שארם אל-שייך יכולתי להחזיק יותר זמן וגם ליהנות משרותי אספקה וקשר ממדרגה ראשונה.

מה נתן לו את הדחיפה האחרונה לפנות את ראס נצראני ולרכו את כוחותיו סביב שארם אל-שייך? האם מראה כור חותינו החזקים הוא שהכתיב לו את צעדו?

לא, לא, לא! אני לא חששתי אף רגע אחד מפניכם. אמר גם, שלושה ימים שהופעתם בנאבק כבר היו לי ידיעות מפי הבדואים כי כוח ישראל ממוכן מתקדם בחאדיית המובילים למישור נאבק. אמר לכם את האמת: לא ייחסתי כל רצינות לידיעות אלה. לא מפני שלא האמנתי בנכונותם. אבל פשוט לא תיארתי לי שכוח רציני ממוכן יכול לעבור את דרך הש דים הזאת. הייתי בטוח כי המדובר הוא, לכל היותר, בפלור גה או שתי פלוגות — כוח זעיר, וסר כל ערך מול מוצבי. לכן חדלתי לחשוב עליכם ונתתי לכם להתקדם עד למ באות נאבק. שם תיכננתי לעצור אותכם עלי ידי חסימת המעי בר הצר במוצא מן ההרים.

סיפרנו לו שאמנם נפגשנו עם כוח החסימה שלו. הוא הת עניין לדעת מה היו אבדותינו. גיפ אחד נכבה ונעזב במ קום, הורענו לו. הוא חרק ש: "בן הכלבים ששלחתי לשם חזר ואמר לי שהוא הוציא מכלל שימוש גיפ ושני משור יינים ושהוא מיקש את כל הוואדי. לכל הדעות, זה היה מספיק כדי לעצור פלוגה או שתיים.

הוא המשיך בסיפורו: "הדבר שעירער את מעמדנו היתה הצנחת צנחנים שלכם בטור. טור היא 80 קילומטרים מדרום לנו, והיא שולטת על הכביש המיביל מכאן יאזור התעלה.

הקצינים השבויים. מלבד שלושת המפקדים הבכירים, נשבו בקרבות שארם אל-שייך 41 קצינים מצריים, שנמנו על החילות השונים אשר חנו בשארם אל-שייך. כמה מהם

נראים מלאי זקם, אחרים נכנעים לגורלם, אחרים נדהמים עדיין ממה שקרה להם. בין השאר, נשבו גם שמונה רופאים צבאיים, שחללו מיד לספל בפצועים המצריים, שנאספו.

האפוס של נאיראן

כי אינכם בחזית אחת עם האנגלים".
"אנחנו", הוסיף הסגן, "יודעים בדיוק היכן אנו עומדים. אנו בצד אחד האנז'לים גלים מנגד, מול הכוזבות שלנו. לגביכם, כבר נסתיימה המערכה. בשבילנו היא רק מתחילה. כי אנו נילחם על גדות התעלה נגד כל צבא זר. ואני בטוח ששם לא יכניע אותנו איש. כי אז נילחם על אדמת הבית שלנו".

מאחר יותר, כאשר הודמן לי לשיחח עם חנא נגיד ביחידות, שאלתי אותו כיצד הוא מרגיש, בהיותו הקופטי היחידי בין מוסלמים. הוא חייך מעט: "זה באמת מע" מד מיוחד במינו. בימים האחרונים הר" גשתי במין שינאה כלפי, כמעט מכל צד. אבל יתכן שיאת רק שנאתו הטבעית של החייל אל מפקדו. הפוקד עליו ללחום גם בתנאים מיואשים".

שאלתי אותו מה היה רקע הסיכסוך שפרץ, לפני שנה, בין אמבא יוסוף, ראש הכנסיה הקופטית במצרים, לבין גמאל עבד אל-נאצר. "לאמבא יוסוף היה מזכיר, שכל אחד ידע כי איננו ישר וכלי הוא מועל בכספי העדה והכנסיה. אבל הפט" ריארך רחש לי אמון מוחלט, ולא רצה לשמוע כל תלינה נגדו. לבסוף פנו כמה מעסקני העדה ישר לראש הממשלה והיא, כלוחם בשחיתות, סילק את המזכיר. הוא גם השליך אותו לכלא. עד לבירור משפטו". ראש הכנסיה נפגע מהתערבות השלטון נות בענייניו החלל מסית נגד משטר הרר דנות של גמאל עבד אל-נאצר. אפילו חנא נגיד, הנראה כתומך נאמן בגמאל עבד אל-נאצר, לא יכול היה להימנע מלהעיר: "זאת היתה התערבות לא מוצדקת. מותר לגמאל לעשות הרבה דברים, אבל אסור לו להתפרק אל תוך תחומי הכנסיה". הוא גם גילה לי כי מפקד האזור, שנת" פס אף הוא בשאראם אל-שייך, הוא קופטי,

שהאנגלים יטביעו את האניות באש תות- חים ובתוך אחת מהן גם הטייל הישראלי. ברבע זה הופיעו תשעה מיגים מצריים, שתקפו את המשחתות הבריטיות. אחד ה" מיגים הצליח לטרפד משחתת אחת ולהט" ביעה. המשחתת השניה החלה לסטל בסבך עי רעתה. הנדירה לשתי האניות המצריות לחמוק ולהגיע למצרים בשלום. הטייל נמצא עתה במצב בריאות טוב. בקאהיר, אנב, ההדעה על הטבעת משחתת על- ידי חיל האויר המצרי במיפרץ סואץ אוש" רה רשמית עלידי האנגלים.

מה בדבר שלום?

מה קרה אחרי שהחטיבה שלנו עלתה על נאבק וראס נצראני? כיצד נראה הקרב העיקש והממושך בעיני מפקד הצד השני?

נגיד המשיך באותו גילוי לב. "מקודת תצפית, ראיתי את כוחותיכם משתפכים בלי הרף מתוך ההרים אל שפלת החוף, כמו רוחות רפאים. אבל אני חייל ואני מוכן ללחום, גם נגד רוחות רפאים. ערכתי את כוחותי בעמדות העברתי הוראה כי יש ללחום עד לכדור האחרון ואל לאיש להיכנע. הייתי בטוח שאוכל להחזיק מע" מד לתקופה כלשהי. אבל לא לקחתי בחש" בון את האווירה שלכם. בסאלוג'ה היו לכם לוחמים טובים, כפי שיש לכם כיום. אבל אז לא היו לכם מטוסים. וזה מה שהכריע את כף המאזניים נגדי.

המטוסים פגעו בנו פגיעות המורות מצד. הם מצאו את הבונקרים שלנו, את חפירות המגן, את מחסני המזון, אפילו בסדגא שלנו, החבויה בתוך נקיקי ההרים, פגעו פגיעת הרס. לא האמנתי שטייסים מסוגלים לכך. אני מעז לומר שלולא המ"

רות בנות ה-17-16 (1996/1091), הי הכותבות כאן לסניכם, רק: "אנו מעוניינות להתכתב עם שלושה חיי" לים בגיל 20-18, רצוי צנחנים".

חברמן לתינוקת

(996/1093) קוראה וקוראה במדור רי, ועד עתה לא מצאה אחד שאליו תוכל לכתוב. הסיבה, אימרת היא, היא היותה תינוקת, תלמידת עשית. היא רואה את עצמה כותבת מכתבים לאחד חברמן חובב ריקודי עם וזמר ישראלי. לאלה שיטענו ש" על דברים כאלה אין מה לכתוב, היא ממחרת להבטיח שיש ויש. חוץ מזה, מוסיפה היא שאין דכותב חייב להת" עכב רק על דברים מקדים וכוז" רים ערבית. היא השמח מאד לקריא ספורים על המקום והחברה בה היא נמצא. "רק שלא יהיה ריקני", היא מבקשת.

תראה הנערה ותשפוט

נעים לקרוא את דברין של משהו האומר כי על אף שאין הוא מכירני אישית, הריהו כותב אלי כאילו הייתי ידירתו הטובה מזה שלוש שנים. כך כתב לי (996/1094), המ" ספר לי שהוא חייל פשוט ואין הוא מתלהב ביותר מחיי הצבא. הוא מת" כונן, אחרי תקופת שירותו, ללמוד בטכניון. עד אז רוצה הוא לקבל מכתבים מנערה חמודה כבת 16-17. אם הוא נחמד וחכם או לא, זאת הוא משאיר לנערה לראות ולשפוט.

כלי הגבלה

(996/1095) נמצאת עדיין בשנות העשרים היפות שלה. את מעשיה, אומרת היא, קשה להגדיר. אם אומר שהיא יבנאלית, אתם חושבים שזה עשוי לעזור?

היא איננה מתיימרת להיות שונה כרוב הנערות הרוצות כי הכותב אליהן יהיה בחור גבוה ונאה. אך לעומת זאת, אין היא מגבילה כלל את גילו ואת נושאי ההתכתבות. "מפ" ני שכידוע יש התאמה בין שני אלה, וכל נושא בא עם הגיל ולא להיפך". אבל, מוסיפה היא, "מוטב שהיה גילו של הכותב בין 17 ל-28 - לזה אינני קוראת הגבלה".

הטיפוס שלי

אין לי הרבה מה להוסיף, כותב אברהם אקשטיין החיפאי, "זהו בא" מת הטיפוס שלי. מצאתי בה הכל מכל כל. איך היא?

אגלה לך סוד, רוחי: הכרתיה

79וי למעלה מ-5 שנים ואני מס" היבב אתה עד היום ועד בכלל... כן - היא אשתי. הצלחתי, לאחר זמן ממושך, להפילה ברשתי. הציר" לוס בוצע לא מומן, בירח הדבש שלי" נו בתניה".

רוחי, זוכרת את הסטודנט הפו" לני מגליון העולם הזה 983? כות" בת חילת בשם איתי, ובכן, שלחתי לו מכתב וקיבלתי תשובה נחמדה. בפולנית, כמובן.

שמו יליוס. ובכן, יוליוס ביקש ממני, נוסף על סיפורים על כל הנע" שה בארץ, גם את גליון העולם הזה בו הופיעה סודעתו.

בעצם, אני מתלבטת. אני חוששת 2צת לשלוח לו שבועון זה, למרות כי שער אדום, אין תוכנו אדום כל עיקר". (את יכולה להפסיק להתלבט לאור ההתפתחויות האחרונות בפולין). ישנה עוד סיבה שבגללה רציתי לשלוח לו את השתון. הסיבה: תמו" נת החיילות שבאותו השור. הוא הביע את תמחווה, במכתבו אלי, על ש" אני חיילת צה"ל, ולא הבין בדיוק איך זה. אולי תמונת הנחלית במדי קרב תבהיר לו את מהות שרותנו בצבא".

טוב לחייך בעד ארצנו

סיסמם של שני החיילים הקר" ביים (996/1088) בני, "החטיבה המ" פוארת בעלת תג הצברים והתחב על רקע הגבעות", היא שטוב לחייך תמיד. הם רוצים לשלוח חיוכים מכתובים לשתי נערות הידועות להת" בטא כראוי בכתב ושהן טבעיות בר" אומיין.

הם טוענים כי נמאס להם לשפשף את הטייוניזם, היו מעדישים, תחת זאת, לשפשף את עטיהם על הנדיר, כראי לנסות, בנות, אין לדעת מה עלול לצאת משפשושים כאלה.

חתיך גבוה ונכרי

מסתבר כי לא כל בנות ה-16 הן תהות ונבוכות וכואבות את כאב העולם. יש גם כאלה הידועות בדיוק מה שהן רוצות, ואחת מהן, כנראה, היא (996/1089). היא רוצה חתיך גבוה ונכרי, בשביל להתכתב, כמובן. ואם הוא חיפאי, אזי מה טוב.

במכתביה הראשונים, תוכל לספר לו כמה שהיא בת 16 ותלמידת תי" כון, ואיך שהיא לא כל כך יפה, אך גם כעורה איננה. היא לא תש" כח לציין כי גיורתה היא דקה, כי כבר בגיל זה ידועות נערות כי פרט אנטומי זה הוא חשוב לציון. מ"בן שהיא לא תחמיץ לנקוב בשמות כל הספרים שהיא מרבה כל כך בקריאתם, ותציין את הישגיה כספורט אית. ואם אותו חבר לעס מיוצר הוא חייל, הרי ישמח לדעת כי היא היתה כנציגת כיתתה בקורס מכ"ים. האם חסר משהו?

עוד מהנענן

התודעות הראשונה של (1090/996) נערכה כבר בגנון. מאז לא נפרדו. עתה הם בני 20, בוגרי גימ" נסיות ומוסמכי צה"ל. הם טוענים כי שאל כאחרים, אין הם מהחברים הרועשים, ושהשחקן רחוק מהם. הדב" רים אהובים עליהם הם שחייה, טיר" לים, קריאת ספרים ומחזות וסרטים טובים. ל"כך, חייבים המכתבים אליהם לחניע רק מוזנז בנות רצ" ניות הלוטמות בנימנסיה או בסמינר". למא הן חייבות להיות דווקא תל" מידות נימנסיות וסמינר כדי להיל" רציניות אינני יודעת. אני, למשל, לא למדתי במקומות כאלה (גם לא היו מקבלים אותי, אילו רצינית), ובכל זאת הייתי רצינית כמו המצב.

צנחנים שרופה

שום פרטים לא סיפקו שלוש הנע"

דגל הנצחון. העמדה האחרונה שותקה. לחייל זה כבר היה פנאי להתפשט ולהתרחץ בים. אולם הוא לא הסתפק בהנפת הדגל הרשמית. הוא החליט להניף דגל ישראלי משלו. הוא השתמש במגבת שהיתה לו, צייר עליה מגן דוד והניפה על כידון הרובה.

שמו ראוף מחפזו ודרגתו אמירלאי - אלוף-משנה. הוא סיקד על כל הכוחות הר מצריים לאורך חופי מיפרץ אילת, משארם אל-שייך עד טבה, על גבול ישראל, מדרום לאילת. כאשר ראיתי אותו, לבוש מדי-סאר מגברדין בהיר, וענוד אותות הצטיינות למכביר, עשה עלי רושם של מנהל משרד לביטוח - שמנמן, מפונק, חסר-מעוף. אבל הנא תיקן את הרושם: "אל תלול בו. הוא גאון באסטרטגיה צבאית".

יתכן שבגלל זה בנה לעצמו בונקר אי" שי חפור במעמקי האדמה ומוגן בבטון מזויין, בקצו הדרומי של המיפרץ, מתחת לצוקי הרים אשר שום מטוס לא היה יכול להתקרב אליהם מבלי להתרסק. שם מצאו אותו חיילי החטיבה, כשהוא לבוש בחור, מגולח למשעי, הפציו האישיים ארוזים במזוודיה ומפתחית קופת הברזל של מטוה בידיו. מוכנים למסירה לאדוניו החדשים של מיצר אילת.

טוסים שלכם, לא הייתם מצליחים לכבוש את שארם אל-שייך". סיימנו את השיחה על עניינים צבאיים והתחלנו בשיחה חופשית על עניינים כל" כלים. כמובן, היתה השאלה המרכזית: מדוע לא תכרות מצרי" שלום עם ישר" ראל? הוכרנו את הברכה בה קידמה ישר" ראל את ההסכמה הצבאית במצרים ואת התקוות היסודי.

חנא חשיב: "גמאל לא רצה". אחר"כ נכנס לגיתות משרט יותר, כש" סגנו מוסיף מדי פעם ככרה משלו: "בי" 1949. הייתי במשרת עיראק אל-סוידאן, ואז הודמן לי לנהל שיחה אלחוטית עם אחד המפקדים שלכם, בנגבה. הוא אמר לי כי אין כל הצדקה למלחמה בין ישראל ומצרים וכי שנינו חייבים ללכד את כוחותי תיני וליצור חזית אחידה מול אויבתני דמשותפת - אנגליה. אז ראיתי הגיון רב בדבריו. אבל כיום, לא תוכלו לסעון

תמוז ה'תשס"ו 996

מורנו ב"שמלה לך, קצין תהיה"
יתרונות בולטים

פוס האידיאלי של הלא-יוצלת הכרוני, נראה התפרסם המשעשע, כהרבה למטה מכוחותיו.

מכשפה מקשטיליה

צפורה האש (מנדלור, תל-אביב: שוודי) בא להוכיח כי ככל מעצמות הבד העור למית, מסוגלת גם שחידה לייצר סרטים גרועים. ולא ע"ד, אלא שהשחידה מסוגלים לייצר סרטים גרועים יותר טוב מאחרים. אחרים מסתים את סרטיהם הרעים במשה של התימרות להיות טובים. השחידה עושים זאת ללא כל הסתאה. כל פרט ופרט בי ציפור האש צועק: אני גרוע.

העסק נעשה בפשטות. נטלו כמה קטעי באלט ט בים כשלעצמם, אולם גרועים כי קטעי באלט מוסרטים, מאזר שלא חרגו מן מסגרת במה צרה, וערכבו אותם בעלילת אהרה טפשית ככל שעלילה יכולה להיות טפשית.

מגד זאת הסרטים את הסרט בקצב אי טי ובצבעים שרק שחידה כנראה מסוגלים לבארם כצבעוניים. אולם שיא כל השיאים מהנה השחידה הראשית שכשרונות הרקוד שלה במקם מונחים, א לנ צורתה מתאיר מה יותר לתפקיד המכשפה מקשטיליה.

מוצג וראוי

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בעדי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

בנות גירלתי (ארטון-דוד, תל-אביב) צ'ארלס להטון מבריק בקומדיה אנגלית טי פוסית אודות חיי משפחה בתקופה הויקטוריאנית. (ראה לעיל)

עלילה ומשפט (אסתר, תל-אביב) כי צד הופך משפט פועל רגיל לזירת קרב פוליטית. דרמה אנטי קומוניסטית.

זמנים מודרניים (תמר, תל-אביב) מב צע גאנוני של צ'ארלי צ'אפלין בסרט אילם למחצה אודות האדם בדר המכונה.

הגיבורים עיפים (אוסון, חיפה) טייסים קרביים מחפשים את המחר בלב אפריקה. הוקעה משכונת של המלחמה ר ההפליה הגועית. אייב מונטאן ומריה פליקס. **חופי הכרך** (אורלי, חיפה) הכל אודות אבא חושי, יסף אלמוגי ושותפתיה. מרלון ברנרו ואוה מריה סינט.

שוכי שבא הקטנה (סודיו, ירו) שליט שירלי בות מעצבת דמות בלתי נש כחת, של אשה אמריקאית בגיל העמידה, המגלה לאחר עשרים שנות נשואים כי חיה ריקים מתוכן.

מרד הנעורים (אוריון, תל-אביב) חתך בדמת נוער הוהב האמריקאי גיימס דין, נטלי ווד.

קולנוע

סרטים

פילואספיה של נעליים

בנות גירלתי (ארטון-דוד, תל-אביב: בריטניה) היא קומדיה אנגלית העוסקת בי פילוסופיה של הנעליים. התורה היא קצרה ופשוטה עד מאוד. הוראתה אורכת שניות מספר. המצלמה מתעכבת כהרף עין על זור גות נעליים הניצבות בחנות. זה מספיק כדי לקבל תמונה של האנשים שרגליהם ישאי נעליים אלה, על מקצעים ומעמדם ודרך חייהם, מה שפביא לתמונה מושלמת של התקופה כולה. כל זה בשניות מעטות של הצגת נעליים.

מלבד זאת עוסקת הקומדיה גם בפילוסופיה של יוצרי הנעליים. כאן העניין הוא מ' סובך יותר. כי המדובר הא ביוצרי הנע' ליים בתקופה חסרת הסיב כיס של המלכה ויקטוריה.

הסרט בוסס על מחזה (הנקרא במקור: ברירת הובסון). שנכתב לפני למעלה מדור בידי הארולד בריגהואו, ודן בהיח החברתי של מחוז לאנקשייר בבריטניה. פילוסופית יצרי הנעליים באותו מחוז היא השקפת החיים של טיפסי המקום כולו, של התקופה כולה ואולי גם של האנשים החיים בכל הדורות, בכל המקומות.

כי הטיפוסים והבעיות המתגלמות בי דמוי תיהם השמרניות והאנוכיות. הערמ' יות והצעקניות, של עושי הנעליים בלאנק שיר, נמצאים בכל מקום, גם אם עבר דור מאז נכתב המחזה.

הבתולה אינספת. צ'ארלס להטון, הוא מר הובסון, אלמן מזדקן, בעל חנות נעליים ושלוש בנות רחוקות, ועוד שיכור כריגי מלבד הכל.

כשמגיעות בנותיו לפרקן, הוא מסרב ל' היפרד מהנוחיות שבהמצאן עמו ומהחסכון הכספי שבכך. הבכורה בבנות, מגי, הבת' לה הזקנה (בראנה דה'בנו'), מחליטה ללמד את אביה לקח. היא אונסת את המסומסם שבסגור לאביה, אך המוכשר שבהם, מקימה עמו עסק מתחרה לאביה, בכזה אמצעים עליונים ארזים היא מאלצת את אביה ה' זקן להיפרד גב מבנותיו וגם מכספו.

העלילה עצמה לא היתה עושה את ה' סרט לטוב, אילמלא בויס ביד במאי אמן, דוד (אויבר טייט) לין. וגם הוא לא היה מצליח להפוך את הסרט לחורג מן השגרה, אילמלי שיתף בו שלישיה מזהירה של שחקנים ובראשם צ'ארלס להטון. לזהטון השמן והזקן נושא את הסרט על כתפיו, מעצב דמות שמרנית גרוטסקית שקשה ל' מחותה להזכרון. הקטע בו מנסה להטון ה' שיכור להוציא את הירח מתוך שלוליות ה' רחוב מתקרב לגאונותו של צ'ארלי צ'אפלין.

טכזיסים מטורפים

שמלה לך, קצין תהיה (מיגרבי, תל-אביב: ארצות-הברית) הוא חזרה מדויקת על קומדיה אמריקאית, שירדה רק לפני זמן קצר מהבד התל-אביבי, מבלי לזכות להצלחה שהיתה ראויה לה. הכוונה היא לתשוקות שבע השנים או כפי שנקרא הסרט בעברית: חסא על טף ביתך עם טים יואל ומרלון מונרו.

טום יואל, בעל פני החסטים והאף המד דקר, חוזר שוב בלחית פצצה בל נדינית (שרי גורת) בסרט הדומה לקודמו בדר' שיח העוקצני שבו, בסגנונו המיוחד ובמידה מסוימת אף בתכנו.

שוב הוא משחק את תפקיד הבעל שאשתו נסעה מחוץ לעיר. הפעם טים הרבה פחות מאושר ויותר אובד עצות. כי אשתו התגיי' סה לחילתא יר והוטסה לאי החאי לתקופת שירות של שנתיים. ומה עוד שסגן גורת נראית די מרוצה מתפקידה הצבאי החדש. טום האומלל ממאן להסתפק בתחליף (רר טה מורן) שיתרונותיו בולטים למדי (ה' מידות: 34'23'35 אינש). הוא סס להוואי ומנסה להחזיר אליו את אשתו בכל האמי צעים. אין זה עוזר לו בהרבה, אשתו מת' עקשת למלא את שירותה הצבאי עד תומ.

למטה מהבחות. כאן מגיע תום ל' שיא מעלליו והסרט לשיא הסצינות הקומיות שבו. תום מנסה להחזיר בלב אשתו את ההכרה כי יצאה מדעתה. לבסוף, הוא עצמו יוצא כמעט מדעתה.

זהו סרט שנוצר למטרה אחת: להראות שוב את סגולותיו הקומיות המעולות של תום יואל, וסגולות לא כל כך קומיות של כמה יפהפיות הוליוודיות. למרות שתום יואל ממלא תפקידו באמונה, מגלם את הטיי

הזרע המושחת

129 דקות מזועזעות עיברות על הצופה המבוגר (לצופים למטה מ' גיל 16 הכניסה אסורה) בהזרע המושחת, הסרט שזועזע את ארצות הברית עוד בי' היתו מחזה מ' צליח בברודוויי. המושחתות של הזרע המושחת היא הילדה ריי' דה (פטי מק' קירמק), המוכיחה כי דם איננו מים וכבתה של בת-רוצחת הרי אף היא רוצחת -- בין שזו חברתה לכתה, אותה היא מטביעה מתוך קנאה על אות הצטיינות בו זכתה החברה על כתב'יד יפה, ובין שזה שוער הבית המטומם, אותו היא שורפת חי מתוך חשש שהוא החל

סרט השבוע

חצנת הבכורה, הקולנוע בארץ.

וורנר ברוס

זהו שלום

הוא בעלה לעתיד של רותי נבון. הוא עובד בעיתון. בתור עיתונאי הוא נפגש עם אישים חשובים ולכן עליו להתלבש היטב ובטעם רב.

מאז שהוא מכיר את רותי ואת משפחתה הוא קונה את בגדיו אך ורק אצל טלמן ושות'. כי מכל חנויות ההלבשה ששלום מכיר טלמן ושות' היא הטובה ביותר. החליפה לפי מידה שהזמין אצלם לאחרונה הצליחה מאוד.

(שלישי בסדרה)

טלמן ושות' תל-אביב, רחוב תחלת בנימין 27

שחקן מכבי תל-אביב מסכם ועומי מסע קבוצתו באמריקה ערב הבחירות איי לייק שיי

- מאת יוסלה מרימוביץ -

באלסקה הייתם? גם אני לא, אך על פי ששהייתי שם כמה שעות. אך להיות באלסקה ולא לראות אסקימוסים ו תיירים ישראלים, זה כאילו לא היינו שם בכלל. בשעות המעטות שהיונו בשטח הי שפוט של אלסקה, חיפשנו פנים עגולות, פנים שחומות, אנשים עטופים פרוחה, כלבים הסוחכים מזחלות. לשוא דברים כאלה יש רק בתמונות. באלסקה כולם אמריקאים. וכאלה אפשר למצוא בכל מקום, אפילו ב אמריקה.

אחרי הרבה שבועות של פרידה מהיבשה החדישה, חזרנו אליה שוב. המטוס הוריד אותנו בסיאטל ואשינגטון. היתה לנו ברירה לשהות בקוסט יום אחד ולחכות למטוס שי יטס אותנו לניו יורק או לעשות סיור קצר דרך טאן פרנסיסקו, לוס אנג'לס ושיקאגו ולהגיע לניו יורק באיחור של יום. החברה דוקא היו בעד הטיול הארוך יותר, סוף סוף אף פעם לא מוזק לראות קצת את העולם, אבל ההתנגדות באה ממקור בלתי צפוי, דוקא משיע גלזר. "שיקאגו", אמר שיע, "זה לא בשבילי. אני לא רוצה אפילו להריח אותה, שמעתי עליה מספיק. מכניסים אליה בשר ויוצאת קופסת שימורים. ואלקפונה זה כלום?"

לא עוד לנו כלום, היה חבל לעזוב את שיע לבד בעיר גדולה כמו סיאטל (חצי מליון תושבים) ובשארנו כולנו, חמישה אורחים מהונג קונג. בלי מילה ובלי שום עסקן שידא לנו.

נסענו לראות קצת את סיאטל ואשינגטון. היא נקראת בשם השני משום שהיא נחשבת לבירת צפון צפון מערב ארצות-הברית. ראוי כבר מקומות יפים יותר. חזרנו למלון. במלון יש הכל. חנויות, מכבסה וגם מס' פרה. נזכרנו שכבר מיום שעזבנו את מדינת ישראל לא עלו בסקר ומספרים על ראשנו וניגשו למספרה.

עוטפים אותנו ושואלים: קרוקס. אנו עונים: שיהיה קרוקס. אחרי חצי דקה מס' תכלים בראי ורואים רק חושך. על הראש יושבת חצי קרחת, אורך השערות כחצי סנטימטר כל אחת. כן, זהו קרוקס. האופנה ההדושה של תספורת הגברים. שם מצלצל ומצללים גם שלושה דולר לראש. טוב שהשאירו חצי סנטימטר שער, חסכנו חצי דולר.

בדרך מסיאטל לניו יורק ירדנו לדטרויט, עיר המכוניות, לראות אם אמריקה יכולה להתחרות בישראל בפאר ככוניותיה. צריכים להודות שהם עולים עלינו. במרכז אולם שדה התעופה היתה מוצגת לראוה מכונית פורד הדורה, מודל 1957. מהירות פנטסטית — היא משיגה את הזמן.

★ ★ ★

קדימה "הפועל"!

הגענו לניו יורק, מרגישים כמו בבית. נציג חברת התעופה מתעניין אם היינו שבעי רצון מהאוכל? כן. מההיסטה עצמה? כן. מהשירות? כן. מהדילת, לא!

אנחנו יורדים לשדה התעופה הגדול ב עולם. איפוא התומורת? איש לא בא לקבל את פנינו. אפילו התקליט "קדימה היי" קדי מה היי קדימה הפועל! תקליט שגוגן נשכבנו בשנת 1948 עם נבחרת צה"ל, לא כשמע הפעם. עלינו על מכונית מודל 56, איחורנו.

התאכסנו במלון אלמאק ברחוב ה-71 בברודוויי. זה המלון היחיד שאפשר לשלם עבור האכסון בו בישראל בלירות ישראליות. יות את שאר חברי מכבי תל-אביב שהגיעו מישראל, לא פגשנו במלון. כולם כבר היו עסוקים בקניות ובביקורים. וכשהגיעו מיד הציפו אותנו במטר שאלות: מה נשמע ב הונג קונג? מה הבאתם משם? כמה זה עלה? כמה תשלמו קיבלתם? ולבסוף נזכרו גם להגיד לנו וברוכים הבאים. עד למשחק הראשון היינו כמעט זרים זה לזה. החברה

בהזדמנות זאת אי-אפשר שלא להזכיר מי שהו אחר ממסענו, הקשור גם הוא בנשר אין. לישראל ("חלאולה") חליבנר, היצעו באמריקה הצעות נישואין משגעות. וזאת איננה סתם התרברבות, כי חלאולה יכול להיכח את זאת לכל מי שרוצה לשמוע. שעה שהוצעו לו הצעות הנישואין דרך ה סלפון, דאג הוא להקליטן במיוחד להוכחה

שבאו מישראל היו עסוקים מאוד. מי שעוד הסכים להביט עלינו שני המהגרים של מכבי תל-אביב שהצטרפו למסע, אגוז מורד כוביץ, איש ארצות-הברית של אמריקה ו יוסף גולדשטיין איש הדומיניון של אפריקה הדרומית. גולדשטיין נראה קצת משונה. תמיד היה הולך עם סיגר תקוע בפיו וצוארון נוקשה

מה? אלקטרוניקה. כן, זה חשב מאוד, ואיך עם הכסף? אני גם עובד. זהו מה שפלט עושים שם. יש גם אחרים שדוקא אוהבים את ישראל. אחת כזאת פגשתי במסיבה פרטית. קראו לה אחילין. היא יודעת להגיד יופי בעברית. היית בישראל? בסה. נו, איך היא?

האוטובוס היא: מיוחד לבחירות אייזנהואר 1956. הכתובת בתחתית האוטובוס היי: אייק ימשיך את השלום ופרוספריטי. מכונית כזאת, מהוה אסיפת בחירות שלמה הנעה על גלגלים ממקום אחד לשנהו.

אוטובוס ושמו בחירות. אני ושחקן מכבי תל-אביב האמריקאי, אגוז מורדכוביץ, בניו יורק על רקע שיטת פידסומת אופיינית למסע הבחירות לנשיאות ארצות-הברית. שהתנהלה שם. הכת בת בראש

לכל מי שלא יאמין.

★ ★ ★

כל ישראל חברים

רפי לוי היה באמריקה חבר נורא טוב. לפני כל משחק היה בא ושואל בדאמה מה שלומי. בארץ, היה בקושי מנענע לו את ראשו לשלום. אבל כאן ראינו אותו תמיד נוחק אל רפי: רפי, מה עם הכרטיס? סים? הבאתי איתי גם חברה. רפי הוא חבר נפלא. תודה רפי, להתראות במשחק הבא. החבר של רפי לא היה יחיד. לפני כל משחק היו לנו המון חברים. עווי, דני, רמי, מוטיקה, כל החברה הטובים באו. ומ איזה מרחק, מתל-אביב, חיפה ומכל ההתיישבות העובדת. תפסתי אחד כזה ושאלתי: מה אתה עושה? לימר.

אוי, אני התאהבתי בה. אני משוגעת את ריה. האוירה, הנוף, האנשים אני רוצה לחיות שם. הייתי שם שבועיים.

למה חזרת?

העבודה מחכה לי. חוץ מזה מה תגיד אמא.

★ ★ ★

בייטבול, הקפות וכדורגל

התעמומה לקראת המשחקים ש לנו. היתה חלשה מאוד. שאלנו את ה מארגן: מדוע, היכן היומה הפרטית, הרעש, הטרור לפני המשחק ואחריו. הרי באמריקה בלי תעמומה אין קהל, אין כסף ואין כלום. הוא ענה שמכר את המשחקים ל אגודת בני-ציון, זאת שנתנה לנו את האר

שלמה המלך

איסמאעיליה

סלע -

קילומטר, אם כי במרחק של 10 קילומטר, באיסמעיליה, יש מים בשפע.

★ ★ ★

הטאנק שבא מאחורי

אחרי האוכל מסתירים במעגל. כולם כולם. מולא ויוסי, איציק וזכרוננו, צי פורי, בנצי, חלף, רפי וכל השאר. לא, אין זה דומה לפלמ"ח. מדרה לא מדליקים, כי לא רוצים להתבלט יותר מדי. וגם לא יושבים מסביב, אלא רובצים בחול, על הבטן, ואז מתחילים ללכת הסיפורים. המלחמה נמר שכה רק מאה שעה ור שעה, אבל סיפורים גולי דו בה כמו כאף לילה ולילה. כל אחד שומע בפעם המאה מתכה לז' הודמות לספר אותם.

זכרוננו מתחיל: מה אתם יודעים. אחרי ש' חיסלנו את ההתנגדות בביר ג'סיפה ואת כ' בר היתה סתם טיסה. הטאנקים שלנו נסעו 50 לשעה. והגייסים לפני הם. כמו שאנחנו פ' סים, פתאום רואים פ' אחורינו איזה 3 קר לומטר מהכביש, נוסע לאט לאט טאנק. לא ידענו, שלנו, לא שלנו. החלטנו לתת לו להתיקב אלנו. פתאום הב' חתנו בתוך האבק ב' צבע הצהוב! טי 34. מר שוה צעק להוריד באור קה. אחד הטאנקים הס' תובב, יצא מהשירה. ירה ופגע בול. ראינו איך אנשי הצוות פונו חים את המדפים וי' צאים החוצה. שנים מהם נפ' לו תיכף. אחד גיסה להשיב אש, אבל נפל.

כאן מתערב בנצי: "עכשיו תשמעו איך הפעלנו את הטאנק הזה כעבור ימים". מולא מפסיק אותו: "בנצי, אני ואבוי לך אם תשקרו". כל החברה פורצים בצחוק א' דיר. תיאור המאורע הזה שגוי במחלוקת חריפה בין בנצי ומולא, מסיבות שיתבררו מיד. בנצי ממשיך: "אז זה היה ככה. של חו איתי ואת מולא, עם עוד מכונאי אחד, לנסות להפעיל את הטאנקים. זה לא כל כך פשוט. קודם כל, לא ידענו איך פותחים אותם. המצרים השתדלו תמיד לעזוב את ה' טאנקים סגורים. עד שמצאנו את הבריחים. וגם אזרזי זה לטי 34 יש קפיצים שמרימים בעצמם את המדפים. אבל קודם לא ידענו את זה, ותמיד היה נדמה לנו שמישהו בפנים דוחף את המכסה, ברגע שאנחנו מ' נסים לפתח אותו.

★ ★ ★

מולא מנסה להתרגל

העיקר, באותו בוקר בדקנו כמה טאנקים קים - לא דובים ולא עצים. הטאנקים לא מניעים. מה האקסנוש שרוף, שם ה' מלאנים מפוצצים. בסוף מגיעים לטאנק הזה. הטכנאי אומר שאפשר להגיע אותו, רק צריך להוציא מבפנים את ההרג. החלטנו להוציא אותו דרך התא של הנהג. ק' שרים חבל, מושכים - לא יוצא. הרגלים התקשו, והן מפרעות. תופסים את הרגליים, קושרים יחד, מושכים - יוצאות. הלאה לא הולך. הידיים מפרעות. מושכים החוצה ד' אחת - כולה שחורה ונפוחה. העיקר, כאן אנחנו רואים פתאום את מולא קופץ הצידה... "בנצי, שלא תשקרו" צועק מולא כשעזר ניו מזרזת אימים.

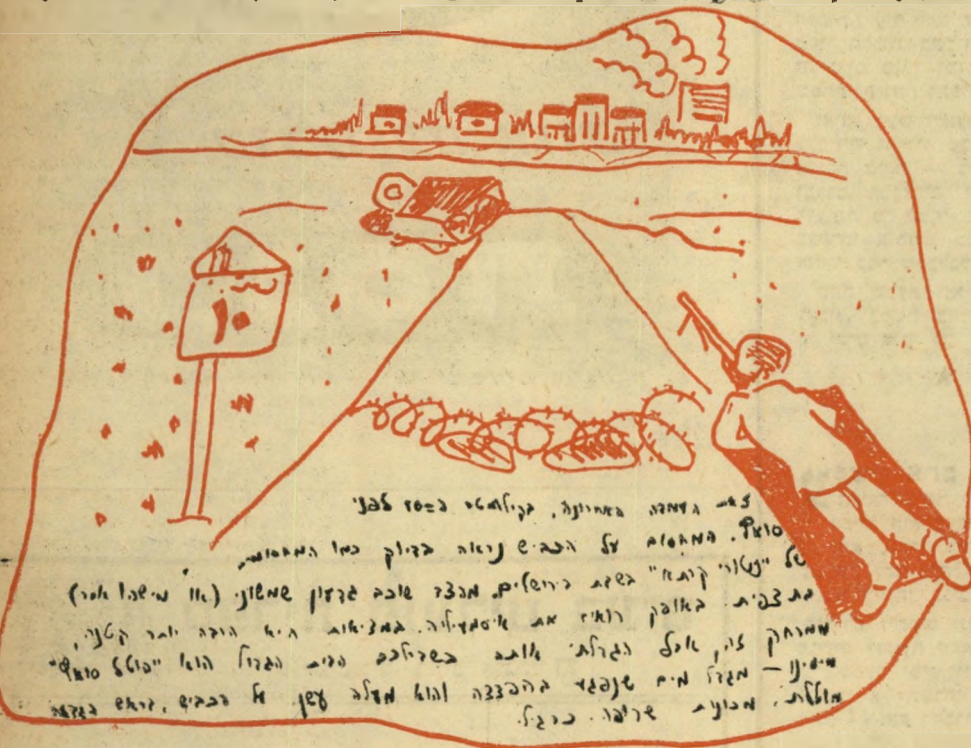
"מולא קופץ הצידה", מרים בנצי את קר' לו, "רק 50 מטר, עומד ומקיא בכל כוחו. מה העניינים, מולא? אני שואל אותו.

לשעבר, מסתכלים קצת בכולבים ונרדמים. בבוקר יש שעות מעורר טבעי - הטיוד ט' האנטרימס סי המצרי, הנפתח בשעה חמש אפס אפס בדיוק. הם לא שמעו עדיין על הפסקת האש שנקבעה בינתיים, וגם אנד' נו לא. לכן התחילו לירות, לא חשוב אם יש מטוסים או אין.

בחוק עדיין קור'כלבים, בעל אומי מדבר אמיתי. מדליקים מדורת בנוין קטנה כדי להתחמם לצידה, ולהרחיק מחוש את שתי כוסות התה שעוד נשארו. זאת אומרת, ת' יש בשפע, גם ישראלי וגם מצרי, אבל מים אינם. כל אחד זוכה בלגימה אחת.

עכשיו אנחנו מחליטים לבקר בתעלה. לא מספרים את זה לחברה. כי אחד מתפקדיהם הוא למנוע פלישות ישראליות בלתי-רשומות. ננות. במקום זה מסתלקים מאחורי הגבעה, למטרות פרטיות בביכול, ומשם ממשיכים. אין בעיות.

אחרי קילומטרים אחדים, מגיעים לכביש. זהו הכביש המקביל לתעלה, המתחיל בעיד' סואץ ומסתיים בקנטרה. הולכים הלאה. מס' לת הברול. לבסוף עומדות רגלנו לא הרחק מהתעלה. מכאן רואים היטב את הבניין של

חוטל סואץ המסואר, הטובל בעצים ובידק. לא הרחק ממנו מסתלסל העשן מעל למבול שהופצץ אתמול. מים רבים לא כיבו את ה' שריפה שפרצה. העיר עצמה היא חדישה ונאה, דומה קצת להרצליה. מצפון לעיר - מתנוף הצבא. ביתנים קטנים, מסוידיים לבן, מכוד למשקפת אנו מבחינים במדבר, מצטר נגו, בשלוש נקודות שחורות נצת בשטח. שלושה פליטים שאננם מבינים בדיוק מה קרה ולאן עליהם ללכת.

האור עולה, ואנחנו מחליטים להסתלק. סוף סוף, אולי גם הבריטים עוד לא שמעו שהם המכינו לשביתת-נשק, ובקרוב יבוא להפסיק.

★ ★ ★

איך נכנסו הערבים

דרך חזרה דומה בכל לדרך לשם. רק שביתתים חלו כמה שניונים בכלי הרכב ובטאנקים. רבים רבים מהם הופעלו והם נוסעים צנונה. מן האחרים מפרקים את החלקים המועילים, שנשארו שלמים אחרי בירחמה מסתובבים אל הכביש ה' עולה לאל-עריש.

לא רחוק מאל-עריש פוגשים את הערבים האשנים בחציהא. ארבעה-חמישה פל' טים, עם גמל עמוס זורים. אחד מצלמי החוק קופץ לעומתם בהתרגשות. "בבקשה", הוא צועק בצרפתית עסיסית, "תשאלו אר' אם הם מסכימים להניח לרגע דגל לבן. אני צריך צילום כזה". בתמורה לקופסת בוליביץ מצרית, מסכימים הפליטים להניח דגל לבן, ואפילו החיך. הפעם, בניגוד ל' הרגל המקצועי העתיק, מבקש הצלם לא לחיר. הוא צריך כניעה רצינית.

אל-עריש, חא'יינינים, עזה. מחנות צבא, מחנות פליטים. מחנות צבא, מחנות פליטים. תמיד הם נמצאים זה בצד זה.

ציפורי. זה שהסתכל בחלום שלנו ואמר בבזו: בכרכרת האלה אתם מתבוננים לנצח את הטאנקים שלנו!"

כן, ואיך שחיסלנו את חוליות החבלה שלהם, נזכר עדי. המצרים השאירו אחר' הם חוליית חבנה בגיט, שתפקידה היה ל' חסל את כל הטאנקים והמכוניות שהשאירו, כדי שלא יסלו שלל. איך שאנחנו יורדים בגיט מגבעה, פתאום יורד מולנו מהגבעה שממל עוד גיט. התבלבלנו לגמרי, כי לא ידענו של מי הגיט הזה. המשכנו להדור אחד מול השני, וכשראינו שזה גיט צהוב, דסקנו אותו.

"היה רק רגע אחד קשה", מספר רפי: "זה היה כשעברנו על-יד גיבל לבני. יש שם מקום שהכביש עובר בין שני הרים תלולים - ובדיוק שם עוד יש סיבוב שמעו, אני לא פחדן, אבל כשעברנו שם עם הגיט חשבתי שאני יושב על גחלים. אפשר היה לעצור שם אפילו חטיבה משורינת, התקרבונו עם האצבע על ההדק. בסוף מצאנו עמדות חפורות ומבוצרות, עם מק' לעים ותותחים, אבל אף מצרי לא נשאר במקום לחכות לנו."

"בכלל", אומר רפי, "זו היתה מלחמה קלה. פחדנו רק משני דברים - ממטוסים ומיונה וחצי כשהוא דוהר בגיט. זה היה באמת מס'כן. יונה וחצי הוא שחקן כדור רסל, חבר הנבחרת, המשחק עכשיו בכדורים אחרים.

★ ★ ★

ביקור פרטי בתעלה

ז' קרה באה. זהו האות להתכנסות בשמיכות וללכת לישון. את המשכבים מארגנים בין המכוניות, כדי למעט קצת את צינת הרוח. מתכסים עד לאף במספר גדול ככל האפשר של שמיכות מצריות

ליד השלם שעליו כתוב "10 קילומטרים עד איסמעיליה", זוהי חובת-כבוד בשביל כל מבקר. החברה במקום כבר רגילים לתת ראינות לעיתונאים, לדבר ברדיו ולהצטלם בכל הפוזות. הם עשו את זה עשרות פעמים בימים האחרונים. הביקוש הגדול הפך אותם לברונים. אין הם מצטלמים אצל כל מי ש' מבקש, אלא רק אצל מי שמבטיח שלוח תמונות אמנם, ליוסי יש נסיון בעניינים כאלה. "אל תשלו את עצמכם", הוא אומר לחברה. "תמונות לא תראו. לכל היותר יראו אתכם בכל מיני עיתונים". מכיוון שזה ה' מצב, מחליטים כולם להצטלם רק אצל בעלי מצלמות הקולנוע והמצלמות הצבעוניות. אם כבר, אז כבר.

★ ★ ★

המאנק יסוב לאחורי

פוגשים שם גם את מישו מהחברה המפורסמים, הרוצה בעילום שמו. הוא פה, זה ברור, ויש לו סיפור, כמו תמיד. הוא לוקח אותי הצידה, שאף אחד לא ישמע. "שמעו, זו היתה חתימה" הוא מתפעל, "הלכ' נו בלילה שמונה חברה, יחד עם המפקד, כדי להשתין לתוך תעלת סואץ. עשרה קילר מטר לשם, ועשרה חזרה - אבל זה היה כדאי. מיהתעלה עלו באותו רגע על גדר חיה, בחי"ו נזכרתי באנדרטה הבלגית ה' מפורסמת של הנער המטיל את מימיו, היר צבת בכיכר העיר בריסל. אולי כדאי היה להקים משהו דומה בכיכר מוגרבי. זו תהיה תשובתנו הניצחת לדובר משרד-החוק ה' בריטי.

ערב יורד על התעלה. עם השמש שוקע גם עשן-ההפצצות הבריטים והצרפתים מע' דיפים להפצין ביום. באור-מלא, והנשק ה' נגד-מטוסי המצרי, המטחטח כשיש מטוסים וגם כשאין, אינו מדאיג אותם במיוחד. ה' חברה מספרים, כי בשעות היום אפשר היה לראות כל היום את מטוסי המעצמות, כי שטיסיהם מוציאים יד החוצה, לברכת שלום. לאיסמעיליה עצמה היו מביאים דרר ש' שלום אחרות לגמרי. יכולתי לראות ולשמע עוד את ההפצצה האחרונה של היום (ואולי גם האחרונה בכלל, כי בינתיים הוס' כס על שביתת-נשק). היא סגעה במגדלים-מגדול ומהמקום הולו להתאבך תמרות עשן שחור וסמך.

לפני שירד החושך, אוכלים ארוחת-ערב. אחר-כך אס' ר' יהיה להדליק אש ואי-אפשר יהיה לחמם את הבוליביץ. המדורה ניזונה מגריקן של בנוין, חומר הדלק היחיד. ה' נואה בסביבה. את הארוחת מסיימת לגימה חביבת מהימיה. המים פה יקרים מאד. מ' שום מה מביאים אותם ממרחק של 200

האולימפיאדה

משחקים אזוריים

בשבוע הבא יפתחו במלבורן המשחקים האולימפיים. אחת ממטרותיהם של משחקים אלה היא, להפגין את עליונותו של הספורט על כל המפריד והמרחיק בין העמים ובני האדם. אולם האולימפיאדה ה-16 במלבורן לא תוכל להתגאות הפעם בשפע הישגים מסוג זה. כי בחלקים שונים של העולם יהיו בני האדם עסוקים במשחקים אזוריים, שקשה למצוא בהם את רוח הספורט. מסיבה זו הודיעו חמש מדינות על ביטול השתתפותן, ממש ברגע האחרון. במשחקים האולימפיים, נוסף למדינות שסרבו מלכתחילה להשתתף במבצע זה.

סין העממית, הספורטאיה היו ודאי בין 250 אלה המתנדבים לעזרת מצרים, נזכרה פתאום כי גם סין האומנית משתתפת באולימפיאדה, הודיעה על סרובה להתחרות עם הלאומנים בקרב הגוף. ספרד של פרנקו לא הסתפקה בעזיבת הקומוניסטים הסינים, קיוותה כל הזמן כנראה שכל המדינות בעלות המשטר הקומוניסטי ינטשו את האולימפיאדה. משלא עשו אלה את רצונם, פרישה היא בעצמה.

הולנד, לה נשקפו סיכויים רבים למדליות זהב, ביחוד בענפי השחייה, החליטה כי במקום לממן את שיגור משלחתה הספורטאית, מוטב לממן שיגור דברים אחרים להונגריה. שווייץ הקטנה פרשה ללא נימוק. אין להסביר רבות מדוע העדיפו ספורטאים מצרים להישאר בשעה גרלית זו בארצם. המשחקים שם רציניים יותר ממלבורן.

הרווח איתנה. גם ספורטאים ישראלים עסוקים. אפשר היה לפגוש אותם בכל מקום. הכדורגלנים, על מגרשי הקרבות בעזה ור חצי האי סיני, הכדורסלנים, כשהם משחקים לים כדורים לאו דוקא לתוך סלים. השחינים, כשהם שוחים בימות החל והאבק של מדינת סיני, האתלטים רצו, קפצו וזרקו כדורי ברזל, אך לא בידים.

עם זאת, שלחה מדינת ישראל משלחת ספורטאית מצומצמת למשחקים האולימפיים. היא כללה את האתלטים דוד קושניר, שאם כי השני אינם עומדים על רמה בינלאומית, ראי לייצג את ישראל יתר מכל אתלטים ישראלי אחר. כי קושניר, קיבוצניק ואיש משרד-הגבול, מסמל את ההתמסרות הגדולה לענפי ספורט טהורים שאינם פופולריים. גם השחינית שושנה ריבנר והקופץ למים יואב רענן, נכללו במשלחת בצדק, הן בשל התמדתם והן בשל השגיהם שאינם חריגים מדי.

במסלול

מתיחה בלונדון

צירוף של יהושע (שייט) גלור, למסע קבוצת מכבי תל-אביב באמריקה, היה מוטל זמן רב בספק. הגורמים לכך היו משפחתיים טהורים. פנינה, אשתו של שייט, התנגדה לנסיעת בעלה בטענה: "הוא בא רק לטעמים לבקר בארץ ובכית". רק הבטחה מצד הנהלת מכבי תל-אביב לתת לה אפשרות לבקר בארץ עם בעלה, הסירה את המכשולים המשפחתיים.

אולם נסייעתה של פנינה לא מונעה על ידי מכבי. שייט עצמו היה צריך לממנה על-ידי חסכון דמי הכיס בתקופת שהותו באמריקה. בעוד ששאר חברי הקבוצה קיבלו כל אחד סך של שניים וחצי דולר ליום דמי כיס, נרשמו דמי הכיס של שייט על חשבון אשתו. מובן שעקב כך נאלץ שייט לשבת רוב הזמן במלון שעה שחבריו בילו חזרה למדינתם. כאשר חנה המוטל שההים את חברי הקבוצה חזרה לישראל, בשדה התעופה בלונדון, הגיע תורו של שייט לצחוק מחבריו. הם המשיכו בדרכם ר' הוא נשאר בעיר "לבלות ירח דבש קצר עם אשתו", כפי שטען. הנקמה באה מיד.

פנינה באה לקבל את פני הקבוצה ובעלה בלונדון. מאחר שהקבוצה התפלגה לשניים, פגשה היא את החלק שבו לא נמצא בעלה. איפוא שייט? שאלה פנינה. החברה נעצרה בה עיניים תמהות: "מה את עושה פה? שייט מחכה לך באמריקה, הן נדברתם להר פגש שם".

החברה מספרים כי פנינה רצה כבר לקנות כרטיס סיסה לאמריקה אלא שבדרך פגשה את בעלה. כששאלו החברה את שייט: "מתי תחזיר?" השיב: "כשקראו לי לעתודות". השבוע, נראה מועד זה קרוב הרבה יותר מכפי שנראה אז בלונדון.

א"י לייק שייט

(המשך מעמוד 27)

טוב. ארגון ציוני זה יסיץ את הכרטיס סים בין חבריו.

ברור שברחוב לא ידעו בכלל על בואנו. טוב שקוראים קצת בניירורק עתונים ישראליים. לאדם בשם רובינשטיין, מסרו את ארגון התעמולה. הוא הדפיס כמה מודעות יפות ותלה אותם במלון שלנו. לכל הפחות שאנחנו נדע שבאנו גם לשחק כדורגל.

אף על פי כן קיבלו אותנו בכל מקום בלבביות: "אתם ברי מזל. אתם בחורים עם מזל ולא סתם מזל, מזל גדול". נכון, אמרנו, "מזל כזה, באנו בדיוק בזמן ה"הכנות לבחירות". שטויות! אתם ברי מזל שהגעם בדיוק למשחק הגמר באליפות ה"עולם בין הינקים והדוגרים בביסבול". ביסבול? מה זה ביסבול? אל אלוהים, איננו יודעים מה זה ביסבול? ונתנו להם ל"היכנס לאמריקה, מה אתם עושים פה? ככה סתם, באנו לשחק כדורגל". כדורגל, מה זה כדורגל?

האמריקאים האלה רוצים ללמדנו מה זה ביסבול. (כדור בסיס בעברית ובעברית צחה: הקפות). עוד לפני שחלמו על זה כבר שיחקנו הקפות בשכונת אצלנו שבק משחק זה חיים מוזן ומוכירים את שמו רק ב"שמת ת"ר". הקפות.

ואיזה רעש ושגעון לקראת המשחק. ה"טלביזיה והרדיו מבוקר עד ערב, ביסבול. ארוחת בוקר — ביסבול וכך גם צהריים ובערב. המלצרים, הרופאים, כולם שואלים לדעתנו. מי יצא? בבוקר מפליטים: ינקים. בצהריים אמרים בבטחון: דוגרים. בערב אנחנו כבר מתבלבלים ואמרים: סטיבנסון. והנה שבעת ימי המשחקים. נסה לצאת לאכול, לקנות בחנות או להידרס ברחוב. מי ישים אליך לב.

★ ★ ★

סכני גידול ג'ילט

עכשיו אתם יודעים כבר שאיננו האור נבחר לנשיא. אז, לא ידע את זה אפילו הוא בעצמו. כמו סטיבנסון, היה גם הוא מוכרח להופיע במגרשי הביסבול. שם היה להם הקהל הגדול ביותר. הם חייבו ונפנסו בידיהם כגיבורי היום ממש.

נקודה ליינקים ונקודה לדוגרים ועד ש"מגיעים לנקודה יוצאת הנשמה. וכל זה נמר שך שבעה ימים וכל יום יוצאה אחרת, וכמובן אל תשכחו להתגלח בסכיני גילוח גילט — זאת החברה המממנת את ההופעות הספורטאיות בטלביזיה. הינקים ניצחו — כמובן, הם השתמשו בסכיני גילוח גילט. איזנהאור ניצח את סטיבנסון — הוא מת גלח בגילט.

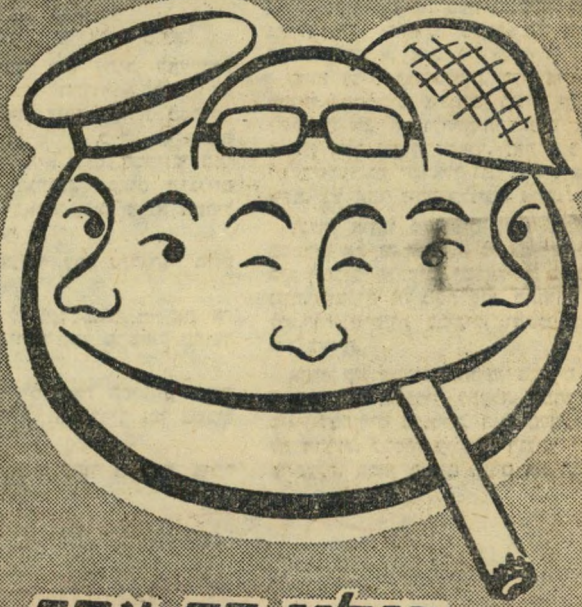
כשנגמרו המשחקים בביסבול, החלו ה"הכנות הקדחתניות להתמודדות השניה במע"ל. במשחקים שהופענו בהם היתה חליקה צודקת לתעמולת הבחירות. אנו עולים על המגרש ואתנו עולים הג'אמים, ומספרם כ"מספר השחקנים משתי הקבוצות. מחמאות לנו, מחמאות למדינת ישראל ומחמאות למפ"לגה הדימוקרטית. אחד גומר ושני עולה. זה נותן מחמאה למפלגה הריפובליקאית. הקהל מריע לשניהם.

אנחנו מקללים, שיגמרו כבר. מוכרחים לסבול, מה לא עושים למען המפלגה. בתחילת המשחק בועט רפובליקאי את בעיטת הפתיחה, די רחוק. במחצית השניה בועט הדימוקרט, בעיטה קצרה. מסכן. במלון אלאמאק בניירורק בו התאכסנו, שכן גם אחד ממטות הבחירות של סטיבנסון. מכון ששייט היה נאלץ להישאר ב"מלון, נתנו לו את התא: שומר דגלו של סטיבנסון.

זה דוקא מצא חן בעיניו. אולי בפעם הבאה אציג גם את מועמדותי לנשיאות. אמר. אני חושב שיש לו סיכויים. הוא די פופולרי שם.

במקומות שונים בעיר, היו נערכות מסרי בות ונשפים. מארגני מסיבות אלה הסתבבו גם בינינו והתידדו עם הבחורים. היו מזמר יום אונתו לנשפים שלהם. אזדים תארו ל"עצמם שיוכלו לעשות חיים כנשפים אלה. רקודים, חתיכות וכדומה. כשחזרו קללו את הרגע שהלכו. היו צריכים לשבת בראש ה"שולחן כאורחים מכובדים ולשמע במשך שעות את נאומיהם הארוכים של מארגני הנשף. החתיכות נגשו אליהם רק לקבל אוי סוגרפים. יחי סטיבנסון! יחי אייק. אבל ב"ינינו לבין עצמנו אם תשאלו אותי אנדי לכם: אי לייק שייט.

ביבשה באויר ובים

כולנו פה אחד

כנסת

ספריית פועלים בע"מ

תל-אביב, רחוב אלנבי 73

הזמין

צבי ארד/ימי ניסן

רומאן מימי מלחמת השחרור, מפגש אבות ובנים בקיבוץ — התגוננות והתנחלות.

ד. אילון-סירני / פגישות עם צמחים

ספורים בוטאניים לנער ולמבוגר, מלווה תמונות של צמחים מרהיבות עין.

אפקים מס. 4

במה לחינוך ותרבות בעריכת ד"ר צ. זהר

הווארד פאסט

אחי גבורי התהילה

מהדורה רביעית

נמצא למכירה ספרו האחרון של המספר הדגול

תומאס מאן

ידידי ההרפתקן פליכס קרול

נוער חלוצי לוחם

רביאלוף משה דיין תואר השבוע על ידי העיתונות הצרפתית בכינוי הצירוף "העין השחורה של המדבר" ... לפני בואו לביקור בשארם-אל-שייך הכבושה, מצא דיין דרך מקרית להודיע ליחידה במקום על התקרבותו: הוא מסר באלחוט כי הולך ומתקרב, אבא של יעל ובעלה של רותי ... אגב, באותו יום עצמו לבשה בתו, יעל דיין (17) את מדי החאקי, הפכה טירונית כצנחן שעליו מפקד אביה ... המעשה הרגוע שגשש שגריר ברית-העצמות אלכסיס פנדר אברמוב לפני החזרתו מישראל, היה התנזרות משמית ודקה: הוא מצא, כי המסקה גורם להשמנה ... כאשר יצא ראש

שחקנית ריבקה זראי
התר בא לתיאטרון

הממשלה דוד בן-גוריון, בעודו חולה, להשמיץ את נאומו בכנסת, נלחמה אלו פיר לה, אשתו, כשבידו בקבוק-תרס מלא קפה, והגמיעה את ביגודי הפעם מהי משקה החם ... הרב הצבאי הראשי, אלוף משנה שלמה גורן, הצליח לתפוס ברצועת עזה שבי מצרי בעצם ידיו, המעשה אירע שעה שגורן נכנס בשבת לפרדס בקירבת עזה, כדי למצוא ברו וליטול את ידיו לפני תפילת שחרית. בין העצים גילה חייל מצרי מזויין בתת-מקלע, ופקד עליו לצאת ול- הסגיר את עצמו. גורן, שלא היה מזויין, לא לקח מידי השבוי המובל על-ידיו את נשקו, כדי להימנע מזלזול-שבת ... העיר תונאי הכריטי ראנדולף צ'רצ'יל, בנו של ראש ממשלת בריטניה לשעבר, שסייר השבוע בחצי-האי סיני, שאל את מלחיו היכן נמצאים החיילים הישראליים. כשהסבירו לו כי כל לבושי-החאקי בשטח הם חיילי ישראלי, זקף צ'רצ'יל עיניים תמהות ואמר:

ואני חשבתי שאלה הם החלוצים! ... עיתונאי-החץ אחר ביקש ראיון אצל מנהיג הצ"ח פרץ ברנשטיין. כשהחל ברנשטיין מוסר את הצהרתו באיטיות מרובה, כדרכו, האיצ בו העיתונאי: "מר ברנשטיין, אם תדבר כל כך לאט, הרי עד שתגמור להשמיץ את דעתך על כיבוש עזה, תצטרך להתחיל להשמיץ את דעתך על כיבוש קאהיר."

עזים בהרסיני

חנה מרון סיפרה השבוע על מעשה בי שעת הצגת הוא הלך בשדות, באחד מבסיסי צה"ל בדרום. כאשר כבה האור באמצע ה- הצגה, צעק אחד מן הקהל לעבר הבמה: "מלחמת בני אור ובני חור" ... לשחקן-על-רגל אחת הפך גם כתב הצופה שמואל אכירד, שהגיע ללינת לילה בחצי-האי סיני בשעת סיוע עיתונאי. כדי לשעשע את המארחים, חיילי צה"ל, השמיץ סידרה של חיקוי נואמים, לקול צחור קם הסוער של הנאספים מ- סביב למדורה. ההפתעה האמיתית הייתה לשומעיו רק למחרת, כאשר נשא בידיו את נאומו בכנסת. התברר, כי היה דמיון מפליא בין נאום זה לבין החיקוי לו, אשר השמע יום אחד קודם ... הרב הירושלמי בן-ציון רינגלי ביום פתח בארץ ת-הברית מגבית למען הקמת גור סביב הריסני, מכיוון שלפי טענתו (בדברי התעמולה ל- מגביתו) "העזים עולות בהר ואוכלות כל חלקה טבה" ... המנהל הכללי של משרד הדתות שלמה זנביל כהנא, חובב השכספים ה- דתיים, הודיע להודיע השבוע על כוונתו לארגן עלייה לרגל להרסיני ... דובר צה"ל משה ("מוישי") פרלמן הצ'טן גם הוא השבוע בצירה קשה, כדוגמת ראש ממשלתו ונאלץ להופיע במסיבת-עיתונאים כשמתחזה מכסה את אפו. אמר מוישי, בעל המבטא האנגלו-סאכסי המבהק: "אני מקוה שהנזלת משפרת קצת את העברית שלי" ... אמרה השבוע שחקנית תיאטרון אהל ריבקה זראי, העומדת למלא תפקיד ראשי בקמדיה המוסיקלית "5:5" שתוצג בשבוע הבא בהצגת בכורה: "כל התיאטרון גים נוהגים בזמן האחרון לבוא במגע ישיר עם העניינים שהם מציגים. שחקני פאנודרי הניבור ביקרו באיטליה, שחקני הטילונים טסו במסוסים ושחקני אנדרואיד סירו ב- יפו. לנו לא היה כל צורך ללכת אל נושאי הקמדיה שלנו, הדנה בחיילי צה"ל. הנושא בא אלינו: תוך כדי החזרות גויסו רוב ה- השחקנים לשירות מילואים."

40 דוגמאות חדשות
בחילי גשם
אופנתיים

מהוות מבחר העשיר ביותר המוצע על ידינו לקהל לעונת 1957

אחילי הקסם של

נמכרים בחנויות האפנה המפורסמות ביותר באירופה

- אריגים חדישים
- צבעים מרהיבים
- גזרות אופנתיות

אחילי הקסם של

אלגנטיים בצורתם ומשובחים בטיבם

תל-אביב: רח' נחלת בנימין 44
רחוב אלנבי 74
חיפה: רחוב הרצל 37

ברכה מן השמים

חיילי צה"ל שצנחו בשבוע שעבר מאות קילומטרים מאחורי קווי האויב, באזור נחל, זכו בין שאר הברכות מן השמיים גם לברכה מודפסת אחת: חבילה גדולה של גליונות "העולם הזה", שהובאה אליהם בדרך האוויר.

אולם חיילים אלה היו יוצאים מן הכלל. רבבות מן הקוראים הקבועים של "העולם הזה", שמילאו את תפקידם בכל החזיתות והשרותים, לא יכלו לקבל את שני הגליונות האחרונים של "העולם הזה", וספק רב הוא אם יקראו את הגליונות האלה. אולם בחזרום ירצו לראות את הגליונות החסרים, הן כדי לעמוד על הגבות עתה זה על המאורעות שהם השתתפו ביצירתם, והן כדי שלא תיווצר פרצה באוסף הגליונות השמורים בביתם.

על כן פונה "העולם הזה" אל קוראיו וקוראותיו:

(א) אם בעלך או בנך, קוראים קבועים של העתון, גויסו לצבא, אנא שמרו להם את הגליונות, כדי שיוכלו לקרוא בחזרום.

(ב) אם לא יכולת לקבל את העתון, ואתה מעוניין לרכשו, הרי תוכל לרכוש כל גליון שאתה מעוניין בו ישיר מן המערכת. פנה בכתב אל מערכת "העולם הזה", ת.ד. 136, תל-אביב, סמן את מספרי הגליונות החסרים לך, ציין את כתובתך וצרף את הסכום המתאים בבולים, ומינהלת העתון תדאג לכך שהגליונות יסופקו לך ללא השהיות לכתובת המסומנת.

העולם הזה

לא כזא' לנפס

פסוקי השבוע

- ח"כ הפרוגרסיבים אירוב כהן, בהסתמכו על ההיסטוריון הרומאי פלוטרכוס: "גדולי המצביאים בהיסטוריה, שהצטיינו בתבולות זריזות ובאומץ לב בלתי-מצוי, היו בעלי עין אחת: פיליפ, אנטיגונוס, חניבעל, קהינוסוס, סרטוריוס ומשה דיין."
- שרי-התחבורה משה כרמל, בהסבירו מדוע הוא נכנס עם הרכבת הראשונה לעזה: "כדי שבן-גוריון לא יוכל לשאול אתנו בעתיד: איפה הייתם?"
- הסופר ליאון יוריס, מחבר זעקת הקרב, אחרי סיור בחצי-האי סיני: "הקורבנות שלכם מתאונות דרכים הם יותר רבים מאשר מכדורי האויב."
- העיתונאי אבא אחימאיר, אחרי הודעת בן-גוריון בדבר הוצאת כוחות צה"ל מחצי-האי סיני: "אפשר לשנות את שם המבצע מסבצע קדש למבצע קליה-ירבת."
- הבמאי מיכאל אלמז, לאחר שמאמר שלו במדור הקולנוע של הארץ סורס עד אין אפשרות לקרא: "אחרי סירוס כזה, קשה ללדת מאמרים."
- הבמאי יוסף מילוא, ערב הצגת הבכורה החדשה בתיאטרון הקאמרי: "בימים לא רגילים, טוב להציג מחזה רגיל."
- קורר "חרות" יוסף וויניצקי על הצטננותו של בן-גוריון בעצם ימי המערכה על סיני: "במקום לעמוד בקור-רוח, הוא עמד ברוח קרה."
- מנהל משרד הפיתוח מנחם באר, על ההצעה להעלות את מחירי השמל: "מאז אמר הקדוש-ברוך-הוא 'ויהי אור', כל ת ספת של אור עולה כסף."
- ליצן אלמוני: "רק גאון כמו דוד בן-גוריון יכול להוציא אותנו עתה מן המבוי הכתום שליו הוא הכניס אותנו."

העולם הרב

העריכת ילי ילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא משה כרמון, צה"ל.

מחירים קבועים

לאחת החנויות ברחוב אלנבי בתל-אביב נמאס כנראה להתחזק עם הקוחות. השבוע הופיעו בחלון הראווה שני שלטים: "המחיר הוא קבוע — לו גם נידנת שבוע." "חבל על הזמן והגרור — הורדת המחיר לא באה בחשבון." מ. תל-אביב

פנות קרב

חוץ לארץ

עוד לא עבר שבוע מאז חתונתם, וכבר גוייסו חיים וגליה סופול, אנשי להקה חנצ'ל, כדי לערוך הופעות בפני חיילים בחצי-האי סיני. אמר סופול: "כמו כל סוב, אני מבנה את ירחי-הדבש בחוץ-לארץ."

★ ★ ★

חתימתו מחייבת

החברה בצבא התרגלו לזה, שהם חתומים על כל פריט של ציד. בייחוד התרגלו לזה ארווין, שבתוקף תפקידו כבר הספיק לחתום, בכל מיני זמנים, על ארבעים צריפים, שלוש סירות-דיג, ששים גיפים, שלוש מאות וחמשה-עשר אוהלי סירים וחצי טון ריבת-תפוזים, שלא להזכיר פריטי ציד עדינים יותר.

יום אחד, כשהוא נסע בגיפ בחצי-האי סיני, כירכרה לפניו משאית שהרימה ענן עצום של אבק. לחץ ארווין על הגאז, השיג את המשאית וצעק לנהג: "תפסיק להרים אבק על המכונית. אני חתום פה על כל האבק!"

ב. גיר, צה"ל

★ ★ ★

תיקון סעות

מדבר וזבלה:

כמו שהחברה עומדים על אחת הגבעות בסיני, פתאום שואל אותם יענקלה עז איוה גבעה נדמה להם שהם עומדים. הם הסתכלו במפה, ומה אתם חושבים? צחק צחק, אבל לפי המפה התברר שהם עומדים על הגבעה שמסוגל.

בסמחה חנצ'ל

★ ★ ★

דברי כיבוש

יוסקה בנאי, איש הבימה, התיישב בין הופעה לה פעה לאכול במסבת-שדה צבאי ארשם עלי-זה. מאחר שבנאי מסורס לא רק בתור שחקן, אלא גם בתור בעל תיאבון בריא, הוא פנה לסבח וביקש, אם אפשר, עוד עגבניה. "אין? ענה הטבח. "דחילק, אל תשכח שאנחנו בעיר כבושה." "אם ככה," אמר בנאי, "אולי אפשר לקבל מלפפון כבושה?"

★ ★ ★

למה לא אמרת?

נשרי, המנגן בקסילופון, התרוצץ גם הוא עם הכלי שלו מיחידה ליחידה נתן הופעות. אישם, בסביבות אל-ערש, ניגש אליו מפקד היחידה לפני ההופעה ושאל אותו אם הכל בסדר.

"כן," אמר נשרי ונאנח, "רק חבל שאין פה אקוסטיקה." "אקוסטיקה?" זעק המפקד. "למה לא אמרת קודם? הייתי תיכף שולח לחב"א אקוסטיקה."

★ ★ ★

תפקיד

עוד לפני שקראו ליחידה לשירות, היה פיקוד היחידה, ברובו אנשי מילואים, במצב הכן. לכן צילצל מפקד היחידה לקצין המודיעין שלו, איש עין-חרוד, והודיע לו שעליו להיות מוכן כל רגע לקריאה סלפנית להתייצבות. "תושיב משהו ליד הטלפון יומם ולילה, שיקרא לך" דרש המפקד.

אבל העניין לא היה כל כך פשוט כפי שהוא נראה. בעין חרוד אין איש יושב 24 שעות ליד הטלפון. לבסוף לא היתה ברירה. קצין השלישות היה מוכרח לגייס שניים מהברי עין-חרוד חיילי היחידה במילואים, כדי להטיל עליהם כתפקיד צבאי לשבת עדיי הטלפון של עין-חרוד יומם ולילה, ולקרא לקצין המודיעין כשעת הצורך.

★ ★ ★

נימוק

בעיתונים העבריים הראשונים שהגיע לכוח המוצנח ליד נחל, היתה הכותרת: "כוחותינו יצאו לחסל את בסיסי הפדאין." זה קצת היה מוזר בעיני החברה, שנמצאי בניתיים 270 קילומטר בעורף האויב. לפני שהמשיכו לנוע, כינס המפקד את חייליו ואמר להם: "שימו לב, אנחנו נמשיך עכשיו לרדוף אחרי רוצחיו של סרומפלדור."

הפרות-שוליים

אומנם בן-גוריון הכריז פעם כי "לא חשוב מה שיאמרו הגויים, אלא מה שיעשו היהודים" אבל... בכל זאת הכריזו את הכף דברי הכיבוש של המעצמות, ולא מעשי הכיבושים של צה"ל.

★ ★ ★

"כיצד לכנות את הרגשות שגרמו לבריטניה ולצרפת לדחות מיום ליום את הנחיתה בחוף הסואץ?..."

...רגשי נחיתות.

★ ★ ★

ברית-המועצות הציעה לארצות-הברית להגיש עזרה צבאית משותפת למצרים...

... כדי שתהיה התמונה שלימה, צריכה עתה ארצות-הברית להציע לברית-המועצות בתמורה שיתוף-פעולה צבאי בהונגאריה.

★ ★ ★

כיצד לכנות את סוחר-המזון שניסו להפקיע את המחירים מיד עם תחילת המלחמה? ... סייפא וספסרא.

שמע, חבוב, כו- לנו נאלצים ל- התרחץ ולכבס את הגרבים ב- כובע, אבל לכל דבר יש גבול!

מאגרות העיתונות העברית

כותרת

דוד זכאי שימש פעם כעורך לילה בדבר. רצה המקרה, ולילה אחד הגיעו למערכת טלגרמות רבות על הפיכות ומרידות בארבע רוחות תבל: מהפכה ב- מקסיקו, סדר באיטליה, פרעות בחוצר אלה ומלחמת אורחים בסיני.

לא ידע זכאי כיצד לנסח את הכותרת הראשית, ולבסוף החליט לשים את כל הידיעות יחד, כותרת ראשית אחת על חמישה טורים:

"העולם כמרקחה."

ועוד כותרת

עורך הארץ לשעבר, משה גליקסון ה- מנחה הכתיר פעם ידיעה על מחסור בידיים עובדות בפרדסי כפר-סבא ב- כותרת:

"מחסור בכוח גברא."

המשך יבוא

החברה מהיחידה שאלה נילחה ה- כתב הצבאי יוחנן לוי מתארים כך את פעולתו של העיתונאי בקרב:

"הוא הוריד את הבאזוקה, הכניס פטר מה ראקטה — ו... המשך יבוא ב- שבוע הבא."

הצד השני של הדף

יום אחד, כשזולמן שור היה עדיין ערך דבר והעיתון יצא יום יום ב- עמדים, באו עובדי המערכת לעורך ב- שאלה מה לעשות, כשברגע האחרון הגיע הרבה מאד חומר, וכמו כן מאמר של יבנאלי ומכתב של מנצח ורשימה של חיותה בוסל ואין מספיק מקום לכל. חשב שור וחשב ובסוף אמר: "גו ס ב, אז תוציאו פעם 9 עמודים!"

לתי בקות אינלילאנציה

האדוק האדוק הזה

החל מן הכומות האדומות של הצנחנים, וגמור בכוכב האדום שעל כובעי החיילים הסובייטיים בהונגאריה — האדום הוא אחד הגוונים הבולטים ביותר בע למנו. אחת מארבע האפשרויות הנזכרות ליד כל שאלה היא הנכונה.

(1) "הצלב האדום" הבינלאומי נוסד עדיי (א) "ד"ר לואי פאסטר, (ב) אדית פאמרסקיל, (ג) פלורנס נייטינגלי, (ד) "ד"ר אלברט שווייצר.

(2) הצייר שהרבה לצייר נשים אדומות-שיער היה (א) מיכאל אנג'לו, (ב) טיציאן, (ג) רובנס, (ד) פיקאסו.

(3) מבין גיבורי התנ"ך התפרסם בשיער אדמוני (א) שאול, (ב) דוד, (ג) אבשלום, (ד) שמשון.

(4) מחבר "האדום והשחור" הוא (א) סטנדאהל, (ב) תומאס מאן, (ג) באלזאק, (ד) רימארק.

(5) "הבית האדום" בתל-אביב היה בשעתו (א) מחבואו של בגין, (ב) לשכת העבודה הכללית, (ג) מרכז "הפועל", (ד) מפקדת